GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0185
4	Work Number	D 0691
5	Page No (From... To)	1 to 49
6	Name of the Work	RAJA SEKHARA VILASAMU
7	Subject	RAJA SEKHARA

B. 185
D. 499
D. 691
D. 2155
D. 2219
D. 2257

1/70
23

॥రాజశేఖరవిలాసం॥ ---- ౨౧

B.185 ~~B.189~~

Telugu

1) D.499. చంద్రహాసవిలాసము. 132b
2) D.691 రాజశేఖరవిలాసము. 1a
3) D.2155 మాఘవిలాసంబు [illegible] 103a
4) D.2219. వేదాంతశాస్త్రము. 65b
5) D.2257 సాంఖ్యసారము. 49a

D.499

~~B.189~~

D.499

యీగ్రంథం యొక్కామాత్రుకనెంబరు గలది॥ 10-25-10

౧౧౦ నెంబరుగల ప్రతితో ప్రతిచ్ఛేదములు వ్రాయుడమైనది 10-25

౧౦౨ నెంబరుగల ప్రతితో ప్రతిచ్ఛేదములు వ్రాయడమైనది 12-9-

23/23

Rājaśekharavilāsam

శ్రీ

అవిఘ్నమస్తు
శుభమస్తు

D. 691 By Cuchi Manchi Timmanna
B. 189

శ్రీనగజాత సుద్యుతుల జిల్గు మెరుంగులు గా విరున్నదీ
ధ్యానము లెల్ల గర్జిత కదంబము గా రజతాచలాంబర
స్థానము నందునుండెడు వృషధ్వజ నీరద మింపు మీరవు
స్తానస బల్లినేతయు ఘనంబుగ సంతసమంద జేయుతన్

౧ కరిముఖ గన్నతల్లి శశిఖండవిభూషణు కూర్మిరాజిభూ
ధరవరు ముద్దుపట్టి నిజదాస గృహాంగణ కల్పవల్లికి
న్నైర గరుద్వరగా మురసవ్య కిరీటమణి ప్రభాతివి
ష్టరిత పదాబ్జయా త్రిపురసుందరి మాకున భీష్టమీవుతన్

౨ వల్లవపల్లవాధరుల వారిత భక్తిని బాలుఁడంచు త
న్నెల్లన చెల్లి యెంతయును మేలగు క్రొవ్విరి చెండ్లొసంగవా
న... కట్టి కొని యుంచిన బంతులొసంగు మంచు భా
...కుచంబు లంటుచు హసించుచు ముకుందుఁడభీష్టమీవుతన్

కమలజూక్షిత వృద్ధుపద కమలమ్మైన
కమలవా యుంట నెప్రాధ్య కడుముదమున
నిలచి మత్తామితాక్షముల్ గలగజేసి

చిరతరంబైన కృపను రక్షించుచుగాత

౫ ఋంచగలనంచ తేజిని చెంచలగతి నెక్కు జాణ సరసిజగర్భుం

డెంచితమతి శ్రీదానొసరించుం గావుతను మాకు ప్రేమణిశుభముల్

౬ వేదాదివిద్యల పిలయించు ప్రాబోడి నెరిభక్తి తతిబ్రోచు నీలవేణి

యురుకవిత్వప్రౌఢి యొసగూర్చు కల్యాణి మహనీయపుస్తకమహితపాణి

నిఖిలగీర్వాణ వర్ణితసద్గుణశ్రేణి నిజలోచనప్రభానిర్జితైణి

ఘనతరోత్తుంగ శ్వేతసన్నిభశ్రోణి రాజీవభవుని గారాపురాణి

౭ సమదపికవాణి యవాణి సంతతంబు మదిని దైవారరచియించు మత్ప్రబంధ

మరయుదుర్దోషరహితమై నట్లుగాను చిరకృపదృష్టిపరిపూర్తి జేయుగాత

౮ పాలువుగనీశు కంఠమునబూనినయట్టి కపాలమాలికేల

వలనుగజూచి గొప్పలుగవండినయుంత్రములంచుడాలిదా

బలుమరుమర్కరాగ్రమున బట్టి వడిందివియంగజూచువి

ద్యలగురువైకదంతుడు ముదంబున మత్కృతి బ్రోచుగావుతన్

౯ రవిశశిభౌమశౌమ్య సురరాడ్గురుభార్గవమందరాహుకే

తువులన పేరుగల్గియల తోయజగర్భసురేంద్రముఖ్యులా

దివిజులకెల్లకోరికలతి స్థిరమానసులైయొసంగుచున్

భువిని ప్రసిద్ధులైన గ్రహముల్ మముబ్రోతురుగావుతన్ కృపన్

౧౦ కచశైవలంబులకటుసైకతంబుల కామరారువక్షోజ కోకములను

లాలితబాహుమృణాళనాళంబుల నిరుపమలోచనేందీవరముల

కమనీయతరపాదకల్హారదళముల మాసైన దరహాసఫేనములను

బంధురకరతలపంకేరుహంబుల వరవళీవీచికావ్రాతములను

౧౧ భాసిలుచునుండు గిరిజావిలాససరసి నమర గ్రీడించుగిరిశహంసము మదీయ

దురితనీరంబు దిగనాడి నెరినిసుకృత దుగ్ధములె తానెడుగాత తూర్ణగతిని

౧౨ అత్యాంతవిదితపుణ్యశ్లోకు వాల్మీకు నఖిలశాస్త్రాగమాఖ్యాతు వ్యాసు

భాసురకవితాప్రభవ భూతి భవభూతి భారుతరాతియశోరుచోరు

వీరాలిభుజగమయూరు మయూరుని బంధురనవపుష్పబాణు బాణు

నసమవిద్యాసమాహర్షు శ్రీహర్షుని సారవాక్యక్రియాశ్లోఘు మాఘు

౧౩ కలితవిద్యోల్లాసు కాళిదాసు బుధజనానందకరముఖ్యాం భోజు భోజ

కవీంద్రులప్రాదిగాంతునగణితిపెయిగా

మరియును గీర్వాణకావ్యనిర్మాణచతురులగుమహాకవివర్యుల నభినుతింతు

౧౪ రమణనన్నయభట్టు తిక్కవిభుద్రాప్రగడం భాస్కరున్

క్రమమింపొందగ పోతనాంధ్వయు నిలోకఖ్యాతుడౌ జమ్మలాం

డమరేశుర్ఘనభీము సత్కవులతద్యుం జూపు శ్రీనాథము

ఖ్యమహాంధ్రాంచిత కావ్యకల్పకులనే ప్రార్థింతునెల్లప్పుడున్

౧౫ ఛందముల్లేను కావ్యాదులచందములింతయునెరుగ స్తుతమువిద్య

క్కుందంబుల కృపకవితా సందర్భంబాగినానర్తు సాహసవృత్తిన్

౧౬ ఐయొనంయుప్రసూనధామమై వశక్రియ గూర్చిననందుగల్గువా

సనలకు గాదె మానవులు సంతసమందుదురిట్టినట్లు పా

వనతరశంభుభక్తియను వాసన కుర్మది మెచ్చి మత్కృతిన్

గనుగొని తప్పులెన్నక తగంగ రుణింపుడు సత్కవీశ్వరుల్

॥ అని నిఖిలదేవతాప్రార్థనంబును మహాసుకవివర్ణనంబును గురువంద

నంబును గావించి మరియును నిష్టదేవతాప్రార్థనంబు చేసెదా॥

౧౭ శ్రీమద్గిరీంద్రజాచిత్తసరోహంస హంసశిసహస్రప్రదీప్యప్రతాప

తా.. పానేక సంతతరక్షణాధ్యక్ష యక్షేశసఖ దక్షయాగహరణ

..గరిపునాశ రజితాచలనివాస వాసవార్చితపాదవనజయుగళ

..గళమూలభూషణ లలితహాలాహల హలధరానుజాసన్న తార్క్ష్యనాగ

౧౮ అంగసంభూతమ ధనసత్యప్రచార బారణామరపోషణ సతతవిభవ

భవవిరూపాక్షయోగి హృత్పుండరీకపీఠ పీతపురికుక్షిపేశకిల్బిషవినాశ

౧౯ దుర్గాధినాథ దివిజని స్వర్గాశ్రిత మృదులపాదవనరుహాయుగళా
గర్గాదిమహాముని సన్నుత భర్గా శ్రీకుక్కుటేశ భవ్యవిలాసా

౨౦ వినుమఖిలేశ మర్త్యులకు వేడుక కావ్యము సంగిరా త్రిప్తి
నానరగ సర్వసంపదల నుద్ధతులై సుకవీంద్రులుందురా
కృతికర వర్ధ్యనీ విహపరంబుల సౌఖ్యము సంగు సామిదం
చునుమది నెంచి నీకు గ్రస్సి సంగతి విని మెచ్చ ప్రబంధ మిచ్చెదన్

౨౧ తప్పులున్నయడల నాప్పులు గాయించి ప్రాని కావ్యము నరప్రాప్తి జేసి
కరుణమీర మాకు కావింతార్థములెల్ల ఘనత మెసగి యేలు కాను గిరీశ

౨౨ అని విన్నవించి యాతని ఘనతరకరుణా విశేష గౌరవమునను
నానరించెద నభ్భునకు జనులెల్లన్ బాగడదగిన షష్ఠ్యంతంబుల్

౨౩ ధీరునకు భక్తజనమందారునకు సురారిమదవిదారునకు మహో
దారునకు నఖిలజగదాధారునకు సకల [illegible] వారిద సమీరునకున్

౨౪ సోమునకు రజిత భూధరధామునకును దంబితాహిధామునకు నయో
ద్దామునకు ప్రకట సద్గుణధామునకును మెరాళి శ్రీ తద్ధామున కెలమిన్

౨౫ భవునకు శోభిత సరసిజ భవునకు నగణిత లసద్విభవునకు గౌరీ
ధవునకు నగణిత లసద్విభవునకు గిరిబాంధవునకు ధవళాంశునకున్

౨౬ శూలికి విమలదయా సంశాలికి గజదైత్యచర్మ చేలికి పురని
ర్మూలికి పరిపాలిత దివిజాలికి హృల్లుఠ్య యోగిహాళికి భక్తిన్

౨౭ స్థాణునకు సురుచతుర్భుజ బాణునకు జితప్రసూనబాణునకు బుధ
త్రాణునకు నిరత పోషిత బాణునకున్ సత్యవాక్య పారీణునకున్

౨౮ హారునకు కాంచనధరణీధర కోదండునకు మృత్యుదర్పహరునకీ
శ్వరునకు శ్రీపీఠాపురమందిర కుక్కుటలింగమునకు దివ్యాంగునకున్

౨౯ ॥ అనంత సాష్టాంగ దండప్రణామంబులు సమర్పించి యరుద్దేవతాసా
ర్వభౌమున కంకితంబుగా తత్కృపాతిశయంబున నాయొనర్పంబూని

X క॥ నరకిన్నర విద్యాధర గరుడోరగ సిద్ధసాధ్య గంధర్వసురా
సురపూజిత చరణునకును హరిశంకనిభ ప్రకాశునకు పశుపతికిన్
శృంగిరిటి నాట్యరతునకు సంగర విజయునకు పాణి సారంగునకున్
గంగాధరునకును క్షితి నిషంగునకును శ్రీరథునకును జగదాధిపతికిన్
ష్టాదీశ్వరునకును నష్టైగాలస త్రిపుండ్ర ఫాలునకును గణ
ధ్వజ ప్రియునకును విదళిత దక్షాధ్వరునకును ఉద్ధర్మతా పుర్యుదకేల్

౧౭౭ నెంబరుగల ప్రతిలోనియాపద్యములు రెండున్నవి పున్నం
దున ప్రాంరలజేప్పెనది -

రాజశేఖరవిలాసంబునకు కథాక్రమం బెట్టిదనినా॥

౧ శ్రీకరలీలతొల్లి మునిసింహులనేకులు నైమిశాటవిన్
ప్రాకటమొప్ప సూతుగని పల్కిరు ప్రార్థన చేసి యెప్పుడున్
లోకములందు యోగిజనలోలుడు మాపతి సత్కథావళుల
జేకొని పల్కి నట్టి నజే కురు సౌఖ్యములెట్టివారికిన్

౨ అసమానఘోర దుఃఖారణ్యములకు ప్రజ్వలితాగ్నికీలలు శంభుకథలు
సంతతరాఘోరాఘోరాంధకారంబులకు లసజ్జలజాప్తబింబముల్ శంభు
కథలు
గాఢామితోగ్ర దుష్కృతోరగములకు సమదమయూరముల్ శంభుకథలు
యమభృత్యముఖ్యదోషాంభోధరములకు ఝంఝానిలంబులు శంభుకథలు

౩ సజ్జనస్తోత్రపాత్రముల్ శంభుకథలు సకలసంపత్కరంబులు శంభుకథలు
శాశ్వతైశ్వర్యయుక్తముల్ శంభుకథలు సవనఫలదాయకంబులు శంభుకథలు

౪ గిరిశకథలందు నీవునేర్పరివి మున్ను శంభునకు పెద్ద ప్రియసతి నొసంగి
రుతని కారుణ్యమునకు పాత్రత వహించి నట్టిమును జెంద్రు కథ చెప్పు వయ్య మాకు

౫ అనవుడు సూతుడు మునులం గనుగొని వేసనిట్లు లనియె గౌరీశు కథ
ల్వినిపించెద నని ప్రాంగ జనులకు తరమగునె యోగి సంఘములారా

౬ వాణీశామరవల్లభాదులకు గీర్వాణుల్ నిజంబాపున
ర్యేణాంకార్ధవిభూషణుం దెలియదారెంతే నియుంజాలరి
ద్దానిస్థానవుడెట్లు నేర్పు ఘృణభక్తుల్గాంద రాచక్రభృ
ద్దాణుం గాంతురు సత్కథావళులు నిత్యంబున్ ప్రశంసింపుచున్

GOVERNMENT ORIENTAL ... LIBRARY ...

౭ ఘనుడగు జనకుని చరితలు విని యవివేకస్నడగుచు విలసిల్లెడు సూ
నుని కిం దెలసిన విధమున వనిపడి యితరులకు దెలియుబడుచు పెట్లరయున్

౮ ఘనశైలంబుల ముంచెడు వననిధి పైనావ నిలిపి వడి నీదెడు మ

త్త్యుని కరణి భక్తియును సాం। వను గిరిశ కథా సుధార్ణవంబు జొచ్చెం దదర్గున్
౮ అట్లుగాపున నతని పాదాబ్జయుగము। భక్తితోడుత మదినిల్పి ప్రకటగతిని
మీరలడిగిన కథయెల్ల కోరికలర। నెరుగబల్కెద వినుడని యిట్లు లనియె
౧౦ శ్రీకరమై శిష్టజనహృ। ద్భీకరమై త్రిభువన ప్రథిత శివ మతర
త్నాకరమై యనవరతశు। భాకరమై శింధుకటకమను పురి వెలయున్
౧౧ శశికాంతోపలజాల నిర్మిత మహాసౌధాగ్రభోగాళ్లస
ద్విశదాబ్జారి ముఖీ జనాంచిత ముఖాविర్భూత మందస్మితా
త్తిశయ ప్రస్ఫుట కాంతి ముదిత హృద్వేశానిశాయౌవృక్షకో
రశకుంతావళియై తనర్చు దెలువారం తత్పురం బెంతయున్
౧౨ అరయగ నప్పురిం గనక హర్మ్యతలంబుల కేలి సల్పు సుం
దరుల యొయారము ల్గని ముదంబున నచ్చర వెల్గ మెచ్చి భా
సుర గతి కాన్కలంపిన ప్రసూన లతాంచలనంగ నెల్లెడం
దరుచుగ రత్నతోరణ కదంబము లందము మీరు నెప్పుడున్
౧౩ లలనలత త్పురి సౌధవీథులను డోలాకేళిచే నుండి తా
రల బాలార్కుని మింట జూచి తరుపాదాబ్జద్యుతిం బోలరా
గలకెందమ్మి యటంచు పాదముల ద్రాక్షింద తముత్తరాలియం
దలరెం గాదె సహస్రపాదుడను పేరా వాసర స్వామికిన్
౧౪ నాగరులు మేననలదిన నవ్యచంద। నాగరుల సౌరభానిలం బానుచున్న
చంచరీకావళులు లోయన సరణి బోలు। పురి వితానాంచలాంచిత సురతమణులు
౧౫ మరకత రత్న సంఘటిత మానిత కుడ్య కదంబ జాలకాం
తరముల నుండి వేవెడలు తద్ఘన సారళ ధూపధూమ ముత
పరువడి జూచి నీలఘన పంక్తులటంచు నటించు నెంతయున్
గురుతుగ మేదినీ క్షవిని కొక్కెలి చేశిఖినీ సమూహముల
౧౬ నెలయు క్రీటను కొలుబాటు లేనుబో నేటుంప నక్షోపమో

జ్జ్వల పంకేరుహ రాగరత్న సురుచి వ్యాప్తిం ప్రకాశించు ని
ష్ఫలి చెంతం బరిఘాంతరాంబు జతతుత వ్యాకోచభావంబుచే
నలరుం జొన్న మకేలు తన్మణి రుచుల్ హంసాంశుల భ్రాంతిచేన్
౧౫ గట్టిగ వెండి బంగరపు గట్టులు యిల్లును విల్లుగాక జే
ప్పట్టుచు భిక్షకుం డిరుగు భర్గుని దేటు విభూతియంచు మె
న్గట్టుల మించు విత్తములు గ్రక్కున వెచ్చము సేయుచుందుర
ప్పట్టణ మర్త్యసంఘములు భవ్యవిభూతి జలంగి యెప్పుడున్
౧౮ వేడుక న జుతో వాదం। బాడ బులికి తాంగులగుచు నా పురిలోనం
బాడబ జాలి దురిత జలనిధి। బాడబ జాలని జగములెల్ల బ్రస్తుతి సేయున్
౧౯ మారుని యాకారము పలు। మారును నిరసించు రాకుమారులు వీరుల్
మారెందులేక వడి పోరి। మారు దురరివరుల తృణము మారుగ నెపుడున్
౨౦ ధనదుడను పేరుమాత్రము। తనకబ్బెం గాక పిలచి ధనమెవ్వరికి
చ్చెను యక్షుడంచు నెంచుచు। ధన మిత్తురు బుధుల బిలచి తత్పురి వైశ్యుల్
౨౧ ధరణీసురాంఘ్రి సేవా। నిరతులు శ్రీకంఠ భక్తి నిపుణులు రిపుకుం
జ్జరసముదయ హర్యక్షులు। సురుచిర యశులందు గల్గు శూద్రజనంబుల్
౨౨ వలనొప్పు నీదండ వలెనింతి మా కన। దండగా వలెనే నియుండి కొనుము
కనుగొని యుదబంతులొనర నిమ్మ పడన। గోరెంటు బంతుల గోరి కానేదా
మారు చేరము లింక మాకెట్ల మరునన। మరుమాట మేలగు మాయడలనే
నునుమోవి చివురునకు నుపెలయంత న। ప్రియమంచు దీనికి బెనగదగునె
౨౩ యనుచు దము జేరి నెరజాణతనము మీర। బలుకు నలకోడె కాంత్రకు ప్రతివచనము
లొసగుచును పుష్పులమ్ముచు నుందురందు। నందముగ నెపుడును కొందరిందుముఖులు
౨౪ తిలకంబులలరించి తిలకంబులాగి ఫాల। ఫలకంబులను ముద్దుగులకదిద్ది
యందంబులగు మంచి గంధంబు వైక్షవా। నందంబుతో గుబ్బలందు నలమి

శింగారముగ మేటిబంగారు తొడవులు। పొంగారు వేడ్కచే పొసగదాల్చి
బలుపైన విలువచే జలువైన సన్నంపు। వలువచెంగులు గాగ వారగట్టి
౨౫ యంగభవకేళి గోరి క్రీడాయంగ వచ్చు। పల్లవులమానసంబులు పల్లవింప
పొందుమీఱంగ విహరించుచుండురెపుడు। వారకామినులందున వారితముగ

౨౬ శుంభదభ్రభ్రమరూఢిచే బలుమరుం శోభిల్లుచుం నుండుచు
జృంభద్వేషణుచేతి వజ్రమునకుం శంకించి చంచత్ప్రపా
రంభుండా విభుడెంత చేరిన మహోద్భ్రశ్రేణులన్ కైవడిన్
కుంభీంద్రంబులు గల్గియుండు నెపుడుం గోపానగోళ్లపురిన్

౨౭ గురుతుంగ నఘురింగలుగు ఘోటకసంఘముతోడ నెంతయు
ఘడుపువిడమోడి వేగహరిణంబులు వాయునిశాద్రినాథశం
కరులను జేరియున్న నది కంబగు వైరము దీర్పలేక నా
కరణిని యుండె తద్వ్యమిది గాదన వానికి నష్టులేటికిన్

౨౮ రాజహంసప్రభలచాతరాత్రిపగలు। కుముదకమలాళిహెచ్చుచు క్రొమరుదింప
రాజహంసప్రతతులచేరవ్యమైన। సరసులలరారు నచ్చోట సరసులలర

౨౯ అసత్యశఫలపల్లవాహారలాలస। శుకపికాది విహంగశోభితములు
చంచత్ప్రసూననిష్యంద మరందాభి। నందిత సుందరేందిందిరములు
సతతవిలాససంచారనారీజన। రమణీయ్యగీతవిరాజితములు
సకలప్రమాపనోదకభూరివిస్తార। మానితచ్ఛాయాసమన్వితములు
౩౦ వకులసహకారచంపకాశ్వత్థపూగ। నారికేళకపిత్థజంబీరపనస
కేతకీబిల్వముఖ్యభూజాతయుతము। లున్నతములైన యప్పురి యుపవనములు

౩౧ లలిబృహస్పతులందు నలరు విప్రోత్తముల్। నెరికళుకములందు తరువులెల్ల
క్రామధేనువలందు గలగోగణంబులు। పాసగనచ్చరలందు ప్రభువుబోళ్లు
వలనొప్పనుచ్చైశ్శ్రవంబులందు హయంబు। లైరావణములందు వారణములు
గంధర్వవరులందు గాయకానీకంబు। లలఘుజయంతులందు లగ్రహంబు

౩౨ లభవనామజపంచెయందవ్యతశేవ। గాగ సురలోకసుఖమందె గలిగియుండు
రాజజంభారి భల్లాణరాయవిభుడు। కరుణబాలించుతద్భిందుకటకమునను

౩౩ అడుగడుపట్టంబులందైన నొప్పుడు। పాటుదప్పియ సత్యభాషణములు
చూడదాక్కెడనైన సురుచిరసౌందర్య। పరవధూజనముఖపద్మములను
వీడదెంతటు యువివేకచిత్తులకైన। శరణువేడిన భీతిజనవితతుల
నోడదత్యుగ్రరణోద్భటస్థలులనైన। చలితుకైనశాత్రవసంఘములను
౩౪ నతడు రాజేంద్రమాత్యుడే మదిదలంప। నర్థిదారిద్ర్యతిమిరార్కుడమితయశుడు
భవ్యశివదేవరాయభూపాలుసుతుడు। భూరివిభవుండు భల్లాణరాయవిభుడు

౩౫ ధర్మగుణకాండమునుచాలదనకుతోడు। గాగ నరులను రక్షించు గణనలేక
ధర్మగుణకాండముచెచాలదనకుతోడు। గాగనరులను శిక్షించు గణనలేక

౩౬ అలచందురుని యందు గలకందు వసిముందు। పలుచందములనిందు లవియొనర్చి
ఘనవేలలనుశూలిగళమూలమున నీల। మును చాలు రుచిజాలము నుహసించి
తగశీతపై భూరితరహారియగుశిరీ। గనిసారెకును గేలిచినుతిమీఱి
పికవాణియగువాణి ప్రభువేణి గలపోణి। మినిజాణతనమున మించనాడి
౩౭ కుందమందారవిశదారవిందచంద। నేందుమణిహారతారకాహారవార
ములదిరస్కృతియొనరించి చలువమిగుల। వరుసతోడుత నమ్మహావరుని కీర్తి

౩౮ కోరినయప్పుడే కురియును వర్షంబు। భూమి ఫలించు నద్భుతముగాను
మొదవులు పాలిచ్చు మూడువేళలయందు। విడువక నాసునభ్రక్షతతులు
నెరినపమృత్యువు నెరుగరెవ్వరికైన। చోరరుగ్బాధలు సోంకుటరిది
జలతృణోపేతమై విలసిల్లు ధారణి। నితెయ్యుత్సవముగాన్పు నఖిలదిశల
౩౯ జనులకల్లైన కలహంబులనుటవేదు। జాతిభేదంబు తప్పకజరుగుచుండు
జలరుహాప్తాన్వయాంభోధిచంద్రుడగుచు। దనరు భల్లాణవిభుడేలుధరణియందు

౪౦ సతతపుణ్యవ్రతులుగుణోన్నతులుపతికి। హితులశేషజగజ్జననుతులుభాగ్య
రతులురూపనమారుకరతులు సుమతు। లతులసౌజన్యయుతు లిర్వురతనిసతులు

౪౧ వారిలోనన(గ్ర)వనజాక్షి బల్లాంబి మరియు పిన్నపాలతి మల్లికాంబ
నవతు వెరుసు లేక సతతంబు మెలగుచు। నవతులేక యుం(త్రు) సన్మదమున

౪౨ కమనియ్యమేఖలా ఘటిత భూరి నితంబ। పోషితాశేష సద్బుధ కుటుంబ
సుందరాస్య(ప్ర)భా నిందిత శశిబింబ। మధురోష్ఠి విహాశిత మహితబింబ
బికురకోమల కాంతి జితమత్తరోలంబ। కేవలతరకరుణావలంబ
యానావధాన(ప్ర)హర్షిత కాదంబ। నిఖిలపాపౌఘపావనీ(ధ్ర)శంబ

౪౩ గురుజనానంద కరలసద్గుణ కదంబ। శైవకాభీష్ట(ప్ర)లద(ప్ర)శిక్షసాంబ
శివచరణభక్తి వాసనాంచిత కదంబ। సతతసత్య(వ్ర)తాలంబ చల్లమాంబ

౪౪ ఆచల్లాంబ విలాసశైఖరులు భాషాధీశ భోగీశులుర్
వాబూప్రౌఢిని బల్కజాలరల గీర్వాణాబ్జ పత్రాక్షులం
దావెల్వంబాకయింతయుంగలుగవిక్షైనష్టియూలేమతో
భూచ(క్రం)బున గల్గునిందుముఖులం బాల్వుంగనే డౌదుకే

౪౫ కలికి పదద్వయంబునకు (గ)క్కననోడియు (బ్రీడ) కచ్ఛపా
వలితలజూపజాలక జవంబగు లొంతగు నీటులోబడెం
తలరగనె(త్రు)దామరలు దప్పుల కాంతికియోడి తళ్ళుదం
బులబడియెప్పుడున్వదలిపోకభజించునహర్నిశంబులర్

౪౬ సఖియు జంఘయుగంబుతో సాటిరా గదలబియెదిరించియోడిడెందమున బలియు
భీతిచే కాడెపొట్లు బిగులుచుండు। కలమగర్భంబు వెల్లను(క్ర)మముతోడ

౪౭ కరిగమన తొడలతోడుత। సరిబోలగదలచి చూచి చక్కన నరటుల్
బెరిగిజిగిదరగుగాకటు। తరముగునే పిల్లపిల్ల తరమున దమకుర్

౪౮ కలికి పిరుందులకెనగా। పులినము లిసుమంత వెటుల పోలునా కాకబో
దులదులయనుచుండెడు వే(దుల్లదులయన నేలవానితో సరియగునే

౪౯ (ప్ర)తివనడలకు నోడి రాయంచ తుటుములు। రయనిలు వెల్లనైయాత్మలోన
తపోరోధంబు సాధింప దలచి గాక। కమలజుని మోవదమకేమి కారణంబు

౫౦ చిరతరవి(క్రు)మ స్ఫురణ చే సముదంచిత కుంభికుంభముల్
పరియలు చేశి తళ్ళుశిత భక్షణ సేయు వృష(ం)(ద్ర)కోటులా
గురుకుచ సూక్ష్మమధ్యమున కుర్తగనోడియ దృశ్యమయ్యెగా
కరయ గుహాంతరాళముల నల్లువశింపగ నేలవానికిన్

౫౧ లలనవళులు వెప్పుడును తారు నిలచియుండు
నిలకడయె కొంత యును లేక చలనమొందు
చుండునంచును బలుమారు నుల్లసమున
భంగతయెను నర్దు జలవీధి తరంగములకు

౫౨ పాలతుకయారుతీరలరు పొందుగ నాభిగుహాంతరంబున
ల్లలితపయోధరద్వయము మిళంఘునే పనదివ్యసౌరభం
బలమలయా(ద్రి) శృంగ సముదంచిత చంచల మందచందనా
నిలమనుచుర్ బయల్వెడలి నిజినసీల భుజంగమోయనన్

౫౩ బలమున చం(ద్రు)నేంచగను జక్కవలా చెవిగుబ్బచన్నులై
పాలుపుగ నుద్భవించి మదిబూనిన సాధ్వసమెల్లదీరిత
ద్భాలశిత నామధేయమున వేమరు జల్పగు నల్లుచం(ద్రు)స
న్నాశితముల్లై వశించి చెలిమిర్మనె నోయన నొక్కునెక్కుదుర్

౫౪ విరిబెండ్లనివ్వ పళ్ళను। కరములు పూగ పశిడి గిండ్లు కరికుంభముల్
సరిగాదవావరవర్ణిని। గురుకుచయుగళంబు తోడ గోరంత్రైనన్

౫౫ గళము నకునోడి శంఖముల్। గళవళమున బలుకుచుండె కలకంఠంబుల్
పలుచందంబుల నయ్యు। స్వలీసుస్వరమునకు మలినములయ్యెన్

౫౬ తలతల మనువ(జ్ర)ంబుల। తలతలమును నిందువదన దంతముల్ చుల్
కలకలమని యెదురాచిలు। కలకలమన నుల్లలించు కలికి వ్యుదూక్తుల్

౫౭ తామరసాక్షి వీనుగవ తానవ సంఖ్యలు నెంచజాలుత

క్షామిని తళ్కు జెక్కులల కాముని చేతి మెరుంగుటద్దముల్
సామజయాన నాశికము సంపగిమొగ్గల నేగ్గులాడు నా
కోమలిలోచనంబులు చకోరగణంబుల నేలు నెంతయున్

౫౮ వనితారత్నంబునకున్ కనుబొమలందమున మీరు కందర్పుని వే
దనెరెడు శింగిణి విండ్లో యనుచున్ జనులెల్ల జూచి యభినుతి శాయన్

౫౯ నెరినబ్జాహ్వయ మిచ్చురందు నలరన్ సైకేజతారేశులా
తరుణీరత్నము ముద్దునెమ్మొగము చందంబందవాదింపు చో
సరసీజావళియోడె కాదనియె మొరుల్ జర్చింప సరోష్టిక్కిం
సెరమాహ్లాదము శేయుచంద్రుగని ప్రక్కందానికక్లెంటుకిన్

౬౦ నీలంబుల మృదుతరశైవాలంబుల బారు చమరివాలంబుల స
ద్రోలంబ మేచకాంబుద జాలంబులనేల జాలు సఖిచికురంబుల్

౬౧ జలజాక్షి నును కురుల్ శైవాలలతికలు రాజాస్యవళులు తరంగతతులు
కలకంఠిలోచనంబులు గండుమీనులు సుమగంధి విమలహాసము నురుంగు
నతివకంఠము దక్షిణావర్తశంఖంబు భామచన్గుబ్బలు పర్వతములు
కామినీమణి జంఘికలు మకరంబులు బాన పిరుందులు సైకతములు

౬౨ గంధగజయాన భ్రమణములౌ కచ్ఛపములు రమణిహారంబు వెల్లను రమ్యమణులు
తరుణి ఘనవాభి సుడియునదన సుజ్జియ దనరుచుండు గాపునవిలాసజలరాశియా వెలంది

౬౩ ॥ ఇవ్విధంబున నన్నృపసామాన్యయేకాపున సౌందర్య సద్గుణ కదంబంబగు చల్ల
మాంబయు నఖిలగుణంబుల నప్పురమపతి ప్రతారత్నంబు నకైనయునిద గుమ
క్షికాదేవియున్ దనకు ప్రియపత్నులుగా నభీష్టసుఖంబుల ననుభవించుచుండ నారా
జపురందరుండొక్కనాడాత్మగతంబున నిట్లని వితర్కించె నంతా॥

౬౪ శిరిగలనాడె మానవుడశేషజగద్విదితంబుగాంగను
స్థిరతరమైన కీర్తులను జెందుట మేలగు నట్లుగానిచో
శిరియును లేమియుం దలప చీకటులై వెన్నెలవాజిగాకయే
వ్వరికిని నెంత పాయమును వార్ధికమున్ గురిగాదె మేదినిన్

౬౫ ధనముగలిగియుండి ధర్మంబు శాయక యున్న నదియు పరులకౌదవుగాదె
తేంట్లు వెళ్లగూడి తేనియగూర్చిన నారులుకళ్లినట్లు వెరుగుకొనిన

౬౬ మెలగితౌనీతిలక్షణ జీవరాసులందు జనియించి నరకంబుల ననుభవించి
యంతమీదట మనుజత్వయవతరించి తేటపడగ సమస్తంబు దెలశియుండు

౬౭ అట్టిమనుష్యదేహమెటుల జ్జినయప్పుడె భక్తి మీరగా
గట్టులరేనియల్లుని జగద్విభునీశ్వరు నిందుశేఖరుం
గట్టిగబూజశేయుచును కౌతుకలీలల కీర్తికాంతజే
పట్టుతుదిం దిరంబయిన భవ్యపదంబున జెందమేలగున్

॥ అట్లుగావున॥

౬౮ అడిగినవస్త్రవల్లారులకు కడు వేడుక నొసగియు జ్జగంబులకెల్లన్
వాడయుడగు నట్టి శంభుని దడయగ హర్షింప జేతు తద్వ్యము మీరన్

౬౯ యీవిధమున వ్రతకార్యము గావించదలంచు బోల్ గావలయును తగన్
బ్రావనతరగురుదీక్షస్సుధివరులగు వార్యలకును నధికతరభక్తిన్

౭౦ పౌసగగురుచరణయుగళము వెసగాంచినయప్పుడె తాలగు వెరచియఘుంబుల్
విసవిసమనుడు జవమున విసరినవడి బారు జలదవిసరము భంగిన్

౭౧ వనజాతప్రభవాండమండిత జగద్వ్యాకీర్ణదైయొప్పుచు
ర్గునిగా తాగురునాశ్రయింపవలయుం గుంభాంతరాప్రార్ణద
ధ్వనికోద్యన్నవనీతమారయుగత్వంబొప్పునె డిడికున్
ఘనమందావము నాశ్రయింపవలయున్ గాతూహలప్రక్రియన్

౭౨ బహుజాతమ్మైనపాపప్రజాళ్లని నావచర్భింపసద్గురుచరణసేవ
కమనియ్యపుణ్యలోకప్రాప్తికి నిత్రోవ చర్భింపసద్గురుచరణసేవ

చిరుతరైశ్వర్యలక్ష్మి ప్రదంబగు శ్రీవ। చర్చింప సద్గురు చరణసేవ
దుష్కృత్యరుక్సంహతులకు నౌషధ సేవ। చర్చింప సద్గురుచరణసేవ
౨౩ వనజసంభవ ముఖ్యగీర్వాణ బృంద। ములకు గానగరాని శంభుని పదాబ్జ
దర్శనంబాత్మగోరిన ధన్యమతుల। కిరవలరు సేవ సద్గురుచరణసేవ
౨౪ అనితలంబియా క్షణంబున। దినకరకులజలధిశీతదీధితియగు న
జ్జనపాలవరుడు కౌతుక। మునదనరారుచు సువేగమున పయనంబై
౨౫ గములు గూడుక కురంగముల చందమున వేగముల బారెడు తురంగములతోడ
నరుల కచ్చెరువుగా దరవియాడెడు పెద్ద। గిరుల బోలిన గంధవరులతోడ
నుతులు చాయగ జాలు గతుల చవ్వల రారు। సేతుల శతాంగసంహతులతోడ
కుటిలారివరుల నామతుల జేసెడి మహా। శ్రతుల నెగ్గిన వీరభటులతోడ
౨౬ హితులతో మాన్యులగు పురోహితులతోడ। బుద్ధులతో డుత వందిమాగధులతోడ
మరియు దక్కిన పరివారమరుదు మీర। గొలువ జనియె నిలాభర్తగురుని కడకు
౨౭ అటులరిగి కనియె నరపతి। పటుశైవకధారహస్యభాసురహృదయున్
ఘుటితాఖిలజనకామున్। నిటలాక్షపదాబ్జభక్తనిధి నాచార్యున్
౨౮ కనుగొని వినయంబున పద। వనజంబులకెరగి లేచి వసుధాధిపుడయ్యె
య్యన ముకుళితకరతలుడై। వినుతింపగ జూచి గురుడు వెసనిట్లనియెన్
౨౯ క్షితినాథోత్తమ నీకు నీసతులకున్ సేమంబె నీ వంబుతో
సతతంబున్ ప్రజనేలుచుండుదువె నీసైన్యంబు వెల్లంబలో
క్షితినొప్పారుట జేసి శత్రువరులం క్షణ్ణించి యుష్మార్థము
ల్లుతుకంబొప్పగ ధారుణీసురలకున్ గాంచింపకే జూతువే
౩౦ పరమర్మభేదనుండును। చిరమతిమంతుండు హితుడు శిష్టప్రతుడున్
వరకుల జుడును కరుణానిరతుడును నైన మంత్రి నిన్నుపడగలడే
౩౧ దేవాద్యీశ్వరునకు మును। జీవుడుదా మంత్రియగుట చే ఘనుడయ్యెన్

గాపున విభవము గోరిన। భూవిభునకు మంత్రివరుడు భూషణమరయన్
౩౨ స్నానము సేయు నీమమును శంభుపదార్చన సేయు మత్త్యుడున్
దానలుగల్గు సత్యమును వారిరు - హాహితుండు రాత్రియున్
మానిని గల్గు శాఖ్యమును మంత్రివరేణ్యుడు గల్గనాపున
మ్మానవనాధు రాజ్యమును మానుగ తేటవహించునెంతయున్
౩౩ ॥ అట్లగుటం జేసి నేర్పరియగు మంత్రి గలరాజు రిపుల జయించి అక్షీణ రాజ్య
సుఖంబుల ననుభవించుగావున। సప్తాంగబలంబులకు పైయగు మంత్రాంగబ
లంబు సంగ్రహింతి వేయని మరియు భవదాగమన ప్రయోజనంబును।
సవిస్తారంబుగా దెలుపుమనిన నద్ధరావల్లభుండి ట్లనియె॥
౩౪ జననుత విశ్వరాజ్యమొసంగి నతితి నానన్ను నాడు కృపవట్టుల భవ
ద్ఘనకరుణను నేనిచటుకి। జనుదెంచుట మీపదాంబుజంబులు గొలువన్
౩౫ గురునాథ జంగంబు గోరినవస్తువు। వెచ్చింపనైనము దంబు నిష్టటుల్ల
నాసగి జగంబులందు సమానకీర్తుల। జెంది గిరీశుదానందమొందు
నట్లుగా వించెద ననితగ నూహించి। ప్రతము నైకొనగోరి వచ్చినాడ
మీరవిందులకి జుమెచ్చి యాదరమున। నీక్షించి యిప్పుడే దీక్షయొసగి
౩౬ భూతియొక్కింత నాసవిపై బొట్టు బెట్టి। పాదతీర్థంబు మూర్ధంబుపైని జల్లి
యాజ్ఞదయ సేయు మనుటయు నతని జూచి। యద్భుతంబందియాచార్యుడనియె నపుడు
౩౭ ఓ నరనాథ భూరి సుగుణోన్నత మీరిపుదాత్మలోపలన్
బూనిన కార్యమాపవన భుగ్వరకంకణుడైన నిష్టతో
దానొనరింప జాలడట ధారుణిలో జనులెల్ల నేర్తుర
ట్లైన ప్రయోజనంబునకు హర్షమెనీకిటు లూహ సేయుటల్
౩౮ ఇటులు భక్తిమార్గమునకు కీశ్వరచిత్తము నందు నెప్పుడుం
దప్పక నిల్పజాలు దువె తద్విధమెంతయు దుర్లభంబునీ

కెప్పుడిదంబాసంగు జగదీశ్వరులెక్కడ చెప్పుచోద్యమై
యెుప్పు(ప్ర)తంబు లెక్కడ మహాన్నైదృవ రూపయరుంగ బల్కుమా
౮౯ యిప్పైదరను బోటుకికెడు వపైదరార్యులు జలంగి వారికి గృపతో
నిచ్చుంగల్గు పదార్థములా బుంబింతయును లేకయెుసగన్ స్వలయున్
౯౦ ఆరయ పు(త్రి)నైన తనూభవునైన కాంచనా
గారముపైన చెల్వపుగు కాయము కించుక గోశియైనయో
ధారుణియైన నిట్టి శపథంబానరించిన బోటనేటుగా
గోరినయంత లేదనక గొబ్బున నీవలయున్ బుధాళికిన్
౯౧ ఘనులరుదెంచియాదరము గాని పదార్థములాస తోడ గో
రినయడ నియ్యజాలక ధరి(త్రి)పయిం నగుబాటు జెందుకం
టెను విను భూపరా మునుపటిం బలెనూరకె వేరతోవశిం
చినయది మేలు సువ్మశశిశేఖరునెమ్మది బూజ సేయుచున్
౯౨ అదియునుగా కొకయడగురి, వదలి వెసంశిష్యవరుడు (వ్ర)తభంగముచే
బాదవిన నష్టు తాకించుక, కొదువంటు జువిరాత లంప గురునాథునకున్
౯౩ యిన్నివిధములనే మది నెన్నిజూచి, గట్టిగా గురి నిలుప గలట్టులైతె
భూమిపాలక నాబాత భూతియంది, భూత నాథుని మెప్పింప ఖ్యాతి మీర
౯౪ నాపుడు రాజశేఖరుడు నప్పలరన్ గురుజూచి పక్కిలో
దేవభవ (ప్ర)సాదమున దీరత మీరగ వ(వ్ర)తంబు ప్ప
ద్భీవరులెల్ల నెన్నగడు వేడ్క నానవైద సంశయంబు మీ
భావమునందు నిల్పక కృపామతి నానతియీవె శీఘ్రతం
౯౫ అరవిందోదర తుల్య పుణ్యయుత కారుణ్యారంభ సారంభవి
స్ఫురితా కీర్ణ దృఢాంతరంగ మితరంబుల్ గోరుటల్ నేర్చునే
చిరగీర్వాణ తరంగిణీ విమల వీచీ జాల లీలానిరం

తర సంతోషిత రాజహంస మిరవందం జేరునే వాసిలన్
॥ అదియునుంగాక॥
౯౬ సతినమ్మె మును హరిశ్చంద్ర భూనాథుండు, సత్యంబు నిల్పడే జగమెరుంగ
తన తం(డ్రి)యానతి దప్పక హాళిం బి, రాజ్యంబు వదలడే రాఘవుండు
శిబి చ(క్ర)వర్తి పావసిగ తాళ్లి, డేగకు, గానకొని దేహంబు గోశియీడె
ఘనత మీర పరోపకారార్థము దధీచి, తగన స్థులాసగడే తనవు విడిచి
౯౭ వారలెల్లను పృథివి మున్నారె యిప్పుడు, సలలితంబగు (ప్ర)ఖ్యాతి దెలసెగాక
వినుము గురునాథ యికబెక్కులనగనేందు, కతుల సత్కీర్తి నిలిపెద నవనియెందు
౯౮ జలనిధులింకి నంత రగిచం(ద్రు)లు గ్రుంకిన వేధమింకినన్
జలజలమంచు జుక్కలు గృశంబయి డుల్లిన భూమి గ్రుంగినన్
కులగిరులెల్ల పెల్లగిలి కూలిన దిక్కరులోలి మ్రొగ్గినన్
పాలుపుగ నే(వ్ర)తంబు పరిపూర్తిం జెయక తు శివుండు మెచ్చగన్
౯౯ ॥ మహాత్మా మీ యనుగ్రహంబు వలన మస్నాన సంబి కార్యంబు నకు
సంతోషింపుచున్నయది, మీరిందులకు సంశయింపక శీఘ్రంబానతీవ
లయు ననిప్రార్థించినా॥
౧౦౦ కరుణారస పూరిత హృత్, స్ఫురశజుడై యపుడు గురుడు జనపతి నొసలన్
సరగున భూతియెుకించుక, తిరముగ నిడియాజ్ఞ యెుసగ దినకర కులుడున్
౧౦౧ శరణార్థి జేశి శిరమున, గురుపద తీర్థంబు జల్లి కానిస్సత్కీర్తిన్
బరివర్ణింపుచు నాయ్యన, మరలేన్ పురికధిక సంభ్రమంబల రారన్
౧౦౨ అంతేగారంత లేక బలమంత యు చెంతన నంత వాజుల్న్
దంతుల నెక్కి యెంతయు నితాంత జవంబున నంత కంతకున్
బంతము మీర వింతలుగ బంతులు సాగియెు క్రింత రాగ భూ
కాంతుడు బంచెనప్పురము కాంతలు శాసలు జల్లుచుండగన్

౧౦౩ అలికులవేణులెల్లమణి హర్మ్యతలంబులనెక్కి చెల్వుగా
కలువలు నాని ముత్తెములు గాఢముగాపయిజల్లనప్పుడ
జ్జలజహితాస్యయుండలరెబారుతరంబుగ తారకాగణం
బులుబలుదిక్కులం గొలువ బాల్పుకుచల్లనిబంద్రుడోయనన్

౧౦౪ రమణాదళుకొత్తు మేదినీరమణున కును పళ్లెరములను దీపములునించి
రమణులత నుని కంఠహారఘణులనగ నిప్పనలరుచు హారతులిచ్చిరపుడు

౧౦౫ యిందుకాంతావళులభావమెల్లగరుగు। రాజుదయపర్వతమున జేరంగనరిగె
యిందుకాంతామణులభావమెల్లగరుగు। రాజుదయపర్వతమును జేరంగనరిగె

౧౦౬ ॥యీయానందంబున పౌరజన సుందరీసందోహంబుదంబగు నానందంబు డెం
దంబున గ్రందుకొనన్నెందంద పయిందొరంగెచెడు కుందాది కుసుమ బృందంబు
లు కంఠంబునం బొందుగ హృదయారవిందంబునకు విందొనర్ప వందిమాగధులు

౧౦౭ ముందర సందడిగొని వినుతింప దివ్యదుందుభి నాదంబులు చెలంగ। కందర్ప సుం
దరుండగు నవ్వసుంధరాపురందరుండు మందహాసంబొదవ నిజమందిరంబు
ప్రవేశించి తనయిందుముఖులుం దానును సుఖంబున వశించియుండెనంతా॥

+

౧౦౮ రాజు కువలయము లరింపరాదలంచి
పెంచి - సమయాధికారి గట్టించినట్టి
చైత్యకల్హార తోరణ పంక్తియనగ
సాంధ్యరాగంబు వెలసెసాంద్రముగను

౧౧౦ గురుపత్నిపరియించు ద్రోహితనుగన్గోరాదటంచున్ సుధా
కరురాకల్లది నెంచి పత్నిని సువక్త్రంబుం జింగడుం వంచెన
ల్లురయన్ పుణ్యవధూమణుల్ ధరణిసేవ్యంతో గ్రదోషాత్మునిన్
సరవింగన్గొని నొల్ల కుత్రుద్రురు గదా చవ్రింపనెంతేనియున్

౧౧౧ విటులకై మదనుండు వెడలుబోదిక్కుల। గ్రమ్ము పికాళి సంఘంబనంగ

౧౦౮ మ॥ సరసీజోద్భవరుక్మకారకుడు షుంప్ర శ్రీ మణి ప్రేమతో
గరిమింపోందవలంకరించు లటకే వేగంకాచితానీటిలో
బరగన్నుంచినయుల్లు మెల్పిరలగుచు లేబంగారుపుంపాదెనా
కరణింభానుడు పశ్చిమాంబునిధి జన్మేం గ్యాంకే నెన్కుంమడిగా॥

మిగుల నిశాకాంత మెఱ్ఱు సుంగిడు కున్న । లావితనీల చెలంబనంగ
పద్మబాంధవునితో బాసి వర్తించు వా । సరలక్ష్మి ఘనదుఃఖశంబనంగ
నజుడు విష్ణుపదంబు లమర బరాజింపంగ । బరగు నిందీవర ప్రతతియనగ
౧౧౬ నవనిదము నెందు జోరనీకతవి వెనంబు । తపనుడపరాబ్ధి బడెనింక దాగ నేల
యనుచు గిరిగుహాలందుండి యెఱ్ఱనరవెడలు । కలుషతతి యన బర్వె దిక్కుల తమంబు
శ్రీరాజు ।
౧౧౭ పూర్ణవేరెండు కుముదిని బెండ్లియాడ । రమణ బరతెంచు నని తమిరమణి చదలు
జ
మంగలంబున వేచిన మంగళార్థ । లాజులనవర్సు తారలల్లన జలంగె
౧౧౮ ద్వ్రజత మోహభ్రాంత బాధిత విరహాటు । బ్రోవ తత్కాల ఘునంచెయోగి ఫూన్నెదెచ్చి
నట్టి బలిదివుటయన నబ్జవైరి । యురుతర శ్రీల దానంత నుదయమందె
॥ ప్రయ్యవసరంబున॥
౧౧౯ పట్టైన శిగలపై పట్టు బొందులు జుట్టి । వలిపె గుడ్డలు పొంకముల రగట్టి
నుదుట
సొగసుగా నొసల కస్తూరి రేఖలు దీర్చి । కణగి ముత్యాల చొకట్లు బెట్టి
కరముల పచ్చల కడియంబులాగి దాల్చి । కంఠమాలికెలు బొక్కముగ నించి
పై
చలువ దుప్పటులు పై వలువాటుగా వించి । కరమొప్పు చందన గంధములది
౧౨౦ మల్లెపూదండ లింపు జోభిల్ల బూని । పండుటాకులు కప్పురంపు భాగములను
మెలు
పరగ జేపట్టి యెంతయ్యు బాగు వెసగ । విటులు విహరింప జొచ్చిరి వీథులయందు
పైన్నెరాలితతులుకే ।
౧౨౧ చెలువగు పెన్నెరుల్ తతులు । జెక్కులు నిద్దపు ముద్దుమోముల్
న
కులుకు మిటారి చన్నెవలు గొప్ప పిరుందులు వాలు జూపుల్
నే
కిలకిల నవ్వుల్ మిగుల నీటుగు వాటపు సూటిమాటల్
వి
గలిగిన వారవిందరము గావరి యింతురు వేశ్యలత్తరిన్
౧౨౨ చిలుకల తేరు నుంచెరుకు శింగిణి విల్లును తేటి నారియున్
చిలు జిగురాకు వాలును వనప్రియ సైన్యము పుష్పదూపులున్
డ లి
జెలగెడు మీనుటెక్కెమును చెన్నొదవన్ వెడలెన్ విలాసియై

మలయముడుఢ్వసంత ఘనమంత్రుల గూడి రతీశుడయ్యెడ్

౧౨౭ ఫుంత్రేక్షు చాపమున గడు(వెంత్రుపు ఫ్లాటమ్ము దొడిగి విరహిజనులపై

క్షంద్రున ఫుదేశి మన్మథుఁడెంత్రాయని యొరులు తన్నెదురుటలేమిన్

౧౨౮ బలముల బాజుదీర్చి నిజబాణ పరంపర వెల్లనేర్చిదో

ర్బలమరుదార చేర్చి కడుబాగుగ సింజని జేర్చి వీలతో

బలమరునేనియార్చి వరబంభర వేణులదార్చి నాళులం

గలయుగ గూర్చి నోర్చియలక్షకాయజుషైఖరి నేర్తుకేయొరుల్

౧౨౯ కొమ్ములనంగ నాప్లు ఫుఫుగొమ్ముల జేరి వినూత్న దివ్యగం

దమ్ములగేవి మోవిన మితమ్మగు తేనియ గ్రోలి సోలియా

ముమ్మరమైన కోడెచను మొగ్గల మీదట ప్రాలి బాలసా

ఖ్యమ్ములదేవిలీల ఫురుషావళియుండ్ మధుపమ్ములయ్యెడ్

౧౩౦ ఉంత గణననంత కాంత కుడుంగజు(డరయ తనదు భక్త వరుని ఫురము

జనుల నెంచు పెరిగి సరగ వేగను చుక్కై వడిన వేగుచుక్క బొడిచెదివిని

౧౩౧ క్కుటము వెంతయును బెక్కులు గదిక్కులను నిక్కి మదమెక్కి భువి పిక్కటిల మ్రోసెన్

చుక్కలును సోముడును గ్రక్కున దొలంగిరల జక్కవలు గెరెమరు డుక్కణడి పోరెన్

జక్కవిహంగములు చిక్కువడియున్నతమ రెక్కల లరించు కొని బొక్కము గబర్కెన్

గిక్కిరిశితటుగ ములక్కములరాజు వయి జొక్కచు జెరించె తొగ లెక్కటము గింరెన్

౧౩౨ అతులతరార్పు వెల్లిన లర్కగనెంత యుగ్రోధచిత్తుడై

నతజన ఘోరకిల్బిష వనంబులు గాల్చగ నాత్మనెంచితో

ఘుతన రుదెంచి నట్టియల గంధవహాస్త దాయర్ విధంబునన్

ద్యుతి నుదయించె జంభరిపు దిగ్గిరి పై హరిదశ్వుడంతటన్

౧౩౩ ఫురజవముల ఫుడుకడునా ఖురముల కొరికెలనంతి ఫురములలోన

ఫురముల ధూపముదిగో ఫురములకైక నక కుంభముల నిల్పితగన్

౧౩౪ ...రుగా నాణిముత్తెము ఫుపందిరులిడి కలువలు నించి మేల్కట్లుగట్టి

గోడలిల నెల్ల రంగుగ చిత్తరువు వ్రాసి వేదుల దేవతా వేశ్మములను

వింతగా నలరించి వృషభకేతనములు(గీముల యెందెల్ల ప్రేమనుంచి

వీథులు చక్కగా వించి చందనములు(కస్తూరియును గూడ కలిపి జల్లి

౧౩౫ యఖిల జనులును ఫురియల్ల నమరజేశి రఫుటుకి ముఖ్యనాఖుల కుఫులైన

తన వధూరత్నములు దాను ధరణి విభుడు(వేగ మెల్లాంచి తత్కాల విధులు దీర్చి

౧౩౬ తానములాడి నేమమున ధాతపటంబులు గట్టియంత సం

స్థానము నందు భర్మమణి సంఘటితంబగు వేదిమీదటన్

భానుకులాగ్రగణ్యుడగు పార్థివ శేఖరుడాత్మలోననిం

ఫ్రాణిన వేడ్కతోడ శివ ఫ్రాజ యొనర్పగ సాగెయుబ్బుచున్

౧౩౭ ఆవాహనంబు వృషాధిప వాహనకాసనంబమల సింహాసనునకు

నర్ఘ్యంబనేకలోకాధార మూర్తికి(పాద్యంబు సుగుణసంపాద్యునకును

నిజభక్తి నాచమనియ్య మీశ్వరునకు(స్నానంబు వేడ్కతో స్థాణునకును

వస్త్రంబశేష గీర్వాణ సన్నుతునకు(బ్రంహ సూత్రము పరబ్రంహమునకు

౧౩౮ గంధమిచ్చె దైత్యదానవ నిర్గంధునకును(పుష్పముశ్శాంత మునిజన పోషణునకు

ధూపమూనస కాంతి విధూపమునకు(దీపము ష్లాంశు కోటి ప్రదీపునకును

౧౩౯ నైవేద్యంబహిరాజకంకణునకుం తాంబూలమే పారత

న్నైవేశాశ్రిత పాదపంకజునకుం ధీయుక్తి నీరాజనం

బావేదార్చిత కుంభసమాంజలి రతీంద్రారాతి కిం విష్టర

స్థావస్థాణునకుం ప్రదక్షిణ నమస్కారంబుగావింపుచున్

౧౪౦ మందార కుందార విందనీలోత్పల(బంధూకవకుల సౌగంధికముల

ఫింరు మొఫ్ఫ తులశి కాబిల్వాది మృదుల పత్త్రాళ్ల సబహువిధి పల్లవముల

ఘనసార చందనాగరు బారు గుగ్గుల(కస్తూరికాది సువస్తువులను

దధిఘృత గోక్షీర ఘనరస నారికేళాంబువుల నెడుపంచామృతముల

౧౩౩ పొలుపు వికారేకు కాంచన పుష్పములను౹ నాగవల్లీదళ క్రొంచె భాగములను
సలలితా ఫలాపనూపాన్న ఫలతతులను౹ జనవరు డానఖైన పైళశంభుఫలాజ
౹౹ మరియు గీత వాద్య నృత్యాది బహువిధంబుల నంబికారమణు నారా
ధించి యుట్లని వినుతింపం దొడంగె౹౹

౧౩౪ కలధౌత నగ నివాస కేసరి గజచర్మ మృదువాస౹ శరదిందు నిభహాస శరణు శరణు
యునకోటి ప్రభ ప్రదీప కనకాద్రిపటు చాప
కనకాద్రి తటు చాపయున కోటిఘునదీప సనకాది నుతరూప శరణు శరణు
వరయోగి జనలోలదురితాభ్రవాతూల౹ సురరాజ పరిపాల శరణు శరణు
రణరంగ రిపు భంగ రమణీయ ధవళాంగ౹ చతురాగమ తురంగ శరణు శరణు

౧౩౫ సలలితాంభోధితూణీర శరణు శరణు౹ శాశ్వతైశ్వర్య సంయుక్త శరణు శరణు
సాధులోకామరోర్వీజ శరణు శరణు౹ శరణు కూపేశ శివలింగ శరణు శరణు

౧౩౬ పొంకంబు గల మంచి జింకనంకంబుగా౹ గొంకక ప్రేమతో జంకనిరికి
దిట్టతనంబుతో గట్టిగా సామేన౹ గట్టుల దొరముద్దు బిట్టునునిచి
వింతగా శిఖను పూబంతిగా జాబిల్లి౹ నెంతయు సంతసం బెసగనిలిపి
మేటైన యేనిక తోలు శాలుగ బూని౹ లీలతో ముమ్మొన వాలు దాల్చి

పాసగభసితంబు బూసియా భోతు నెక్కి౹ గాలిమేతరి సొమ్ములు కడు ధరించి
౧౩౭ లచ్చిమగడును నలువయు మెచ్చి పొగడ౹ జగము వేలెడు నిను గొల్తు నిగమవినుత

౧౩౮ నీకేజోధ్ధవ ముఖ్యులౌ సురమునుల్ నిం బ్రస్తుతుల్ సేయగా
దారాక్షింతయు నేరరంచును బుధుల్ తథ్యంబుగా బల్కుచో
నోరాజార్ధ కిరీట మర్త్యుడిల నెట్లో నిన్ ప్రశంసింపగా
గౌరీమానస పద్మ షట్పద రణ శ్రీకంఠా జగద్రక్షకా

౧౩౯ శివ శివా యని మిము నుతి సేయు నెరవి నయముప్పార లాజగాంపనేర
మూఢుడను నన్ను గృప జూడు ముదముతోడ౹ పార్వతీలోల సంతత భక్తపాల

౧౪౦ జయ జయ పురదైత్యాంతక౹ జయ జయ శృంగార లీల సదమల శీలా
జయ జయ నాకాధిప వినుత౹ జయ జయ లోకాధినాథ జయ పరమేశా

౧౪౧ తరుణారుణాంశు నిభభా౹ స్ఫురదవనవ రత్నఖచిత శోభిత దివ్యా
భరణోజ్జ్వలాంగుడయి స౹ త్వరత విచిత్రాంబరములు ధరియించి వెసన్

౧౪౨ ఆరయ రుద్రాక్ష మాలికల్ లీరుత మెరయ౹ ఫాలమున భూతిరేఖ సుశ్రీల దనర
పసిడి పావలు దొడిగి వైభవము మెరయ౹ కప్రపు విడెంబు సేయుచు కౌతుకమున

౧౪౩ దివి చిక్కటుల బెక్కు తెరగుల నెడ లేక౹ భేరీ మృదంగముల్ భోరు కలగ
కంతుని చేతి చామంతి బంతుల నంగ౹ వంతు కెక్కిన కళావంతులాడ
తుంబురు నారదాదులతి రస్తుతి సేయ౹ గాయకానీకముల్ గణగి పాడ
వందిమాగధులు చెలువంది ప్రస్తుతి సేయ౹ చేరి భూదేవులాశీర్వదింప

౧౪౪ రమణ బరిచారకులు ముందర నుపిరుంద౹ పసిడి బెత్తుల చేబరాబరులు నర్ప
రాజసంబున నంతిపురంబు వెడలి౹ ఘనత నుర్వీశుడాస్థానమునకు వచ్చె

౧౪౫ బాలు బాలున జాలనీలం బ్రపగడంపు౹ గంబముల్ మిత్తి లేని కాంతి దనర
గారుత్మత కౌప్రమణుల్గదియించి నట్టిబంగారు గోడలు సొంపు మీరియలర
నిందుకాంతముల బోలు బందనొనర్చిన౹ సోపానములు వింత శోభ లెసగ
వెలలేని వజ్రంపు వేదికల్ తెజెలువార౹ గోమేదికపు గవాక్షులు జలంగ

౧౪౬ నతుల వైడూర్యపు ప్రవ్వరాగాది నిఖిల౹ రత్నవస్తువు లెంతయు రమణ నెసగ (మెరయంగ)
క్రొత్త ముత్తెపు చేతచే గొమరు మిగుల౹ కొలువు కూటంబులందుల కూర్మితోడ

౧౪౭ కురు మగధ చోళ మాళవ౹ కరహాట మరాట లాట కర్ణాటక ఘూ
ర్జర యవన ముఖ్య ధరణీ౹ వరులెల్ల గొలువ భూరి వైభవ లీలన్

౧౪౮ వేద శాస్త్రపురాణ వివిధ రహస్యముల్౹ వరుసతో కవిబుధావళులు తెలుప
సంగీత నృత్యాది సరసవిద్యాప్రౌఢి౹ కడువేడ్క నర్థిసంఘములు నెరప
శైవ వైష్ణవ జైన చార్వాక బౌద్ధ శాక్తేయులు తమతమ క్రియలు చెప్ప

కరవాలశూలతో మరభిండివాలాదిశ(స్త్ర)సాధకులు(బ్ర)సిద్ధిచూప
౧౪౨ రమణు విరుగడ వింజామరలును వీవ। కణగడెబ్బది రెండగు ఘననియోగ
ములదవివరత్న పీఠా(గ్ర)ములజెలువుగ। గొలువుగూర్చుండె మేదినీతలవిభుండు
౧౪౩ అతులితవిభవంబునశైనగతి గొల్వున నుండియుచట గలమనుజులకున్
కుతుకంబౌవుగధరణీ।పతి దానవుడిట్టు లనుచు బలికెం ప్రేమన్
౧౪౪ వినుడిదియాదిగా గబ్బనివింగలజంగమకోట్లకెల్లనున్
గొనకొని సత్పదార్థములు గోరినయంతనె ప్రొక్కి తోడలే
దనకరయుంబు మారయ నయంబును నిత్తుశ్శైవాధిరాజువా
హనునకు ప్రీతిగాగ జగమంతయు మెచ్చగ నుత్సవంబు నన్
౧౪౫ ప్రజలకెల్లదెలియ(ప్ర)తినగావించెద। నడుగకున్నవారి కరయువాట్లు
చేరియాసతోడ గోరినవారల। కియగలేనివానికిదియు వాట్లు
౧౪౬ అనిపలికి సకలదిశలన్। బనివడి సాటుంపబనిచి బాగుగ మొగసా
లనఘంటప్రేల గట్టుం।చెను జనములకెల్లగడువిచిత్రము మీరన్
॥యిట్లు శపథంబు గావించి దిశలం జాటుంబి నతద్వృత్తాంతం బంతయు విని గ్రమ
క్రమంబునా॥
౧౪౭ కక్షపాలలు పైడికళ్లబెత్తంబులు। శంఖసంఖ్యల మించు శంఖములును
పిడిఘంటలును కేళి పింఛపుగుంఛలు। ఛత్రముల్ ఫలిగొల్లు చామరములు
యోగదండంబులు యోగదట్టీడలును। గండపెండెరములు కుండలములు
తనువున భూతి పూతలు కావివస్త్రముల్। మేలైనరుద్రాక్షమాలికలును
౧౪౮ శ్వేతకేతనములు రుద్రవీణియలును। పాత్రమగు నట్టి రజితంపు పాత్రికలును
కీలదామెర బలుపైన శూలములును। మొలకబంగరు గిలుకపావలును గలిగి
౧౪౯ అతులితవిమలపంచాక్షరీ మంత్రంబు। మించి కోరిక పఠియించువారు
తరుచుగా శైవకథారహస్యార్థముల్ నెరిశిష్యవరుల కేర్పరచువారు

స్వారె సారెకు నమశ్శివాయరుద్రాయ। పశుపతయే యని బలుకువారు
నడుగడుగుకు హాహాకారాదిరవంబులు। చెలగింపుచును వేడ్కనలరువారు
౧౫౦ చిత్రగతులను గానంబు జేయువారు। సరవితో గద్యపద్యముల్ జదువువారు
నగుచు గోలాన గోట్లాగ మొగిని నడువ। జాగిరానేల యీనిన చందమునను
౧౫౧ మల్లయ్య వీరయ్య మరి విరూపాక్షయ్య। జడముడి బసవయ్య శంకరయ్య
పిడిఘంట చిక్కయ్య భీమయ్య సోమయ్య। శివయ్య హరిణాంకశేఖరయ్య
మరులయ్య సంగయ్య మార్కండలింగయ్య। పర్వతనాథయ్య పశుపతయ్య
శరభయ్య రుద్రయ్య కరపాత్రశిద్ధయ్య। శితికంఠయోగయ్య శ్రీగిరయ్య
౧౫౨ విశ్వనాథయ్య వీరమహేశ్వరయ్య। యాదిగా పేరుగలిగి మహాత్ములైన
జంగమస్వాములా రాజసముఖమునకు। సరగ జనుదెంచి రత్యంత సంభ్రమమున
॥యీవిధంబున బరతెంచి యానృపాలుగాంచి॥
౧౫౩ ఏరా భూవరమాకు కాంచనతురంగ శ్వేతాంబరాందోళికా
భూరిస్యందనమందిరోపవనసద్భూషామణిశ్రేణులున్
పేరెన్నందగు పళ్లెలుం పశువులుం శంకింపకర్థంబులు
న్నీరా కోరికదీరమీరకికనీ వెంతేనియుం దీరతన్.
౧౫౪ పాలు పెరుగు నెయ్యి రసములు। బాలఫలంబులును తేనె శర్కర ఘృతమున్
మేలగు కజ్జంబులు నీ। వేళకు చెప్పింపరోరి వేగమె మాకున్
౧౫౫ అనుచుం గోరిన జంగమయ్యలకు నత్యానందచేతస్కుడై
మనుజాధీశ్వరుడర్ఘ్యపాద్యవిధులన్ సన్మానించుచుం గాంచనా
సనముల్ బెట్టి బహుప్రకారముల పూజల్ జేసి యత్యంతమున్
ఘనదానాంబర ముఖ్యవస్తువుల చే తం ప్రీతి గావింపుచున్
౧౫౬ అడిగిన వస్తువు లొకింతయు। దడవకయ క్షణమునందె దాతృత్వముతో
కడువడి యొసగుచు భూమివరుడు దా బ్రతివాసరంబు బ్రోదియొనర్చెం

౧౬౨ జంగమములెల్ల నచట భుజంగమ రాజాంగదుని వైసంగొలుచుచునో
జంగములై వసియించిరి జంగరపు ప్రమథులందు భాసురలీలన్

౧౬౩ ॥యా క్రమంబున నద్ధరాధీశ్వరుండతులిత ధర్మమార్గప్రచారుండై ప్రతిదిన జంగ
మారాధన జేయుచుండెనని సూతుండెరింగించిన విని నైమిశారణ్య మహాము
నులటమీది కథావృత్తాంతం బెట్లని యడుగుటయున్॥

౧౬౪ హారతుషారహార శరదభ్రనిశాకర తారకాబ్జడిం
డీరమరాళ పారదపటీర వియత్తటినీశితాభ్రమం
దారసురేంద్రనాగ కలధౌతసుధారస సన్నిభోజ్జ్వలా
కారలసద్విహార యురగప్రజహార గిరీశ శంకరా

౧౬౫ బారుకారుణ్య విస్తారతారకేశ కోటీరదైత్యేభ కంఠీరవేంద్రాదిభవ్యం
దారకానీక మందార సత్ప్రతాపార గౌరాజ సంచార గౌరీశ్వరా

॥తురగవల్గనము॥

౧౬౬ ధరణిధర వరశరణ చిరశుభదాయకా హారిసాయకా
తరణిశశిశుచి నయన దురితవిదారణాలయకారణా
పరమపురుష హరి ఫణినుత పురభంజనా మునిరంజనా
హరగరళగళ సమదదనుభయంకరా వరశంకరా।

౧౬౭ గద్య॥ ఇతి శ్రీ మత్తుక్కపేశ్వర వరప్రసాదలబ్ధ కవితాసాంబ్రాజ్యధు
రంధర ఘనయశోబంధుర కౌండిన్యసగోత్ర పవిత్ర కూచిమంచి గంగనా
మాత్యపుత్ర బుధజనవిధేయ తిమ్మయనామధేయ ప్రణీతంబైన రాజ
శేఖరవిలాసంబను శృంగారకావ్యంబునందు ప్రథమాశ్వాసము॥

అవిఘ్నమస్తు
శుభమస్తు

౧ శ్రీరాజితాఖిలాగమపారగ సురరాజమౌళిభాసుర కో
టీరమణిరుచిరచరణా క్రూరాహిత మదవిభంగ కుక్కుటలింగా

౨ ప్రవర్ధిల్లు నైమిశారణ్య మహర్షులకు నిఖిలపురాణ వ్యాఖ్యాన విఖ్యా
తుండగు సూతుండిట్లనియె నట్లు నిరంతర జంగమారాధన దీక్షితుండై యా క్షి
మావల్లభుండు వర్తించుచున్న సమయంబున నొక్కనాఁడు॥

౩ ఘనమైన తనుకాంతి గనుగొన్నచో శరత్క్షనమైన తాతానెకదలిపార
పొడుపైన జడలదీప్తుల సాంద్రతరహాల జలజాక్షరుచులతో చెలిమిశాయు
నిండుచందురుబోలు నిటలభాగంబున రవ్యభస్త్రత్రిపుండ్రంబు మెరయ
పవమానవశమున బలుకు చేతివిపంచి గళరవంబునకు రాగంబుగూర్ప

౪ మండితంబైన దండకమండలములు నలరుపటుకంపు నరులు మృగాజినంబు
గలిగి నెరుండెంబి నమ్మహీకాంతు కడకు భూరిలీలా ప్రచారుండు నారదుండు

౫ వచ్చు పెరింగి వతాని జనవర్యు నెదుర్కొన నేగి మ్రొక్కితో
డ్తెచ్చియ నర్ఘ్యరత్నరుచిదీపిత పీఠమునందు నుంచిదా
హెచ్చుగ నర్ఘ్యపాద్యవిధులిచ్చి కడున్ వినుతించి భక్తితో
నచ్చతురాన్యసూతికి ధరాధిపుడిట్లని పల్కె నేర్పునన్

౬ మునివర సర్వలోకములమున్ఖ్యుడవీశ్వర భక్తిమార్గసం

జనితయశఃప్రకాశుఁడవు సంతతపుణ్యుఁడ వీవు మద్గృహం
బునకిఁ బ్రొద్దిట్టు రాఁగనుట భూరిశుభంబులకెల్ల దానకం
బనుదినభోగభాగ్యవిభవాతిశయంబులకెల్ల మూలముల్
౭ అనఘ విము బోటిపుణ్యులఁ గనుగొన భాగ్యంబు మాకుఁ గలుగుట యుల్లం
ఘనమగు నిధిగాంచిన పేద (బాలు బ్రతు) నుబోలుట గాదె తలపఁ దాపసముఖ్యా
౮ అనవుడు కలహభోజనుఁడు సర్వంసహాధవరునకిట్లని పల్కె వలనువిూర
రాజాధిరాజవారవణియ్యరతిరాజ। రాజశేఖరపదాంభోజమధుప
యాచకామరభూజ[illegible]దక్షిణి భతేజ కాంచనాచలదైర్యకలితశౌర్య
పండితజనగేయ ఫల్గుణరాయనీ। సరిదాతయేరి ముజ్జగములందు
౯ నడిగినయర్థులకెల్ల లేదనక నిత్యు। (ఖిత్రవియెద్దిం) జాగిలియెద్దిదై నసీ చరితమునకు
సంతతంబయ్యె నీపుణ్యమింతయుంత। యనుచు వర్ణింపదరమె యయ్యబ్జునికైన
౧౦ క్రొట్టుతివిరిఫుల బోరను। పట్టుతివి మహేశ్వరాంఘ్రి పంకేరుహముల్
ప్రట్టుతివి వంశమణిపై। కట్టితి వర్థులకు నొసగు ఘనమగు బిరుదుల్
౧౧ వచ్చితి నినుగనుగొనుటకు। మెచ్చితి నీసుగుణములకు మేల్మిశ యిటుమీ
విచ్చిన యర్ఘ్యనలకు గడు। హెచ్చుగ సంతోషమయ్యె నిఁక సెల్లోమదిక్
౧౨ పార్థివోత్తమ నిశ్చలభక్తితోడ। నిందుశేఖావతంసు గిరీశునీశు
గౌరిసతతంబు భజియించుధీరమతుల। కలరనిహపరసౌఖ్యంబులందుగలుగు
౧౩ ఫణిహారునకు ప్రదక్షిణముగావింపుచుఁ। దేవాదిదేవుని దెలుసుకొనుట
చంద్రశేఖరుపదాబ్జంబులర్చించుట। తవిలి శంభుని చరిత్రములు వినుట
పురదైత్యహారుని నేర్పున బ్రస్తుతించుట। భర్గునిదివ్యరూపంబు గనుట
ధరజాగిపార్వతీధవునకు మ్రొక్కుట। నిలినీశుతనయుందు నిలుపుకొనుట
౧౪ వలయుజుపైపృపాల పావనతవిూర। నిరవుగానీశ్వరుని నాశ్రయించువారి
కంఘ్రిదీహస్తకర్ణజింహోగ్రనేత్ర। శీర్షహృదయంబులలరు విశేషమునకు

౧౫ వినవయ్య సితికంఠుఁడనెడు నిక్షేపంబు। గురుకృపాంజనముచే గోరికాంచి
హృదయపీఠికయందు పదిలంబుగావించి। యదె జగత్కారణం బనితలంచి
గరిమవిూరగ తదేకధ్యానమున నుండి। కణగి షడ్వర్గతస్కరులదరమి
(జా) హారుశంభుకథాసుధారసం (జా)బెనుచున విరళభక్తిపై భవతజెంది
౧౬ వామదేవాఖ్య నంబె జీవనము గాగ। నానరి ముక్తివధూటికి నుంకువసఁగి
యలరనిహపరసౌఖ్యంబులందవలయు। మహితసుజ్ఞానమతిమైన మానవుండు
౧౭ ప్రరిదిక్ఫ్యంసపదారవిందయుగళీపూజావిధానోల్లస
ద్ద్యరమార్తాండమహోగ్రభారుకిరణవ్రాతంబుచేగాక నో
నరనాథోత్తమ యెంచిచూడ భువిజన్మప్రక్రియాయుక్తదు
స్తరవిస్తారనితాంతదాంతకలుషధ్వాంతౌఘముల్ బాయునే
౧౮ వినుమిలాధీశ కడునవివేకులైన। నరులు వెరుంగరు గాక శంకరునివంటి
భక్తలోకాభిరక్షణప్రౌఢియులర। దైవమెందైన గలదె చిత్తమున నరయు
౧౯ బదువులుపెక్కులు నేర్చియు। మది దుర్జనువెట్టులభవుమహిమం దెరుంగర్
వదలక విద్యలు నేర్చియు। పదపడి కానరము ముక్తిపద్ధతి గనునే
౨౦ జలజస్థా మణిప్రభావిసర (ఖాళిమణివిసర) శంబద్దిద్వ్యపాదద్వయుం
బలవద్వైరినిశాపరాంబుదజగత్ప్రాణుం ఫణిప్రాంగదు
స్థలినాక్షేందుకృశానులోచను సువర్ణగ్రావకోదండునిం
కలుషారింఘునన వ్యర్థుర్దెలియ శక్యంబౌనె యేవ్వారికిన్
౨౧ సురదైతేయులు వారిధిం దరువుచో బోధ్యంబు గానయ్యెడన్
గరళంబుద్భవమై జగంబులు వడింగాల్పంగ దానప్పిసం
బరయర్ గుత్తుకయందు బూని దయతో నంతర్బహిర్లోకముల్
వెరిరక్షించిన యట్టి శంభుని ప్రతాపంబెన్న సామాన్యమే
౨౨ నెరిపాపదశవర్షాయుష్య। పరిమాణు మృకండుతనయు బ్రతికించి జముర్

॥రాజశేఖరవిలాసం॥ ---- ౩---౧

గరువంబణంచిన శంభునిఁ జరితుంబ్లు హిమ్మవరునినైన జనునే పొగడ్గ

౨౩ సర్వేశుడద్దానని కడుఁ గర్వంబున బలుకుచున్న కమలజు శిరమున్

గీర్వాణి వెన్నద్దంబినఁ శర్వునివిక్రమమెఱుంగ నశక్యమె ప్రభూ

౨౪ హరిజంభారివిరించిముఖ్యులగుదేవానీకముత్ గూడ్రిశం

కరునింబిల్వక దక్షుడధ్వరముదాగావించుచున్నంతనా

గరళగ్రీవుడు వానిబట్టి శిరముర్ ఖండించి గీర్వాణులం

దవినింగొట్టినయట్టి తద్విజయమెంతస్తాత్రమేభ్రావరా

౨౫ సురలకేరికి నెల్పరా కతి చోద్యకీలజలంగున

పురములాక్షశిలీముఖంబున బూనియేనిజగంబులో

దరముబిరగఁబ్రోచినట్టి సుధామయూఖకిరీటుకిన్

దరమె సన్నుతిసేయనింతయు ధాతకైననరేశ్వరా

౨౬ మహిమమిరగ సర్వమంత్రరాట్టనబోలుఁగాయత్రికైవడు నాయకుండు

కనుదమ్మిబూజింపకైటభారాతికిఁ తిరముగాచక్రమేదలుడిచ్చె

బ్రంహాద్యఖిలజంతుపరిపాలుడౌటచేఁ పశుపతినామమే ప్రభునకలరె

శ్రుతిఏకమేవరుద్రో న ద్వితీయ్యయ్యె ననిశంబునె వ్వాని నభినుతింతు

౨౭ రట్టి గిరిజేశుడఖిలేశుడఘవినాశుఁ డార్తరక్షాధురీణుడనాదిమూర్తి

గళగళకుడాక్షరుడెగాక గలదెమరియుదైవమెందైన పరికింపధరణినాథ

౨౮ నీమమహారుహాగ్రమున జేరిఫలంబుల సారమెంతయున్

ప్రేమభుజించుచకటికడుపెద్దయొడల్ గలవోప్రమేక్రియం

దామెసగంగనేర్చు వివిధంబుగ నిచ్చలుడైనభక్తున

క్లామినువాకదాళ్లుల్లువిద్రమజ్జభవుండు నెరుంగనేర్చునే

౨౯ తొల్లిగుణాఢ్యుడైన బిరితోడడువేఘ్నను నైల్లరాట్టుతా

వల్లభుగాప్రియాత్మజుని వంచనలేకవధించి భక్తిరం

జిల్లగ పాకమర్దణము చేశి నిరంతర కీర్తి వంతుడై

యల్లజగంబులున్నేరుగ నీశ్వరు సత్కృప జారడేతగన్

౩౦ కావున నీవత్తిరగున భావజు మదహారు నిచరణపద్మంబులు స

ద్భావమున నగాలులుమికనాదే వుడుకరుగింబి యెలసగు దివ్యపదంబున్

॥అనుటయు మునీంద్రునకు నకేంద్రుండిట్లనియె॥

౩౧ తాపసోత్తమధరాధరకన్యకాధీశుడనిశంబుపాంబాలకునివిధమున

జగదుద్భవస్థితిసంహారకరుడును సకలభూతాంతరస్థాయియగుచు

కర్తయుభోక్తయుగణుతింపదానయ్యె వర్తించుగానెకిట్లునెర్తురారులు

కావున నద్దేవు కరుణాకటాక్షవీక్షణముచే వ్రతమెట్లు జరగగలదొ

౩౨ కాకమముబోంట్లకివిబూనగాదరంబె యనుచు వినయంబు మీరమేలైనయట్టి

రత్నములాసంగుటయు వెతానిక్రాతుకంబుఁ మదినిద్దైవార వికశితవదనుడగుచు

౩౩ వీణయుశ్రుతిగూర్చి జగత్త్రాణాశనుధరునిమహిమ బాడగవినిభ

ల్లాణుండుమదిజొక్కుచుగీర్వాణము నింద్రుని నుతించె రభసముతోడన్

౩౪ ॥ఇట్టిద్ధంబున నారదుండ వ్వసుంధరావల్లభుండౌసంగు ప్రాజలునైకానియనేకాశీ

రాశ్రదంబులా సంగియుత నిచాత నాజ్ఞవడశి తద్వృత్తాంతం బీశ్వరునికెరుంగించు వా

డైచనుచు తనమనంబునా॥ ౧

౩౫ చేలువదారమంచివిలువరించిన సొమ్ము సొగసైన శికపుష్టుతొగలరెండు

పాలుపుగవిగ్రియాల పోతుబొక్కలు జక్కిపరగనేనికతోలు పట్టుశాలు

తెలిపక్కిబలుకాతు తలప్రాక్సైపల్లెంబుఁ బాగైనయుపీసం బోగిరంబు

వడకుగుజ్జరివట్టు వలపులయుల్లాబుఁ మొగములారిటుమేటిముద్దుకాడుకు

౩౬ సరవిజుక్కలయుకిమాడుసంగడేతు పశిడిమలవిల్లువెన్నడుపొసగనమ్ము

కడవిదానపాంపనాడియు ప్రడమితేరు గలిగివెలుపొందుముక్కంటిగాలు తువమ దిని

॥అని మహేశ్వరధ్యానంబు శేయుచు॥

౩౭ చనికనిర్యే నిలింపమునిసంతత భక్తియశోవిలాసముల్
సనకసనందనప్రముఖ సాధుగణస్తుతి మూలముల్ సుపా
వనతరసానుదేశ పరివర్తిత కిన్నర కంబుకంధరీ
జనమృదుగానమోదిత భుజంగమజాలము శ్వేతశైలముల్

౩౮ ప్రకటితసహకారపల్లవాదృతజాతనాదమోదపరభృతోద్దామరవము
ఘననితంబస్థలోద్గాఢ లీలాలోలగీర్వాణకామినీగీతరవము
చారుమారుతఘూర్ణితోరుపకాశీష్టకీచకానీకప్రకీర్ణరవము
సదమలవరఝరీసందోహసంరూఢమానితఘూర్ణాయమానరవము

౩౯ సతతగంగాతరంగసంగతబలాకచక్రసారసహంసాదిశకునిరవము
నాక్కటజలంగమిగులగర్జోత్సవముగ సురుచిరంబైనయమ్మహీధరమునందు

౪౦ గురుతరపద్మరాగమయకూటతలంబుల క్రీడసేయుస
త్కరినినదంబులా ప్రకటకాంతులజెంది వసింపతుమ్మెదల్
సరగునవాసినాత్మమదసారభరీలలజేరి నిర్భయం
బెరుగకయుండు భ్రమ్మరుచు నెంతయు నబ్బురపాటు తోడుతన్

౪౧ చందురుకాలచప్పరము చాయలకిన్నరదంపతుల్ కడున్
బొందుగనాశ్రమంబులను ప్రఫుల్లముఖకేళిదేలుచుం
నుందురు కేయుసంబగలు నుక్షతరంగశిరస్సుధాంశురు
బృందముల్ మణుల్ గలగి పెంపరలన్ పయిజిల్కునగ్గిరిన్

౪౨ కొదమశృంగంబుతో గదశిమేలములాడు నేరుచును స్మత్తవారణములు
దాడిమెకంబుల గూడి వేడుకతోడ క్రీడించు ప్రోడలై వేండిగములు
పేర్మితో బాలురుపిల్లలు మెల్లన సయ్యాటలాడు మూషకచయంబు
గారవంబలరార గారెనుపోతుల జేరివేలలనుండు వారువములు
గాడిమెకంబుల గూడి వేడుక తోడ క్రీడించు ప్రోడలై వేండిగములు
పేర్మితో బాలురుపిల్లలు మెల్లన సయ్యాటలాడు మూషకచయంబు

౪౩ చిలువలును ముంగిసలు జాలచెలిమిసేయు తగరులె ఘుడుతోడుండ్లు తగిలియుండు
పగయొకింతయు నెరుగక ప్రభుతమున తుహినకరశేఖరుని మహామహిమచేసి

౪౪ కమనియమ్ముల తోయసంయుతములౌ కాసారరాజంబులన్
దమునిర్ఘర్వికసిల్లుచుండి పొగడొందంత ప్రదేశంబులన్
కుముదేందీవరపద్మహల్లకలసత్కహ్లార కాండజగ్రాహన
క్రమహావ్యాళకుళీరహంసబకకోకస్తోమధామంబులై

౪౫ ఘనమగుపోకమ్రాకులును కాంతిని జన్నగుపొన్నగున్నలున్
పనసలునారికేళములు పాటలముల్ వకుళాప్రసాలనం
దనములు పారిజాతములు దాడిమముల్ సురపొన్నలాదిగా
దనరుననోకహావళులు తచ్ఛిఖరీశసమీపభూములన్

౪౬ సలలితపత్రముల్ ప్రకటజాలకచంచు ఫలుల్ వశింపనిం
ముకశుకనామమబ్బుటనె సొంపునమాకుసమంచె తారుకిం
శుకముల టంచునెంతయును జూడగ నోర్వకతమ్ము బల్మరున్
శుకములు బల్కునందులను శోభిలగెల్చుపలాశజాలముల్

౪౭ సకలసుమంబునందురుము శంభునికెగ్గొనరించు వానిగా
జకుపెలియైన గేరగినిస మృతినుండునటంచు ఫుల్లచ
ప్పకములు ప్రాకై తోడ మధుపమ్ముల బారగదోలుజేరని
య్యకయితుగానిబో మధుకరావళి జేసినదేమి వానికిన్

౪౮ పెండుకొనిగండుతుమ్మెద పిండుకొండి యుండకన్నులపండువై బొండుమల్లె
పొదలలరునందు హరిరత్నములు ఘటించి నెరినిడినముత్తియంపుపందిరుల నంగ

౪౯ సురుచిరపల్లవప్రకటచూతలతాశ్రితకోకిలావళుల్
వరుసజెలంగుమాధవుడు వారిరినప్పలలక్ష్మికెంతయున్
గురుతుగప్రేమతో నొడుతను గూర్చియొసంగిన శోణనీరజా
స్ఫురదశితోత్పలాంబుజము బాళుగు మాలిక లోయనంగడున్

౫౦ మరియు జివురించు నలమావులను మావులను
౫౧ బోరిబోరిని విలశిల్లు పువ్వులను తావులను
సోలయుచును బారుతర సూనముల వీనముల
దలరు నిందిందిర వితానముల గానముల
౫౧ ఆరామ్రఫలరస విహారముల భీరముల
నేరిబాలు పారదము కీరముల వారముల
పగలుకేయుల తా(భ్ర)భాగముల భోగముల
బాగరెక్కి కూయు పికరాగముల రాగముల
౫౨ మాటుకిని పొదరింజ్ల మాటులను నీటులను
కూటముల చెనగు సురకోటులను బోటులను
తానవము కైన మందారముల తీరముల
మానైన ప్రవ్రాడిదుమారు ముల ప్రారముల
౫౩ మరిగి విద్యాధర కుమారికల చేరికల
సరసగతి నలరారు శారికల కోరికల
విరివి విహారగనె ప్రతు వేదముల నాదముల
మెురయు మునిజనుల సవ్వాదముల వాదముల
౫౪ నయము మెుప్ప సంతతానందముల డెందముల
ప్రియశీల దగు వధూబృందముల చందముల
వలనైన ఫ్రాక్షేన వానలను గోనలను
చెలగి తడఘుని లింప సైనలను బానలను
౫౫ తరుచైన ఘనసార తరువులను యిరువులను
తిరమైన వలచదురు తేరులను బోరులను
నెరిబూచు సంపెంగ నీడలను యీడలను

సరవి దిరిగెడు నెచెలుల జాడలను క్రీడలను
౫౬ తాలగకతి వంద వాతూలముల లోలముల
నలరియాడెడు మహా వ్యాళముల జాలముల
తొడరి మార్గము వెళ్లి తుండముల కాండముల
౫౭ దడశిదిలశిల్లి వే దండముల తండముల
బరగునెుక చంగటను పాత్రమున గోత్రమున
మరలక వసంతమతి మాత్రమున సూత్రమున
౫౮ వెండియు ప్రచండ మండల మండిత మార్తాండ కరస ముంచిత మయ్యె [illegible]
కొండపయి నుండు దండను ఖండగతిం గ్రీష్మరుతువు గడునాప్తార్
౫౯ ॥మరియు మింతు నంతున వృహాద్రరంబు జంటిన శక్రనాపంబులగుచుంబ
ద్రి చెన్నగగారు క్రమ్ముచున్న పైను మబ్బులును మబ్బులని బ్బరంబుగా మబ్బు
మెరశి మలర చనుక్రొక్కారు మెరుంగులును మెరంగుల రంగుగ నుంగొ
నియంతరంగంబున ప్రియాంగనల మేనుల మెరుంగుదలంచి యుల్లనయుల్లం
౬౦ బులురుల్లన నొల్లంబోయి మల్లడిగాని తల్లడిల్లెడు పాంథ ధల్యాహంబు
లనేహీనులకు మోహంబలర ప్రియులరాక వెరుంగించు తెరంగున [illegible]
ఘోషించు ఘనస్తనితంబును, స్తనిత శ్రుతి జనిత కుతూహలాక్రాం
బులగు బర్హాంబులు విప్పి కప్పక నర్తనంబులు శేయు నీలకంఠంబులు
౬౧ ను, నీలకంఠ ధ్యానంబులను హీనంబులుగాక సోకిన లీనంబులై
తరస్తుతులుండు!
శ్రీకర దర్పకరానీకంబులును, దర్పకరానీకంబుల నొక్కొక్క తరినాలో
కించి మూకలై పోరు భేకంబులును, భేకంబుల సోకంబులు బాపి లోకం
బు వేకంబు శేయు కరణి నదీ ప్రవాహంబులు నిండియు ఖండలంబులై పా
౬౨ రునట్లు గాగురియు, నవారిత వారిధారా పరంపరలును, వారిధారా
పరంపరల వలన నుండి మెండుగ తండంబులై ఖడమి ముఖ్యియకు సము

౬౩ యనాయకుంతాసంగిన నూత్నహారరత్నంబుల నంబడు కరకులు
ను॥ కరకులు సరకుగానక యురికి జలబిందువులందంబుగా గ్రోలి
సోలు చాతకవ్రాతంబులును॥ చాతకవ్రాతంబుల కౌతుకంబలరె ననిది
శలనెరింగించు విధంబునం బరచు కేతకీ గంధబంధుర గంధవాహం
౬౪ బులును॥ గంధవాహంబులకుం జవింపక వెంప్రనగుంపులై వృగయా
విహారలంపటంబున భ్రమ్మరు కిరాతులును॥ కిరాతయువతీచరణ
పంకజ సంకలిత కుంకుమాంకిత పంకంబులగు తెరువులును॥ తెరువులం
డెరువులై విరువులుగ బూచి మురువులలరు కదంబ తరువులును॥ తరు
౬౫ వులనిరువుల జేశి మొల్లంబుగ పిల్లలనిడి యుల్లశిల్లు ఖగంబులును॥ ఖగ
పోతంబులకు మేతలిడు దాతల నందగి నానాకీటక కోటులుం బాటుల్లి
పచ్చికపట్టులును॥ పచ్చికపట్టుల దట్టములై మరకత ప్రదేశంబుల బ్రాజిల్లి
పద్మరాగంబులగు జెలువున నలరు నింద్రగోపంబులును గరిగిలి రహి
౬౬ గ్రోజనహస్తంబునుంబోలె॥ నిరంతర వారిధారాకరంబై మహాశైవగేహం
బునుంబోలె॥ సముంచిత నీలకంఠశబ్దంబై దివ్యజ్ఞానమూర్తియుంబోలె॥
వికశిత సుమనోరక్తంబై యుత్కర్షంబున కర్షకహర్షంబగు వర్షాగమంబునొ
క్త భాగంబునా॥
౬౭ క్రాలకుల పద్మముల్ తావలు క్రోవుల కాంతి జలంగ సస్యముల్
ఫలభరితంబులై పొదల భవ్యవిపాండురలీల మీరిను
క్కలదారకేలు వెన్నెలలు గాయగ వెల్లులత్రోవబాలని
ర్కలతవహింప నందులశరత్సమయంబలరాడునాక్కైడ్
॥ఉంతటు॥
౬౮ ఉత్తరానిలముల మొత్తంబులలరారె॥ సాంద్రతుషారవర్షంబుగురియ
లీలమీరరసాల సాలముల్ ననలెత్తె॥ నడువెల్లి నింకి తక్కాల్నడలుగాగ

చలికిస్రోడిన భంగి శాంతరూపముదాల్చి॥ చండభానుడు వేగ జరుగుచుండ
క్రొమ్మలగుజ్జ చక్గాండల దండల॥ నెల్లవారును మని యుల్లసిల్లి
౬౯ తెరవలకు యుంగ జునికేలి తృప్తియులర॥ జేయవలెనని తలచి నించెటి విధమున
యామినులు దీర్ఘములు మీరనన్నగము నానలరు హేమంతరుతువౌకతలమునందు
౭౦ ॥మరియు నమంద సుందర కుంద బృందనిష్యంద మరంద పానానందితహృ
దయారవిందేందిందిర సందోహంబగు శిశిర సమయంబును నొక్కభా
గంబునుంగలిగియుట్లు షడృతువులందప్పకయెప్పుడును వర్తింప బ్రహ్మా
దులకునైన వర్ణింప నలవిగాక మనోహరంబై వెలుంగు నమ్మహీధరాగ్రభా
గంబునా॥
౭౧ మరకతహారినీల వతాక్తికాంబుజరాగ॥ వజ్రవైడూర్య ప్రవాళపుష్యరాగ
గోమేధికారత్నసంస్థాపిత మహిత॥ కాంచనదివ్యమంటపమున
శక్రాదిదిక్పతుల్ సరవి తోవాళేవింప॥ ప్రమథగణంబులు బలశికాలున
వీరభద్రకుమారవిఘ్నరాజవిరించి॥ జలజనేత్రాదులు చనువు నెరుప
౭౨ కశ్యపాగస్త్య మాండవ్య గౌతమాత్రి॥ వాలఖిల్య భరద్వాజవామదేవ
కాలవవశిష్ఠ మైత్రేయ కణ్వముఖ్యు॥ లైన మునిసంఘములు భక్తినభినుతింప
౭౩ గానకాని సశివయేకో దేవయుంచును॥ సరవితో బల్కెడు శారికలును
తత్పురీతిని శివత్పరతరం నాస్తియం॥ బాడెడు మదమరాళావళియును
హరవామదేవమహాదేవయని భక్తి॥ గీర్తించు ఘనసారాజకీరములను
శశిశేఖర శంకర పరబ్రహ్మ త్రినేత్ర॥ యంచారయు నెరు మయూర తతులు
౭౪ నభవభూతేశ హరివిరించార్చితాంఘ్రి॥ పంకరుహయుగ్మయని కేరు పరభృతములు
గలిగియుచినవశృంగార గరిమదనరి॥ మహితగతిని నొప్పుశశిమౌళి మందిరంబు
౭౫ అట్టివ్యభామమెంతయు॥ నుద్దామత జూచ్చియందు నాకచెంగటదా

సుద్దీపితమణిమయము గు, గద్దియపై సౌఖ్యలీల గదశిన దాన్నిర్
౩౬ ఘనరత్నఖచితకాంచనభూషణవ్రాత, సతతవిశాలయశః స్సమేత
నిజభక్తలోకమానిత కల్పభూజాత, భూరికారుణ్యవిస్ఫురితచేత
మహిషదానవగర్వమర్దనవిఖ్యాత, ముదితాప్సరోజనముఖ్యగీత
కమనీయతరదివ్యకర [ధృ]శోభిత శుకపోత, వితతకవాక్షపోషిత విధాత
౩౭ బుధజనవ్రాతకేవలభువనమాత, యగుమహానీతనగజాతయమిత ప్రీత
నభినవానందబంధుర స్వాంతుడగుచు, గనియెసురమౌనికన్నుల కర్వుదీర
౩౮ అప్పుహాదేవికత్యంత సమ్మదమున, వందనంబాచరించియు మంధశీల
విమలతరభక్తిదైవారన మరమౌని, పెంపుతో నిట్టులనుచును తింపదాణగె
౩౯ సర్వగీర్వాణప్రచయ సమర్చిత దివ్య, చరణారవిందయౌ హారిణనేత్రి
హారహీరపటీరతారకాహిమహారు, కీర్తివిస్ఫారయౌ కీరవాణి
సతతమానితదాసజన గృహాంగణానవ్య, కల్పభూజాతయౌ కంబుకంఠి
సముదారి సందోహసంహారకరలస, ద్వీక్రమోల్లాసయౌ విభునిభార్య
౪౦ చిరుతర్కైశ్వర్యయుక్తయౌ చిగురుబోణి, విమలసౌందర్యమూర్తియౌ వరదయాన
భూరికారుణ్యచిత్తయౌ పుష్పగంధి, యట్టిశర్వాణి సతి భక్తి నభినుతింతు
౪౧ సురరాజార్చిత పాదపద్మయుగళీ సూరిస్తవానందినీ
శరదిందుప్రతిమానసుందరముఖీ చంచత్కురంగేక్షణా
పరదైతేయభయంకరీ శివకరీ బ్రహ్మాండభాండోదరీ
దురితవ్రాతలసన్మతంగజహరీ దుర్గా జగత్పావనీ
౪౨ జయశాంకరి భూరియశః స్ఫురితా, జయసర్వవరప్రదసాధుమతా
జయసంతతపావని శర్వరతా, జయచంద్రధరప్రియశైలసుతా
౪౩ అని వినుతించుచున్నగ నియంబికయిట్లను నో మునీంద్ర నీ

వెనయగ నొందు నుండి టకు నిప్పుడు రాజ జగంబులందు స
జ్జనులగు వారివార్తలు నిజంబుగ వేగ మెరుంగ బల్కవే
యనవుడు నారదుండు వినయంబున జప్పుడు ణంగె బొంగుచున్
౪౪ విను శర్వాణి యశేషలోకములు నే వీక్షించితిం గానిధా
త్రి నిమర్త్యుల కడు శంభు భక్తి నియతిం దీపించు చున్నిత్యసం
జనితానందము నుందురందు నొకయాశ్చర్యంబు గన్గొంటి నో
జననీ సత్కృప చిత్తగింపు మది విస్పష్టంబు గానంతయున్
౪౫ ఘనత విహారగసింధుకటకంబన నగనాప్పు, పురవరమొక్కటుద్ధరణియందు
నప్పురంబేలున మిత స్వాంతు డర్కవంశజుడు భక్త్యుద్ధీరు
డనుదిన శైవవ్రతాచారశీలుండు, భల్లాణుడను రాజు భక్తితోడ
నడగని జంగానకలరగా వాట్టిగు, నడిగిన లేదన్న నదియెతనకు
౪౬ నని దిశలనెల్ల చాటించి యద్భుతముగ, తనరమొగసాలనందంబు దనరగంట
ప్రేలగట్టించి యంతయు వేట్కతోడ, నెద్ది వేండిన నర్థుల కిచ్చుచుండు
౪౭ మరువడెడు ప్రొద్దైన శివనామమంత్రజపము, పెరువడెండ్లైన నర్థులు వేడుటకును
పెరువడరి సంఘములకు సంగరములందు, ~~భక్తిమార్గంబు భాసురయుక్తి దెలసి~~ [శివపదభక్తినిరతుండు నరవరుండు॥]
~~మాకు నెరిగింప వచ్చితి ప్రాకటముగ, సమదపికవాణి శర్వాణి జలజపాణి~~
~~నాళ్ళుడు గిరిశపద భక్తినిరతుడు నరవరుండు॥~~
౪౮ కోపము నీకైన లేద, క్రోపమనిరత ప్రతాపదోగినీ తనకిం
క్రోపమనితలచి శాత్రవ, భూపతులకు గుమరుదామె పురవరములకున్
౪౯ అర్ధరాధీశు నగరికి నరిగి యతని, భక్తిమార్గంబు భాసురయుక్తి దెలసి
మాకు నెరిగింప వచ్చితి ప్రాకటముగ, సమదపికవాణి శర్వాణి జలజపాణి
౫౦ నాపలుకు మైల ప్రత్రిముని నాధుని పల్కులకాత్మలో నయుం

త్తో వెరగంది సంతసముతో నప్రదాత నివీడు కొల్చి భ
క్తావళి బ్రోచుత ద్భురత నందము మీర పయోరుహాక్షియా
భావజ గర్వభంజనుని పాలికి శీఘ్రత నేగి యిట్లనున్

౯౧ జయజయ ఫణిహార సర్వలోకాధార। జయజయ నగశాపశశికలాప
జయ భక్త సురపూజ సంతతోత్పుల తేజ। జయ మహోన్నత వేష సాధుపోష
జయ వేదాని జనపాల సామగానవిలోల। జయ చక్రధర బాణ శరధితూణ
జయ చారు దరహాస సామజాజినవాస। జయ విధుస్తుతి పాత్ర సత్పవిత్ర

౯౨ జయ సుర ప్రముఖ్య నిఖిల నిర్జర కదంబ। భర్మ్యమకుటాగ్ర విఘటిత ప్రకట నూత్న
చిత్ర రత్నప్రభావిభాసిత సుదివ్య। చరణ పద్మద్వయోల్లాస జయ మహేశ

౯౩ సామజ హారా హార తుషార కర భూషా
కామిత ఫల ప్రద జగద్విదిత వేషా
తామరస సంభవ సుతా గగన కేశా
నీ మహిమ లే బాగడ నేర్తునె గిరీశా

౯౪ జగములు వడి బుట్టింపను। తగ సంరక్షింపనణప దైవము మవన్
బాగడును గాదె ముదంబున। నిగమంబులు దేవదేవ నీలగ్రీవా

౯౫ అరయ నాకవార్త వినిమా। కెరుగింపక వచ్చితి ప్రుడెంతయు వేడ్కన్
పరిపాటు చిత్తగింపుము। పరమేశా నగనివేశ భవ్యవిలాసా

౯౬ హెచ్చుగ గొలచిన వారికి। మెచ్చుగ నర్ధాంగమైన మిగులం గృపతో
నిచ్చుట నైన దేవుడ। వచ్చుగ నిను బాగడ దరమె యవ్విధికైనన్

౯౭ దంటయై యొకడు నేత్రమున నింబూజించె। వింట నొక్కరుడు గొట్టె వెరపులేక
యుంటగా వలియుంచె యొరవుగా నిన్నొక। డొంటుగాదండెత్తి నొకడు గినిసి
కంటకంబల రొకట గుమ్మె నొక్కతె। కుంపెన నిన్నంపె కోర్కి నొకడు
కొంపెత నానక పాత్రని రుప్పె నొకడు నిన్నెంతక వెవి నెనె నొకడు బూని

౯౮ మరియు నిట్టమీద నద్భుత కరముగా। నొక్క భక్తుడుధాత్రిపై నిక్కముగను
నిన్ను గొలుచుచు నున్నాడు చెన్నమీర। నతని మహిమంబు వెరిగింతు నభవ వినుము

౯౯ నెరిశింధు కటకమని యెడు। పురి యేలు నృపాలుడమిత పుణ్యుత గర్భే
శ్వర భక్తుడు భల్లాణుం। డరయుగ సతతంబు జంగమార్చన పరుడై

౧౦౦ అడుగక యున్న జంగముని కారయ వొట్టగు కోర్కెమీరగా
నడిగిన నియ్యకున్న యడ నట్టియు గుర్తనకంబు బల్కి దా
నెడతెగకెట్టి యెద్దియైన వడి నిచ్చుచు గర్వముతోడనున్నవా
డుడుపతి సత్కిరీటక మలోదర పూజిత భక్తవత్సలా

౧౦౧ అతని పట్టణమునకు నీవరుగుదెంచి। సరవి తద్భక్తి మార్గంబు సరసి జూచి
రమ్ము వేవేగ నని గిరిరాజపుత్రి। బలుక టయ్యిమోదమున నుండె భర్గుడపుడు

౧౦౨ అద్భుతము నొందు నేటుక్రిమద్భక్తుల జూడ వెరుగ మదవతి సరసీ
జోద్భవ జంభాసుర। జిద్దోగీంద్రులకు దరమె చిరతర యుక్తిన్

౧౦౩ నాకంటెన ధికు లెన్నగ। లోకానీకంబు లెల్ల లోగొర గల్గ కో
కోకస్తని మద్దాసులు। జేకొని యటులాడు చున్న జెల్లును సుమ్మీ

౧౦౪ నిక్కము దెల్పెద వినుము నీరజనేత్రి విధాతకేనియున్
జిక్కనా కింత భక్తునికి జిక్కినరీతి నినట్టి వాటచే
మిక్కిలి భక్తి నిన్గొలచి మీరిన రుండు విధూత పాపుడై
పెక్కువిధంబుల న్మహిని బేర్మి వహించును దగ్రవేల్పులన్

౧౦౫ అశ్వమేధాదియాగంబులైనఁ దేను। భూహిరణ్యేభ హయ తులా పురుష ముఖ్య
ముఖ్య దానంబులైన నో మోహనాంగి। సరవి మద్భక్తి కింతైన సరియె చెప్పుము

౧౦౬ అలగిన బో విధికైనను। తల ద్రుంతు నిజంబు మీర దయచేసిన బో
తలవాల్తు నెప్పుడు వేడుక। లలగురు ద్రోహినైన నంబుజ నేత్రీ

౧౦౭ కంటకి కెవ్వలేను వాంఛ। గింటు రా మద్భక్త మెరుని గాచుకొనీ వెం

వెంటనుదిరుగుదునెప్పుడు నింతే చెల్లింప నికను వెయ్యేమిటుకిన్
౧౦౮ కావున నీదువాక్యములు గాదనికిప్పుడె యేగుదెంచి త
ద్భావరు భక్తి జూచిటకు దోక్షాని శ్రీప్రత విహారవత్తుని
జ్జో వరవర్ణినుల్గాలువశోభనలీలవశింపుమింపుతో
నీవనిపల్కియద్రిసుతనెమ్మది సమ్మతి జేశియుంతటన్
౧౦౯ హరిసురశాంభుసంభవాధ్యమరవరుల వెక్కవిహారంగ నప్పుడె వీడుకొల్పి
కొలువు జాలించె వేవేగ నిలకుడిగ్గి తనరు భల్లాణవీటికి జనుచునుండె
౧౧౦ చనిచనికనెశివుడొక చో ఘనతరకల్లోలమాలికాపరిఘాశిన్
వినుతయశాల్లానిక్త్రిభువనదురితవినాశి పృధులవణవారాశిన్
౧౧౧ వేలాతలోదంచ హేలాలతాగ్రాతి హేలావిలోలాళి జాలకంబు
శుంభత్రియారంభకుంభీనసగ్రాహ కుంభీరసంరంభజృంభితంబు
రంగస్సహోత్తుంగ భంగావళీతట శృంగారితాంభోమతంగకులము
భూరిప్రకారసంభారధారాధర వారచారుతరప్రతీరభూమి
౧౧౨ కలితబలయుతఘనతిమింగిలవిలాస చలనసతతస్ఫుటీకృతఝుషజలౌక
శైకకర్కటకమకరనిహారశుక్తి శంఖవరరత్నసంఘమాసాగరంబు
౧౧౩ సకలజగంబులున్మనుచుసామికి నీకువిసంబొసంగెనే
ప్రకటితలీలనంచు నలపాల్కడలిన్ నిరసించితాపురా
త్రికునకు కాన్కలియ్యగముదంబున బట్టుసుధాసముత్కరం
బొకొయనవొప్పు ఫేనతతి భాగుగ నజ్జలరాశినెంతయున్
౧౧౪ యిమ్ములుగ ఘూర్ణితరవమ్ములు మృదంగనినన
దమ్ములుగ నండజచయమ్ములరుతమ్ముల
ద్రమ్ముకొని గతపురవమ్ములుగ సారెకు ఝ
వమ్ముల ఝనుల్ ఘనరవమ్ములుగ మ్రోలయున్

౧౧౫ యెమ్మెలలరారనట నమ్ములొనరించు నల
కొమ్మలొయనంగ జలువమ్మునను కూపా
రమ్మునవెలంగు నిరతమ్ము నువిలాసగతి
ద్రిమ్మరుచు మీనికలొ కుమ్ముడిని పేర్చున్
౧౧౬ సలలితలీలరత్నమయసైకతముల్ విలసిల్లు నచ్చటం
గలితబలాకజాలముల ఖండగతిన్ వసియింపచాలని
మ్ములమణిమేఘలాఘటితముల్ బరిశుద్ధనవీనచేలముల్
గలజలజాక్షి చాక్కుప్రనిగారపు గొప్పపిరుందులోయనన్
౧౧౭ జాలరిపువ్వుబోడులువెసంతమ బిత్తరివాలుగన్నులం
బాలుట జేశి యొయ్యనగబూనికవాలికె గండుమీలబ
ల్గాలములందు గ్రుచ్చరధికంబగు కోరిక విహారబట్టుచా
కలలబాడు కొంచుమది కింప్రగనచ్చినరాశిచెంతలన్
౧౧౮ ఆరత్నాకరతీరభూముల సమున్నల్లాంగలీతాళజం
బీరాద్రుమప్రముఖప్రవాళకదలీ బిల్వామల్లికా కేతకీ
నారంగప్రముఖాఖిలాగమవితానచ్ఛాయలం దెల్లబ
ల్హారుం గొక్కెలవిశ్రమించుచును లీలన్ శూలిదానంతటన్
౧౧౯ రమణియ్యవిచిత్రకరచిత సౌధంబుల మేలైన హరినీల జాలకముల
విమలచంద్రోపలవేదికాస్థలములు గురుతరాంబుజరాగకుడ్యములను
సురుచిరవైడూర్యసోపానవితతుల పాటింపవజ్రకవాటములను
పటుస్ఫటికప్రాకారసంఘటితాగ్రభంబుల భూరిగారుత్మతద్వారములను
౧౨౦ శుంభదున్నతవిద్రుమస్తంభములను గలిగి సంతతశృంగారగరిమతోడ
పొలుపుమీరెడు భల్లాణు పురవరంబు దగప్రవేశించె నగ్గజదైత్యహరుడు
౧౨౧ అప్పురవీధిని జనుచో కప్పురముజవాదియును గరుకస్తూరియును వెం

గుప్పలుగ నించియున్నెడు। గొప్ప వసారములు గాంచె గురుఁడొక చోటన్
౧౨౨ నిరుపమరత్నపంజరమణీయ్యుత వేందుశిలావితర్దిపై
నరయు సమస్తవస్తువులు నమ్మెడు పైఠ్యని జూచి శుకాళితా
నురుమణిశృంగసంగత జలాభ్రధరాంచిత మధ్యవీథియం
దిరవుగ నుండు నట్టిరియులకేశ్వరు పోలినవాని నొక్కెడన్
౧౨౩ హాటకమయచిత్రాంబర। కోటులు మేటులుగ నించి గురుతుగ నెపుడున్
పాటించి యమ్ముచుండెడు। బోటులుగనె నొకట నిందు జూచుచు నటుపై
పాంగారు పేట తోడభు। జంగమరాజాంగదుడు వెసం గను గొనియెన్
రంగత్తురంగమదమా। తంగము వెడలేని గతులు తగ నొకచోటన్
౧౨౪ కనుగొని నొక్కచోట నవకాంచనరత్నసమంచదూర్మికా
ఘనతర మేఖలాకటకకంకణకంఠవిభూషణాదిమం
డననిచయంబు వెంతయు కృడంబుగ నించి క్రయించు చోటులం
దునతుది లేని వేడుకలతో నలరారి పురారి సారెకున్
౧౨౫ హానరగవి(ప్ర)కాంతుల సమున్నతదేహరుచుల్ తటి(ద్రు)చుల్
ఘనతర వేదనాదములు గర్జితముల్ పటుహోమధూపముల్
తనరగనీల నీరద కదంబములంచు గ్రహావిభక్తతల్
పనివడి వేనెటుంచ గనె బ్రాంహణవీధిక వర్ధిరయొక్కెడన్
౧౨౬ ॥ మరియు నుం గరితురగరథారోహణా(స్త్ర)విద్యాభ్యాసపరాయణ జన
భాసురంబులగు క్ష(త్రి)య నివాసంబులును। ధనకనకరత్నాంబర (ప్ర)
ముఖ సమస్తవస్తు సుందరంబులగు వైశ్య మందిరంబులును। గోమహిషే(ప్ర)భా
గాఖిల విస్తారంబులగు కాంచన(ప్రా)కారంబులును। ఝషకమతక
౧౨౭ క్కటి(గ్ర)హ మహోరగ భేర భేకానేక కుముద కల్హార సారస (ప్ర)చయ
విశాలంబులగు పరిఘా జాలంబులును। సముంచిత సూత్న నవరత్నమా

లికలగు కపోతపాలికలును। ముక్తాఫల సూర్య రంగ(ద్రు)ంగ వల్లికా
౧౨౮ సంగతంబులగు వితర్దికా(ప్రా)ంగణంబులును। లీలావిలాస సంచార సుం
దరీ సందోహా మంజుమంజీర కంకణ కింకిణీరవ (శ్ర)వణ శ్రవకరంబు
లగు మహాసౌధ(ప్ర)కారంబులును। నిరంతర పల్లవిత కోరకిత పుష్పిత
౧౨౯ ఫలిత లలిత(క్రి)యామోదిత శుక పిక మధుకర నికర(ప్ర)కటారావభా
సమానంబులగు నుద్యానవనంబులును (క్ర)మ(క్ర)మంబున జూచుచు (ప్ర)
స్ఫన్న వేషంబున జని చనిచని॥ మరియు ను॥
౧౩౦ రతిపతి పుష్పచాపటయొనరంగ బాహుంగుల కొడ్డు మీరు సం
తతమద నోజ్వరంబులకు దప్పక మందుల మూట సౌఖ్యసం
హతులకు బల్కరాటు మిరపైదగున పురి నొక్కచోట చో
ప్రీతగతి జెంది వేశ్యతతివేఁ బంధుల్ నుతి చేయ నీటుగన్
౧౩౧ చిత్రజాతుడు విట(శ్రే)ణికాసలు గొల్ప। బూని నిల్పిన పైడిబొమ్మలనగ
చెలువొప్పురతికాంత చెవిలాస(ప్రౌ)ఢి బరగు బామంతి ప్రాజంతులనగ
బాలు పుగాబరి పూర్ణ పార్ణిమా రా(త్రు)లు। నలరారు శీతాంశు కళలనంగ
జగములు మోహింప చెతురాశ్ర్యుడౌ నరింప। దనరారు మించుటద్దముల నంగ
౧౩౨ బాగుమీరిన పగడంపు తీగలనగ। నారపుగల్గిన తొల్కరి మెరుపులనగ
రూపలావణ్యరేఖాప్రరూఢినలరి। యుండవముగ వారి(భ్రా)జి కనులందురందు
౧౩౩ (ప్ర)తుల గతుల బతుల నత్యుపరతుల। సంగతులబె(ప్ర)మోదయుతుల జేశి
స్వర్ణతుల దనరు రూపవతులగు నవ్వార। సతుల (ప్ర)తుల గలరె క్షితుల యందు
౧౩౪ ఆస్వపానరసోషిత ధరాహృత పానన వోష్ఠ హాల్లాసో
ల్లాసములన్ సమంచిత విలాసములన్ మృదుగంధ సారపున్
వాసనలన్ (బ్ర)హాసముల వావిరి నగ్గజరాజయానలన్
భాసురలీల గూడుకొని పల్లవసంఘము లుండు రందులన్

॥ రాజశేఖరవిలాసం॥ ---- శ్రీ ----

౧౩౫ ధ్వాంతంబుల మృదుతరసం। గీతంబుల చేతమిగుల నేరుచు విటసం
ఘాతంబులు వసియింతురు। జీతంబులు లేక కొల్చు చెలువుగ నెపుడున్

౧౩౬ మదనకిరాత తీవ్రతర మార్గణపంక్తుల కాత్మనెంతయున్
గదశిన భీతి పల్లవమృగంబులు వారవధూప్రదేశముల్
కుదురుగ జేరి గట్టి చనుగొండల చాటున దాగరాగద
చ్చద సమములందు బెబ్బులుల చాడ్పున వేశ్యల తల్లులుండగన్

॥అట్టి వేశ్యవాటంబుగా ప్రవేశించి యచ్చట నుండు దండుల బోటుల నెల్లనా
కృష్ణ చూచుకొని రావించి॥

౧౩౭ బన్నసరంబులు పచ్చని కడియంబులు గొని ముత్తెపు సూసకములందియలును
కమ్మలు బవిరెలు ఘంటల మొలనూళ్లు। రంగైన భుజకీర్తు లుంగరములు
మొగపుల తీగెలు బాగడలు బావిలీ। ల్వన్నెంపు ముంగరల్ నేవళములు
చెవ్రుల ప్రభులు మంచి చేర్చుక్క బొట్టును। సొగసౌపు బంగారు మొగవిరేకు

౧౩౮ లాదిగా గల్గు దివ్య భూషావలియును। వన్నెచీరలు రవికలు వలసినంత
విత్తమును వేగ నొసగెన వేలదులకును। గట్టుగ మిరేని గారాపు పట్టు మొగడు

౧౩౯ ప్రతులనొసంగియొక్క నవాంబుజపత్రవిశాలనేత్రికిం
పటుతర కామశాస్త్ర చయపారగుడై నెరజాణడై నన
ట్టి తను నొక్క నాకర్షణ మిగుల వేడుకతో నొనగూర్చి వారిబ
ట్టు రతికేళి సౌఖ్యములబ్బని వశింపగ జేసె వారిగన్

౧౪౦ కూర్మిపల్లవ కోటుల క్కామ్మలకును। తనరనొనగూర్చి నట్టి మాధవుని వేల
కూర్మి పల్లవకోటుల క్కామ్మలకును తనర నొనగూర్చె నయ్యమాధవుడు వేసట్

౧౪౧ మానితంబుగ లోకముల్ నిజమాయచే బలుమారునన్
బూని మోహము నొందజేసిన నోధవై ఖరిగేరుత
ద్దానను కోటి సమాన తేజుడు బాగుమీరగ నయ్యెడన్

దానునుంవి టజంగమాకృతిదాల్చె నెంతయు వేడుకన్

౧౪౨ నెరపుగ తొంటి గుంపులు గణింపగ జాతినును సొగవెంట్రుకల్
నెరకొన గొల్లదు పుకొని నేర్పలరన్ శికపైచి యాపయిన్
దరచుగ మేల్మి బంగరపు తాయితులన్ విరిదండలున్ గరం
బరుదుగ జుట్టి ఫాలమున చెలువార శిరోంశుకమింపు సొంపుగన్

౧౪౩ నును పగు నిల్పుటద్దముగ నుంగొని సన్నపు భూతిరేఖ యొ
య్యన సొగసొప్పు నెన్నుదుటియందున దీరిచి మాచు నప్పుడే
జనులకు సొంపుగా బొమల సందున జంద్రపు చుక్క బొట్టునే
ర్పున నిడె నమ్మహేశ్వరుడు బొల్పుగు మిక్కిలి కంఠమై ఖరిన్

౧౪౪ గండస్థలదీధితులకు। మెండుగ విందొసగు గతిన మితతర శోభా
మండితవర కాంచన మణి। కుండలయుగళంబు దాల్చె కొమరు దలిర్పన్

౧౪౫ కర్ణభూషణ హారినీల కాంతి తతుల। తోడ జోడుగ గూడు కొక్రొడశేయు
కరణి దనరెడు రుచుల జొక్కముగ మెరయ। బవడి గెజ్జంబు సొగసులేర్పడగ దుప్ప
ట్రమరియును॥

౧౪౬ మణిమయోజ్జ్వల విభూషణములొప్పగ దాల్చి గట్టిగా కటుపట్టు దట్టి జుట్టి
జిలుగు బంగరు శాలువ వలెవాటుగా వైచి మేరు రంబుగ భూతిమేన నలది
సజ్జలింగము సుత్రజన్నిదంబులు బూని। రుద్రాక్షమాలికేల రూఢి నించి
గండపెండెరములు గంటలు జంగులు। గిల్లుకపావాలు చెల్వలర దొడగి

౧౪౭ చెలగి మొలవంక కత్తియు చేకటారి। గురుతుగా నరుతకడుమొల్లవిరిసరులు
పెలయు కెంజాత శూలంబుగ విగిగరశ। కంతుడల రొండె జైహనాకారవేల

౧౪౮ మొదల పారద మొనరించి పిదప దన్ను। దవిలి ప్రార్థించినయ్యవతారమునను
దాల్చె నలకేతకీగర్భదళములనగ। మారవైరికివాలారు గోరులలరి

౧౪౯ చెక్కుల రుక్కులు న్నిగుల జల్లుగ మోవిని పంటునొక్కులున్

॥ రాజశేఖరవిలాసం॥ ---- ఆ---౨---

చొక్కులు పెక్కులున్ జెళకు చూపులు చెన్నగు చిన్నినవ్వులున్

జక్కగ చెక్కుముక్కవల చక్కెర లొక్కట జిల్కు పల్కులున్

గ్రక్కున నెల్లవారలకు గామవికార విహారమేర్పడన్

౧౫౦ పికభృత్యుఁడురుయుక్తి బికిలి నిద్దపుటర్థ। మొగిబూని నీడబాగొనర జూప

నొక శైవకుఁడు క్రేవ నకలంకమతి జెల్వు। మెరయ నేరుపునజామరము వీవ

నొక దానుఁడభిలాష మొదవంగ కపురంపు। తమలంబు వేమారు తవిలి యొసగ

నొక కింకరుఁడు పొంక మొప్ప జంతల నుండి। భూషణానీకముల్ పొందుపరప

౧౫౧ మరియు నొక భక్తుఁడత్యంత మధుర గీత। రవము గావింప నెంతయు రభసమునను

చారు సౌందర్య రేఖా విశాలుఁడగుచు। దనర జంగంబు పురవీధి జనుచు నుండె

॥ అట్టియెడ॥

౧౫౨ నీరజగంధు లిందుముఖి నిర్మిత నిర్మల భర్మ హర్మ్యవి

స్తారతరాగ్ర భాగములదానలరన్ జరియింపుచుండి శృం

గారము మీరు నద్భుత శిఖామణి చల్వము గాంచి యెంతయున్

ఘోరవికార సంచలిత మానసలై దమకించి రందరున్

౧౫౩ పురియును చారవధూమణు। లరుదుగ నమ్మిండ జంగ మర్త్యు యొయారం

బీరలుగొన్నానుట కుదు।త్తరమున బరతెంచి రధిక తత్పర మతులై

౧౫౪ ప్రేమ ముప్పడంతి యొర్తు మకరీమయ పత్రము నందమొప్పను

ద్దామగతిం గుబాగ్రముల దానిడి కొంచు వశించి యుప్పిత

గ్రామణి జూడ పయ్యెద తిరంబుగ జేర్పుగ వచ్చె కొక్కలో

స్వామికి రత్నకీలిత సువర్ణప్రబంధము దెచ్చె నొయ్యనన్

౧౫౫ హొల్లె చెరంగు పైసడలి యుల్లివి పయింనటు యింపలీలధ

మ్మిల్లము జారి మల్లికలు మెల్లన నెళ్లె డలందు డుల్లగా

పల్లవపాణియొర్తె కుచభారచలల్లలితావలగ్నయై

యుల్లన యేంగుచెం ~~మను సాచి వేమరు మొక తెఱు~~ చెకు సువరాయుధ సన్నిభుజూచు

వేడుకన్

౧౫౬ నెరినొడ్డాణము గళముననతిరముగ ధరియించి మెరుగుదీగె కడు భా

సురగతి నడుమున నిడియొక। హారిమధ్యమహేశు జూడనరుదెంచె వడిన్

౧౫౭ బాలుని పాలకు బిలిచెటు। లీలన్ కరయుగము సాచి వేమరు యొకతెయి

బ్లాలింగని గనవేగం। బాలింగన మొసగవచ్చు నటుల రుదెంచెన్

౧౫౮ కమనియ్య సౌవర్ణ కర్ణపత్ర ద్యుతుల్। తళుకులే జక్కుటద్దముల మీద

చారు ముక్తాహార భూరిశోభావళుల్। ప్రకట వక్షోజ కుంభముల మీద

పటుపైన మేఘ ఘటిత రత్నప్రభల్। ఘనతర జఘన భాగంబు మీద

సురపనీలాభ విస్ఫురిత వేణీరుచుల్। సలలిత మృదుకటి స్థలము మీద

౧౫౯ జిలుగు చంగావి పావడ శిరులు మిగుల

చెలువుగల చెల్వ వలువపై బహువిధముల

గలసి వర్తింప నొక శీతకరనిభాస్య

సరవి నరుదెంచె నమ్మహేశ్వరుని జూడ

౧౬౦ ప్రమదాధీశుని జూడ నొక్క చలిశుంభత్ప్రక్రియన్ వచ్చుచో

సమరంనప్పు మొగంబుపై కురులు జల్లాడన్ కడు బ్రీడిస

త్తమ వెంధీవర వజ్రలప్పునవమా ఖ్యప్రొల్ల సద్రూపికా

సుమమత్యంబుల సంచరించు మధుప స్తోమంబులాయన్ గతిన్

౧౬౧ గొబ్బున నిబ్బగబ్బి చనుగుబ్బలు జాబిలి నబ్బురంబుగా

నిబ్బర మొప్పు చందనము నేర్పున బూసి వెలందియొర్తు మే

నుబ్బుగ దివ్య సారభము లొక్కట దిక్కుల జక్క నెళ్లెడన్

ప్రబ్బ బొజుంగు జంగము తిరంబుగ గన్గొన జేరె గేరుచున్

౧౬౨ ఘనలీల ధనరారు నును సోగ వెంట్రుకల్। మేనైన సురరాజు నీలములుగ

॥రాజశేఖరవిలాసం॥ ----- ఆ---౨ --

సదమలతరవిరాజన్నవాంకురములు ప్రకటింపవత్తాక్తికప్రకరములుగ

సతతశోభాతిశయంబితదంతపంక్తులు వన్నెకెక్కినయంబివజ్రములుగ

భూరి ప్రభా పరిస్ఫురదధరోష్ఠంబు రమణీయమగుపద్మరాగములుగ

౧౬౩ రతివధూమణిచేసూత్నరత్నఖచిత మగుచుజలువందుబాక్క (జి) లబిగిపిఖండి

బొమ్మయనగనొక్క ముద్దులగుమ్మపేట్క నక్షిరూపాక్షిగన్గొనదగునదెంతె

౧౬౪ చంచల్లీల నొకర్తు పేలజలధచ్ఛస్వోడురాడ్బింబమో

యంచుర్మించిన చంచరీకతతిచే నింపొందురాజీవమో

యంచుర్బా(బో)ల్పగజాలిమోము పయిచల్వంకుంతలశ్రేణిన

(ప్రొ)ంచెస్నీల(తే)గళ్ళుంగనుంగొనుటకై తెంచెర్ముకిరుల్మించగర్

౧౬౫ సకియనొకర్తు భూ(భూ)ప్రరలసత్మణికంకణకింకిణిధ్వనుల్

ప్రకటగతింజెలంగ పరిభాసితనవ్యసువర్ణభూషణ

ప్రకరములుల్లసిల్ల నవపల్లవశేఖరుజూడవచ్చెద

ప్పక కరముక్త(కై)యై సరవి బల్వెడుబాక్కల బంతియోయనర్

౧౬౬ యోగతింద్విరేభవేణువెల్లసంతసంబుతో

వేగమేగుదెంచియంతవింతకాంతినెంతయుర్

భాగుమీరినట్టిమేటిపైడిగట్టువిల్తునిం

యోగినాధుజూచిరాగయోగమొప్ప నొక్కతుర్

౧౬౭ అంగనలెల్లవేడుకననంగశతప్రతిమానభవ్యది

వ్యాంగుని నబ్జూజుంగని ప్రియంబున నీక్రియజూచిజాళువా

బంగరుపళ్లెరంబులను భాగుగరత్నములుంచిహారముల్

సంగతితోనొసంగి సరసంబుగశాసలుజల్లెరందరుర్

॥తమలోనా॥

౧౬౮ అద్వైరవీనిచెల్వముజయంతధనేశకుమారమారుల్

బెద్దయునెల్లజాలుకరణింబ్బలశిల్పెడుమనితేజమా

ప్రార్థునకుంసమంబనగబోలునయారెవిలాసలీలనో

ముద్దియలార వీడుకడుముద్దులుగుల్కెడునమ్మసారెకుర్

౧౬౯ పొదలెడుకాదమతుమ్మెదగుంపునదలింపు బరికింపవీనిపెన్నెరులకాంతి

తొగలరాయునితోడతులయెంచునగవచ్చు మొననిచిత్తజుని (జైత్రజయ)వీనిముద్దుమోము

తేవిద మ్మొరకులుపలుమారునిరశింపు రమణతోవీనినేత్రములచెలువు

తళతళమెరయునిద్దపుటద్దములనేలు లీలతోవీనికపోలయుగము

౧౭౦ వెలయతిలప్రసూనములగేరువీనినాస వింతయగుశింగిణీవిల్లు వీనిబొమలు

యుల్లలుగమల్లె(మొల్ల) మొగ్గలునెగ్గులాడు నెంతయునుబంతమునవీనిదంతపంక్తి

౧౭౧ నెలతాల్పున్నమకే వెన్నెలతొసరియగునెబోల్పనెరినేతనిచె

ల్పులరెడునగవునకున్ను బలుకులకున్సరిమెబలుకపలుకులుధాత్రిన్

౧౭౨ కంబుసన్నిభమైనగళంబువాడు యుమ్ముమీరవిశాలవక్షమ్మువాడు

రమణబాడవగుబాహుదండములవాడు తొడరిశింగంబునెలుచునెన్నడుమువాడు

౧౭౩ తమ్ములగేరుచక్కని పదమ్ములవాడునలీన(వి)బంధుజి

వమ్మునదబ్బుమోవిచెలువమ్మునుగల్గినవాడుపేర్మిజా

(కై)కమ్మగుమేనికాంతికనకమ్మునబోలినవాడులీలతో

నమ్మకజెల్లవీడుకడునమ్మకరాంకునిగెల్పజాలెడిన్

౧౭౪ రమ్మెమ్మెమీరగవీనికిపెన్మొ(వి)షియానుత భావింపనవ్యతంబుశేవగాదె

~~(పొలుపొందవీనితోగూడియుంట ప్రకటితంబు)~~

పొలుపొందవీనితోపొందనర్హుటవేట్క నలకళ్లభూజాత్రయంబుగాదె

లీలవీనినిగౌగలించుటవేవియాశ్ర(తవివిచ్చలని) తల్లిచ్చునిస్త్రానుభవముగాదె

వలనైనవీనిచెల్వముబూనిగన్గొంటు తలపంగననిమిషత్వంబుగాదె

౧౭౫ కుసుమశరకేలివీనితోగూడియుంట ప్రకటితంబుగసామ్రాజ్యపదవిగాదె

యిమ్ముగా స్వర్గలోక సౌఖ్యమ్ము వేశి। కోరవలయునె వేఁడుచే కానిమె నేని

౧౩౬ కొమ్మరొ మోహము ముద్దు గొని కోరిక చెక్కిల గోరజేరిచె

ల్లమ్ముగ నెంతయుఁ గళరవమ్ములు విహారగబూనితే నియుఁ

గ్రమ్మెడు మోవియానియధికమ్ముగ నీనియురమ్ము సోకెకుఁ

గుమ్మగవల్లె గబ్బిభను గుబ్బలను బ్బుచు గొబ్బుగొబ్బునన్

౧౩౭ కుతమున ప్రతిదినముస్నా। చతురుని మెయి జంట నుండు సతిభాగ్యము సం

స్తుతి శేయదరమె తిరముగ। చతురాస్యునికైన వానిబానకు నైనన్

౧౩౮ యీ నెరజాణడీ చెలువుడీ దరహాసవిభాసితాననుం

డీ నవనీదళేత్రనిభుఁ డీ ప్రభుఁ డీ నవయవ్వనాంగుడే

మానినికైనయుంతయు నుమన్మథబాణవికంపితాత్మగా

దా నరింపకున్నె వనితామణులార విలాస సంపదన్

౧౩౯ వీనింజూచిన బుష్పబోడి మదనావిర్భావలోలాత్మయై

మేనంబుల్కలు గ్రమ్మ మేటుం జిగి చన్నెట్టిళగగుల్బ్బిత

తూనాగ్రగ్రహ మెల్ల చమ్మగిలదే జాక్షుంగదే కొమ్మయిం

పూనం జంద్రునిగన్న చెంద్రశిలయుఁ బోవెం ప్రమోదంబునన్

౧౪౦ కంజదళాక్షియీ ననుపుకానిగనుంగొను నంతనుండియుఁ

రంజిలి మానసంబు పరిరంభణలాలస మయ్యెసయ్యన

న్మంజులపుష్పబాణములు మన్మథుఁ డేయదొణంగె పైపయిం

పింజయుపింజయుఁ దవులబేర్చి కడుఁ బ్రౌఢలీల నొక్కటన్

౧౪౧ అతివా శతతృప్తి యితనిఁ। బతిగానూహింపకున్న పాపము నెకదా

నతితలకోతలబడియును। సతతము భువనంబు వెరుగ చర్చింపంగన్

॥ అని మరియిందును నిట్లని వితర్కించిరప్పుడు॥

౧౪౨ పడతియీతడు వాక్పతియొయిట్లన గన। లజ్జాగము ఫుక్కిటముగుద యేది

తరుణియీతఁడు మాధవుడొ యిట్లన శంఖ। చక్రముల్ రొమ్మున చానంతేది

ధవళాక్షియీతఁడు వాసవుడొయిట్లన వేయు। కన్నులు కులిశంబు గలుగులేది

శుకవాణియితఁడు దక్షుకుడాయిట్లనగ। గ్రావభైరితూపులను తియ్యవిల్లునేది

౧౪౩ యితఁడు భల్లాణు నిజభక్తిమతి నిదెలిసి। వల్లమాంబని జంబెల్ల సరవినరయ

బూని చనుచున్న శివుఁడుగా బోలునదియో। తథ్యమగు నిందుముఖులార తలచి చూడ

౧౪౪ తొలినోముల ఫలమిపుడీ। చెలువుని గనుగొంటి విందునే భాగ్యంబో

బలులార గలిగెనిట్టులు। దలచగ నద్భుతము గాదె దారుణియందున్

౧౪౫ అని యిబ్బిధమున పురసతు। లెనవేని ముదంబుతోడ నీక్షించుచుఁదన్

గొనియాడ నంతశివుడా। జనపతి మొగసాలదరికి జనియెన్ వేలన్

౧౪౬ ॥ అనియిట్లు సూతుండెరింగించిన విని నైమిశారణ్య మహామునులట మీఁదిక

థా వృత్తాంతం బెట్లనియడుగుటయుఁ॥

౧౪౭ గౌరీహారు పయోధరద్వయమిళత్కస్తూరికాకర్దమ

స్ఫారోదగ్ర భుజాంతరాళ విధిజంభద్విణ్ముఖామర్త్యకో

టీరస్థాపిత నూత్నరత్నరుచిధాటీప్రాజ్ఞ సత్పాదమం

దారక్ష్మీప పటీరహీమరుక్తారాభ మందస్మితా

౧౪౮ తరుణీరుణాబ్జసుందర। చరణాద్దురితాబ్ధితరణ సంతత కరుణా

ధరణీధరశరణాశశి। భరణాకరహారిణ నిఖిలదరయుసంహరణా

౧౪౯ ॥మత్తకోకిల॥ భువనపోషణ సత్పుభాషణ భోగిరాజవిభూషణా

దివిజపాలనదిష్టిబాళనరిత్పృతాండవ ఖేలనా

పవిధరార్చిత మోనిపూజిత భానుకోటివిరాజితా

శివనిరీశ్వరభలాతిదాయక సింధుజాధిపసాయకా

౧౫౦ మాలిని॥ మనసిజశతరూపా మర్దితాశేషపాపా

వనజగిరికలాపా వర్ణితోద్యత్ప్రతాపా

ధనపతి వరమిత్రా దాన సంస్తోత్ర పాత్రా
ఘనతర నిజ శౌర్యా కాంచనాహార ధైర్యా

గద్య॥ ఇతి శ్రీమత్కుక్కుటేశ్వర వరప్రసాదలబ్ధ కవితా సామ్రాజ్యధురంధర ఘన యశోతింధుర కౌండిన్యస గోత్ర పవిత్ర కూచిమంచి గంగనామాత్య పుత్ర బుధ జన విధేయ తిమ్మయ నామధేయ ప్రణీతంబైన రాజశేఖరవిలాసంబను శృంగార కావ్యంబునందు ద్వితీయాశ్వాసము॥ ------

శ్రీ విఘ్నమస్తు
శుభమస్తు॥

౧ శ్రీమత్కామిత జనసుర భూమిరుహా భుజగవర విభూషణ సుగుణ
స్తోమ హిమాచల కన్యా, కోమల ముఖపద్మ భృంగ కుక్కుటలింగా

౨ ॥ అవధరింపుము నైమిశారణ్య మహర్షులకు నిఖిల పురాణ కథా వ్యాఖ్యాన విఖ్యా
తుండగు సూతుండిట్లనియె నిట్లు జగన్మోహనాకారుండగు నప్పుడు జంగమేశ్వరుండు
తన మందిర ద్వారంబున కువచ్చు పెరింగి భల్లాణుండు॥

౩ యెదురుగనేగి యయ్యా గురుజనేశ్వరు గాంచి నమస్కరించి స
మ్మదమున దోడితెచ్చి యుచితమంబగు పీఠము నుంచి శోభన
ప్రదమగు నర్ఘ్యపాద్యములు భాసురలీల నొసంగి వేగత
త్పదసలిలంబు మూర్ధ్నమున భక్తి నిజల్లుకొని ప్రియముండినన్

౪ నెరికక్షిపాలయందు, త్ర్యరు కాంతులదనరు భూతియొక్కింత కరాం
బురహమున బట్టి యోగీశ్వరుడా ప్రేపునుదుట నిడిన సరవి నతండున్

౫ పావనమయ్యె మద్గృహము పక్వములయ్యె తపోవిశేషముల్
వావిరి వృద్ధి బొందె చెలువంబగు కీర్తియు బూనియుర్విజై
నీవు మహానుభావుడవు నేడరుదెంచుట జేసి వేడ్కనో
భావజరూప ఫాలపక్షత భాగ్యవశంబున మాకు నియ్యెడన్

౬ గురులింగమ మిమ్ముగను గాని, పరితోషము నొందిమది కుభక్తి దనర్చెన్
పరమేశ్వరుడిపుడు సత్కరుణన్ ప్రత్యక్షమైన కైవడి మీరల్

౭ యెందుండి యిచటికి యేగుదెంచితిరిట్లు ముని చంద్ర సౌందర్య మూర్తి దనర
నీ మోవి పలుకులు తీ చెక్కగవ జేర, లేచిన్ని వెన్నెల నెన్నగలు

నీ ముద్దు నునుబల్కు నీ చిత్తరపుచూపు। నీ వలిచెక్కులు నీ వయ్యార

మరయంగ మీకెట్లు సురలీలదగునయ్య। మరియందునైనయీ మహిమగలదె

౮ నావుడా శంభుడత్యుదానందమొంది (మొదవ)। చేతులో జేర్చురచినవ్వు వెలుపు మెరయ

నట్టి విటచిహ్నా లేర్పడ నఖిలజనులు। వినగ నెరజాణడగుచు నిట్లనియె (శ్రీ)తి

౯ జననిగర్భంబున జనియించినట్టి తత్ఫలమెల్ల దెల్పెద నలరవినుము

జారుడై సతతంబు వారకాంతలతోడ। కామకేళులయందు ప్రేమగూడి

కామరూప్పనింతుల గుబ్బచన్నుల వీడదు। గరిమ చెయ్యడు కాని విరులశయ్య

(క్రు) బవళించి సుఖలీల దగిలియుండినగాక। కోరికవెల్లను గుదియబట్టి

౧౦ కలలదరుణుల గామించి కలితులగుచు। పెనగి పంచేంద్రియంబుల బిగియబట్టి

(ఋకాని) తిర్యవిల్లా నిటాదికి నాయ్య నా(ద)దిగ। తిరుగుచుండిన ఫలమేమి నరుల కరయ

౧౧ మానినుల దగిలియున్నను। మానుగ నిహపరములాదవు మనుజులకెల్లన్

కానలభూముల దిరుగుచు। తానములు జపంబులేల తగనాచరింపన్

౧౨ సరవిముత్రోవ(ద్రి)మ్మరి తలనిడుకొన్న। కరిదైత్యమధనుండు కామిగాడె

కామరూప్పమోహించి కూతునిల్లాలుగ। గైకొన్న పరమేష్ఠి కామిగాడె

కూర్మిపదార్వేల గొల్లపూబోడులతో వసించిన విష్ణుండు కామిగాడె

గౌతమముని పత్నికణగి వరించిన। గట్టులపగవాడు కామిగాడె

౧౩ కోరియాచార్య భామిని గూడినట్టి। క్రైరవాక్ప్రభుండు మిక్కిలి కామిగాడె

కామి గాకున్నయట్టి యక్షలితుడెవడు। కామిగాడే నిర్వాణకామియగునె

౧౪ అదియు నుంగాక కామశాస్త్రవియందు। కామిగావచ్చునని పల్కు కతన నిట్లు

దనర విటజంగమాకృతి దాల్చియే(సే) నలర వేవియాండ్ల భక్తుల నడిగికొనుచు

౧౫ భోగింతు నెల్లవేళల। బాగొప్పెడు కామశాస్త్ర పద్ధతి వెలయన్

(శ్రీ)గలుగుట కరయుఖగ। భర్గ। మిగతి సుఖియింప వలదె యింపలరారన్

౧౬ రమణికుచద్వయంబాగి నురమ్మున నానుక మోముమోముపై

(ప)మదము మీర జేర్చు కాని బల్మరు కోర్కెల బుష్పశయ్యపై

నమరగ బవ్వళించి యనయంబును మన్మథసౌఖ్యలీలలన్

(గ)మముల నోలలాడుటయు గాదె సుజన్మ ఫలంబు ధారుణిం

౧౭ అనిశలవ్వుల బారగస। యయ్యన నవ్వుచు బల్కు జంగమాధిపునో రయన్

జనదనచు న్నపుడు వింగా। బ్రవనశేయగ బలువనతుడు (గ)మ్మరబలికెన్

౧౮ జననాథమారాకచంద మంతయు నీకు। వినవెరిగింతు సవిస్తరముగ

నన్నంబుపైని సుమంతకోరికె(కై) లేదు। వలనైన వెలది గావలయు జుమ్ము

వేశ్యవేనదినంబు వెయ్యైన గానిభో। జనమొనరింపను నైపకుండు

గాపున వేవేగ కన్నులపండువుయయు గుడాని యొక్కతె దగిన భక్తి

౧౯ తోడ దెప్పింపు వేడుక తోడ నిపుడు। గారవంబొప్ప నీవిచ్చు కట్నమిదియె

యనుచు నృపశేఖరుడు నేర్పుదనర (వాలే సి) నతని। గాంచియుల్లసిన సద్భోగరిమ మీర

౨౦ వినుగురు నాథ నిక్కముగు విన్నపమొక్కటి చిత్తగింపుమి

(ట్లన్) ట్లను చితములే వచింపగ మహాత్ములగుందగ దయ్య మిమ్ముని

ష్ఫుని వినియుజ్ఞైన నకు బాపానరించెదరయ్య మీరెరుం

గ నియుతు(ది)డెర్ధియర్ మహిని కార్యము లేదుగదయ్య తెల్పగన్

౨౧ అడుగుడు(మె) రెడ్డియే నియురయుంబయొసంగెద గాక మీకు నె(చి)

ప్పుడె యొకకన్నియన్ దెలశి పొందుగ బె(శ్లి)ళ్లియొనర్ప రత్నఖం

దొడవులు జేరము(ల్)ల్ బళిడియర్ధనధాన్యములున్ గృహంబులున్

కడువడి భృత్యవర్గము నొసంగొను మిచ్చెద నోర్కె మీరగన్

౨౨ (శ్రీ) భూధారదప్పకుండగ। మేరలు జేయుంతు నిపుడు మీశిష్యులకున్

వారంబులొసగు నట్లను। దారత వర్షాశనములు తగనొనరింతున్

౨౩ పెండ్లికట్నంబులును కడుప్రేమతోడ। రాగికపైరలను మీకు బ్రాకటముగ

నియ్య జే(శె)శద(ప) జలచే నెల్లతరిని। సూనశరరూపయుల్లు వాదే నివినుము

౨౪ గ్రామంబుల్ కరులందలంబులు శతాంగంబుల్ తురంగంబులున్
భూమింబెన్నగు వస్త్రసంఘములు సంపూర్ణంబుగా నిప్పుడే
ప్రేమస్ఫూర్తిరగ నిత్తు జేకొనుమిటుల్ పెక్కేల మద్రాజ్యమున్
నో మార్తాండ నిభప్రకాశ కొనుమీ పూర్ణార్ధ భాగంబుగన్

౨౫ యీరీతి సౌఖ్యలీలలఁ జేరూఢిగ నుండుమౌ ప్రచిరతర మహిమన్
కోరికమీరగనైకొను మారాధ్యజనావతంస యనిపల్కుటయున్

౨౬ ఆపలుకులు విని గురుడతి కోపోద్రేకమున నృపతి కుంజరు గనియో
భూపాలక నీత్యాగం బ్జేపట్టునదెలకె తరుచు వింకేమిటుకిన్

౨౭ ధరణిభల్లాణుడెంతయు దాతయనుచుఁ జప్పగా విని యేతెంచు నప్పుడాక్క
కాసాసంగినవెలియాలు గలుగ నిటులఁ లోభమేటికి కుసుమశరాభ నీకు

౨౮ భేకంబు గని బాల భీతి బరువడు బంటుఁ దురమున రిపుల బోదరము గలడె
మడిగట్టువడి దాట తడబడు తట్టువ మింబివారాశి లంఘించగలడె
యిసుమంత పసప్రకాశ్మిసగ జాలని వైశ్యుడె నసియుంగడి జారయుడగ గలడె
యిలువెడలంగ దానలయు సోమరి వేగఁ మునవారణాశికి జనగ గలడె

౨౯ సరగ మావంతు డెక్కినదరలలేనిఁ వారణము పోవగలదె యీ వసుధయల్ల
గాళ్ళనకొంత సూక్ష్మమెకామితంబుఁ నియ్యనోపవు యికనిచ్చువేదిచప్రమ

౩౦ యండకన్ననునేడకస్నేరుగ కుండిఁ తనర నరచేతి యర్థంబు గనగలేని
యులఘుతరరాజ్యగర్వాంధులైన యట్టిఁ నరవరులకేటుఁ వ్రతములు ధరణియందు

౩౧ ఘుడియకుపెక్క మార్గముల కల్లలు బల్కుచు సాధుకోటుల
న్నోడయుడటంచు మ్రొక్కనపుడూరకయుండుచు వింతచేష్టలం
గడువడి తోను కాక్కయుడ కల్లెర శేయుచు రాజ్యసౌఖ్యముల్
గడుసరిలాహిరీ మెసగ గ్రమ్మిన మత్తులు గారె భూపతుల్

౩౨ బాంకులకెల్ల దానక ప్రలోంచినయట్లగు కల్మషాలికిం
గొంకక సర్వదుర్గతులకుందగు మూలము రాజసంబు నీ
వింకనతి ప్రయాసమున నిట్లగు రాజసవృత్తి నుండియున్
బింకము తో వ్రతంబు రక్షపెక్షయొనర్తురె పార్థివోత్తమా

౩౩ నీకు నివ్వేళ నొకకాసులేకయున్నఁ నిదుగొ మాచేతి కాసైన నిచ్చివేగ
వెలపొలంతిని చెప్పింపు ములర నిదియుఁ వసగగాదె నిశపథంబు విడువుమిపుడు

౩౪ వాహనముల్ రథంబులును వారణముల్ మొదవుల్ ధనంబులున్
గేహముల్ బురంబులును కేవలరత్నవిభూషణంబులున్
సాహసవృత్తితో నొసగి బాలవ్రతంబునకొర్రియిప్పుడు
దాహము శేయుకంటె నొకవారవధూటి నొసంగరాదకో

౩౫ అనుడు దినేశవంశకలశాంబుధిచంద్రుడు యోగిచంద్రునిం
గనుగొని యో మహాత్మ తగు కార్యమెరింగిన రీతి విన్నవింపుఁ
చినపని గాని లోభ వమున జెందివచించుట కాదు మీరవిం
దునకలు గంగ బాడియె బుధుల్ క్షమశేయరె తప్పుగల్గినం

౩౬ కాళ్ళనవీ మదికింపుగఁ వేవేగ వలంతియైన వేడుక కత్తెన్
రావింపెద నైకొనుమో ఁ భావజనిభయని నతడు ప్రమదముతోడన్

౩౭ అటులేని తెలియ వినుమొఁక్కటిభూతలనాథవారకాంతవిధముఁ బ్ర
స్ఫుటగతి జెప్పెద జంగమఁ విటుడనియోనకకదుర్వివేకము మెరయన్

౩౮ సంపూర్ణపూర్ణిమా చంద్రబింబద్యుతిఁ పెక్షయు నిరశించు ముఖ్యమోము
విరిదమ్మిరేకుల నెరిబరిహాసంబుఁ గావించు నిడువాలు కన్నుదోయి
బింబికా ఫలకాంతి పేర్మిమీర జయించుఁ దివిరెడు సొబగైనవిద్యుమోవి
మేలిబంగరు బొంగరాల లీలల నేల జాలిన కతినంపు చన్నుగవయు

౩౯ కొదమతుమ్మెద కదుపుల గదుము గురులుఁ కరికరంబులకెన రెన్నైన బరగు తొడలు
గొప్ప పిరుదులు నల్పమై యెప్పుగాను పృథివినాథ గభీరనాభియును గవిగి

౪౦ ॥తరళ॥ మొలకనవ్వులు వాలుచూపులు ముద్దుగుల్కెడు పల్కులున్
తలుకుచెక్కులు హంసయానము తమ్మితూళ్ల జయింపగా
గలభుజంబులు కంబుసన్నిభ కంధరంబును గల్గితా
వలశియున్ వలపింపనేర్చిన వామలోచన గావలెన్

౪౧ పురుషుండలశిన మీదట। పురుషాయిత బంధగతుల బాదలుచు వరుసన్
సురతంబుశాయనేర్చిన। గురుకుచ గావలయు నలరకువలయనాథా

౪౨ నఖదంతక్షత చుంబన। ముఖనిఖిలరతిప్రకారముల వేదానేకదున్
సుఖకేళి గదయు నీరజ। ముఖి గావలయు జుమ్మి భూవరతిలకా

౪౩ కలకలనవ్వు కెంచు తమకంబున గంచల బిక్కటిల్లగా
గులుకుమిటారి గబ్బిచను గొండలపై పయినుబ్బుదేనియున్
జిలికెడు ముద్దుబల్కులను చెన్నగమోహము మీరనేరున
చిలుకలకొల్కి గావలయు చిత్తజకేళికి భూభుజోత్తమా

౪౪ నిక్కిజక్కవదోయి జక్కదక్కవలాడు। చనుగుబ్బలురమున నానరాని
భుజయుగంబలరమూర్ఛనలీలగీలించి। చెలులొప్పుజెక్కన చెక్కుజేర్చి
పలుమారు గళరవంబుల మీరి జలగంగ। నిమ్ముగా మరుబిల్లు చమ్మనిల్లి
కానరాటు పోటులాడ్యన మర్మములనాటువ గలచే చెదరుకైవడులు దోవ

౪౫ జిక్కి బిగి కౌగలింతల చెక్కు (ట్రి)యల। ప్రేమదళుకొత్తవసియించి పిదప నుపరి
సురతమును ప్రౌఢయైనేర్చు సుందరాంగి। గావలయు జుమ్ము వారుణీకాంతయుడుడు

॥మరియును॥

౪౬ ధనగర్వమున పల్లవుని త్రోణీకృత లీల। గడనిశేయుని పెల్లుకత్తిగాక
కలహించి వేడుక కానిసెంతయునేగ్గు। లాడుచు నుంచుగయ్యాళిగాక
నెమ్మది యొరుని పై నిల్పి మారుని కేళి। నలరదేలింపని తులువగాక
ప్రేమచే బిలిచిన బెలయిట్టుల బిల్క। నొల్లని మాయల బెల్లిగాక

౪౭ యొకని చేవిత్తమంది వేరొకని తోడ। గలశి వర్తించు బల్లిదోసకారిగాక
ప్రాణి యేప్రొద్దు నిష్ఠుర పోతుగాక। మపటయును గాక పరికింప మలినిగాక

౪౮ విటులతో గూడియున్నట్టి వెలది గాక। బాని శయు రోగియును గాక పాధిగాక
చేలయును గాక తగ మొగనాలిగాక। యున్న వాల్గంటు వెలయింపు మూర్వినాథ

౪౯ వినుచిత్తి నిశంకిని హస్తిని పద్మిని యనెడు నాల్గు తెరగుల సతులం
దును పెద్మినియగు పద్మిని। గావలె జుమ్ము మాకు విహార కుశేశా

౫౦ శివపాదభక్తినిరతియు। నవిరళ సౌందర్యమతియు నతిపుణ్యగుణ
ప్రవిమల పరహృత్తమలయు। నవనీశ్వర మాకు నిట్టి నదియిపుడెలమిన్

౫౧ ఘనసారమృగమద గంధసారానేక। సంతత నవ్యవాసనల చేత
హేమాక్తకాంబుజరాగ మరకత నీలాది। దివ్యమాణిక్య దీధితుల చేత
తరుణేందుబింబ సుందర దర్పణావలి। తరళిత ఘనధగద్ధగలచేత
సౌవర్ణపర్యంక సవ్యాప్త మల్లికా। ద్యతులిత కుసుమ సంహారుల చేత
పరిపిదేరయుడ్వ చందువాసిశులచేత।

౫౨ ప్రకటితంబగు జాలవల్లికల చేత। సారది భ్రైన నిఖిల వస్తువుల చేత
నలరు కేళీగృహంబు గావలయు జుమ్ము॥

॥అనిన నృపాలుండిట్లనియె॥

౫౩ అప్పైకా నిమ్ముదేవర। మీరానతిచ్చు క్రమము మీరంగ నిపుడే గడనపడతి
నలరదె ప్పించు నని పల్కి యాక్షణంబు। కౌతుకంబాత్మ నెంతయు గడలుకొనగ

౫౪ తలవరుల బిలచి ధరణి। తలవరుడు పుర్రము చెప్పి తగిన ధనంబుల్
వలను గనిప్పించి మురంబలరగ వెలపోలతి దెండటంచున్ బల్కెన్

॥ఆం. తా॥

౫౫ పుర్రము వెంతయున్ సొబగు బానీ వెసన్ ముకుబింప విస్ఫుర
త్పుర్రములందు భూసురలు తత్పుముయు క్రియలాచరింపగా
చత్రము మీరు వారవర సామజయానలకెల్ల జాలహ్మ

త్పద్మములుల్లసిల్ల రవి పశ్చిమవారిధి గ్రుంకె నత్తరిన్
౫౬ కరమొప్పు సాంధ్యరాగము మీరి జలధరు లంధకారము బర్వె నిఖిలదిశల
జుక్కలాకసమున జక్కనొక్కట నిండె ముదముతో తొగలరేండుదయమందె
జనులకెల్లను బ్రీతియొనర వెన్నెలలమెఱ్ఱె ప్రేలలి జకోరములు క్రొక్కెలజలంగె
నలినిదాతలవంటె నగియెను కుముదిని కోకంబు లెడబాసికుందె ముదిని
౫౭ మరుని వెడవింటు విరిదూపు లరయ బూనె యేపుదనరార విరహుల నేయదొణగె
సతులకును పురుషులకు బరస్పరవిలాస రసము జివికెడు పలుకు లింపెసగె నపుడు
౫౮ ముత్యాలతాటంకములు గొమ్మొక్తాబోడి బన్నసరంబిందసన్నుతాంగి
భుజకీర్తులివె జూడు గజరాజగామిని కాడ్డాణమిదిగొ మహోత్పలాక్షి
కరకంకణంబులు గైకొమ్ము హరిమధ్య చెఱుక్క బాహ్యపురుచేరిచిన్నెలాడి
మొగపులతీగె చెల్వుగ బూను శుకవాణి నెవళంబడెదరమ్ము నలవేణి
౫౯ రత్నహారంబులివియిదు రాజవదన పన్నెచీరలు గొనుము సావర్ణవర్ణ
గంధసారంబులందు పెూకంబుకంఠి రతనుచు తుదిలేని కోరికసాత్మ నలరి
౬౦ పల్లవు వెల్లిమొల్లముగ బల్లిదులై కడుమంచి వస్త్రపుల్
కాల్లలు మీర బట్టు కాని కూరిమితో బరతెంచి వారసం
ఫుల్లసరోజనేత్రులకు పొందలరార నొసంగి వేడ్కరం
జిల్లగ బెక్కు మక్కువల జేరి సుఖించిర నేకవేలలన్
౬౧ తలవరులయ్యెడ నర్ధముల లఘుగతిన్ గొనుచు నరుగ నంబితకౌతూ
హలమానసులగుచున్ వేశ్యలగృహముల కరిగి పిలువ జాగిరి వరుసన్
౬౨ రమ్ము పద్మావతి రావె చింతామణి రాజగన్మోహిని రాజరేఖ
రమ్ము చకోరాక్షి రా పుష్పమంజరి రావె లీలావతి రత్నపుత్రి
రా సుందరాకారి రమ్ము కైరవగంధి రావె బింబాధరి రమ్ము భూష
రావె కోకిలవాణి రా సరోరుహపాణి రా మధుప్రతవేణి రమ్ము తరుణి

౬౩ రావె నారీశిరోమణి రమ్ము రమణి రమ్ము నవచంద్రికాహాసరాజహంస
యనుచు బేర్వేర నింటింటు కరిగి యిటుల దలవరులు వారకాంతల నలరిబిలచి
౬౪ వనజముఖులార ధారుణీవరుని యాజ్ఞ యిట్లు కావున మనలకయీక్షణంబ
వలసినంతధనంబులు పరుస గొనుచు వేగమున రండు జంగమవిటుని కడకు
॥ అని పల్కుటయును ॥
౬౫ నేరజాణడొకడింట నిదురకున్నాడు రాగూడదనె నొక్క రాజవదన
కోడెకాడొకడు దా గోరిన ధనమిచ్చి వదలనీడనె నొక్క వాలుగంటి
మిగుల గూరిమి జేయు వగకాని నెడబాసి తగదు రానని నొక్క చిగురుబోడి
పల్లవుడొకడు దప్పక కేలికి వేళ గాచెనాడనె నొక్క కంబుకంఠి
౬౬ ననవిలుకాడొకడు ఆహ్వానించి వినయమెల్ల దనివియున్నాడ నిమె నొక్క ధవళనేత్రి
విటశిరోమణి యేడీలు వేడలనీక దంటయైయున్నవాడనె దంతియొకతె
౬౭ మిండని బాశి రాదగదు మిన్నక పొండనె నొక్క లేమ చె
ల్వుండిదె చూడుడింట తగనున్నయుతండనె నొక్క రామ భూ
మండలి చేరుగల్గు సుషమంబగు వేలిపశిండి సొమ్ములి
తండొసగంగ దిండించి చనధర్మముగాదనె నొక్క భామయున్
౬౮ యిట్లు జలువెల్లతమవిధం బెరుగ జెప్ప రందు గొందరు ప్రౌఢలౌ నిందుముఖులు
మంద మధురోక్తులలరార మానవేశ కింకరులకిట్టులనుచు బల్కిరి ముదమున
౬౯ వినుమెఱుగింతెద మెంతయు బనివడి గణికాజనంబు పద్ధతు లెల్లన్
వినయంబలరారగనో ఘనులార సవిస్తరంబు గానిక మాకున్
౭౦ విటుడు లేనికేయు వేదన జెందుచు నిదురకెంటు కెరుగ నేరకుండి
కామసంగుడట్టి కడజాతివాడైన గలుగ గోరు వారకాంత మదిని
౭౧ కడుకురూపుని నైన కందర్పుని భుజంబు నభినుతియొనరింతు తురలఘులిల
నంత్యజన్ముని నైన నమలవంశజుడంచు బలుకుదురెంతయు ప్రౌఢిదనర

॥ రాజశేఖరవిలాసము ---- ఆ -- ౩

నతిమూఢమానసుండగు మానవుని నైన । సరసుఁడటంచు ను సరభసమున
బ్రహ్మహంతృకునైన పరమధార్మికుఁ డంచు । గణుతింతురెప్పుడు నుగ్రముతోడ
౨౨ నెన్నగలిగిన నీతివిహీను నైన । తవిలి సద్వర్తనుండంచు తమకు నాక్క
వీసమైనను గానైన విడియమైన । చెలికాసగిన బోవెలచి గురుబోండ్లు

౨౩ చిన్నెల వన్నెలఁ వగల చిత్రవిధంబుల ముద్దుమాటలఁ
వెన్నెల నెన్ను నవ్వులను వేమరి బిత్తరి వాలుజూపులఁ
సన్నలనైగలఁ మిగుల జాణతలంబుల వారకాముల్
చెన్నగ పల్లవప్రతతి చేతధనంబులు దోచుతురెప్పుడున్

౨౪ పొకమారు పంచెన్నియద వారగా దొలగించి । సవరించు బిగి గుబ్బ చన్నులలర
నొకమారు సోగ వెంట్రుకలు బల్లునను గొప్పు । సరగ ముడుచుచు జనవిప్పి మరల్కొనుచు
నొకమారు మణిమయ ప్రకటభూషణముల । వదలించి తిరుగా గుదురుపరచు
నొకమారు నవ్యమౌక్తికహారముల్ కొనగోళ్ల । చే జిక్కులు బ్రుచ్చితివియు

౨౫ చెలగి మరియును శృంగారచేష్టలలర
గేరుచుండును బెక్కు విహారములను
సొబగు వీరెడు వగ కాని జూచినపుడు
మరులుకొలుపును వెలయింతి మహితగతిని

౨౬ పొలుపుగ నిన్ను బాశి యొకపూట మహాయుగమంచు నెంచుచో
వలనుగ నీవు నన్నిటుల వంచన సేయుచు నిందురేయిదా
దలపక నుందు శేయనుచు దక్కుచు జక్కుచు నిక్కవంబుగా
వలచిన యట్ల మాటలను నే వారవధూటి భ్రమించు పల్లవున్

౨౭ ధనముల నేమిభాతి పుడు దానియు సైన గరించు నీత్రియన్
ఘనమగు మాకు మీచలిమి గల్గుటయే పదివేలటంచు పె
ల్లినయపు మాటలాడుచును వేడుక కాని కరంగజేసిదు

క్రొత్తనెం. ౬౦౦ ప్రాతనెం. ౧౪౩-
గ్రంథనామము — రాజశేఖరవిలాసము
విషయము — శృంగారకావ్యము
కవినామము — కూచిమంచి తిమ్మకవి-
పద్యకావ్యము. కాకితము. తెలుగులిపి.
పుటలు. ౨౬ పద్యములు. ౨౩-
సమగ్రము. శిథిలము.
ఆశ్వా- ౩-
13-4-20-

రయ్యన విభవంబు గాంత్రు గణికాంగన లెంతయు నేర్పుమీరఁగన్

౨౮ వలసిన వారికి పణతియు। వలశిన చందమున దోచి వదలదుగా కెం

దులనైన వేల పాలతికి। వలపును కనకంబునకు సే వలపును గలదే

॥అదియు నుంగాకా॥

౨౯ పల్లవవ్రాతంబు పాలిబల రాకాశి। ప్రకటితోద్ధ స్వత్వపాన నిరత

గురుతరానేక దుర్గుణ గుణాలంకార। సకలమాయా విహార వాద జనన సీమ

భూరికోప వికార పూరిత నిజచిత్త। కఠిన వాక్య క్రియాగ్రధిత రసన

ధరన నీతుల కెల్ల గురుతు మీరిన తావు। దానధర్మ దయా విధాన హీన

౩౦ శాకినీ భూత భేతాళ సమర దైత్య। భీకరాకార విజయ గంభీర నినద

సుమశరారామ మార్గ భాసుర సమగ్ర। లగ్న కలకంఠ యుత వల్లి లంజతల్లి

౩౧ కురుచ పైతరుచు గానెరవిన వెంట్రుక। లొప్పు మీరగ దువ్వి కొప్పు ముడిచి

యిల పాత చెప్పుల్ ఫ్ఫుల బోలియాలాడు। కుచములు రవికచే గుదియ గట్టి

తొడగిన కుబుసంబు వడుపున మడత వే। ర్పడి యుడు నాభిపై పసపు రాశి

యలుగుతోలున మీరించు నంతయు మాశిన। పెద్ద పట్టము బాల ప్రీతి గట్టి

౩౨ బారుసు నాసలు బుచు చంద్రింపు బొట్టు వెట్టి। యుడరు కన్నుల కంజనంబు జ్వలం డరదిద్ది

బాశి నోరున తమలంబు పూని యిటుల। విటుల పలుమారు నగ జేయు వృద్ధ వేశ్య

౩౩ పద్మమై ననుదగు మహాపద్మమైన। శంఖమైన నొసంగిన జాలకుండి

ధనదు మెచ్చ, దాకింత్తైన దనకు గలుగు। విత్తమంతయు నీకున్న వేశ్య జనని

౩౪ వసదాగిన పులుగు క్రియన్। విసువక తగ బేలు కొంచు వేశ్యాంబ కదుర్

బిసరేగి బూతులాడున్। పసగవిగియు నీనియుడల పల్లవ తతులన్

౩౫ అకులు పోకలుం మణులు హారములున్ బహుగంధ సారముల్

కోకలు రూకలున్ మదిని గోరిన యట్టి సమస్త వస్తువుల్

ప్రాకటమొప్ప మాయలొనరించి బన్ని భ్రమించుచు నేర్పుమీరగా

జేకొను భావిభావలుల చేగని కొంబ విచిత్రపై ఖరిన్
౮౬ మిండడాకనాటురేయిరాకుండె నేని కొసువీసంబు చేతికిగలుగనందు
కించుకే నియు నిదుర బోనీదు కలాడు గడనలేబోడియుష్పపె స్కంచు మువ్వో
౮౭ ॥ అట్లగుటం జేశి పల్లవ విరహితయ్యైన వేశ్యవారి ఝుధనంబు గాని జం
గమ విటునాక్షకురాకలండు నేయునియథార్థ ప్రకారంబు నంబరికినవిని
౮౮ నమ్మక స్వపభటులతిశీఘ్రమ్మున గ్రమ్ముకాని సకలగణికాజనగే
హమ్ములు నిమ్ముగ దూరిముదమ్మున బరికించుకొనుచు తగనచ్చోటన్
౮౯ ద్యూత మధుపాన వ్యదుసంగీతసు సాహిత్యనృత్యకేళుల చేతన్
బ్రీతిజలంగుబోజంగవ్రాతమ్ములగనిరి చిత్రమై ఖరిమెరయన్
౯౦ ఈ గతినుండ జూచి ధరణీశ్వరు పాలికిబారువెంతయున్
వేగమె చేరి తద్విధము విస్మయలీలనెరుంగ జెప్పినన్
భోగము బాన వేకిటుల బొంకులుబల్కుట నీకొకింతయున్
బాగుగ నేయుటంచు నరపాలుడు కోపము మీర జూపుచున్
౯౧ ప్రస్తుత పోరుగు పిల్లెల కున్నేగినదూత పెళ్లగొట్టునన నప్పుడే
ఖిన్నత మీరగనతువచ్చె విన్నపము నరింప ధరణి విభుడప్పళన్
౯౨ యక్కడ జూచినం బురినొకించుకయున్ నెడ లేకయుష్పుడున్
వెక్కను నెక్కవై గడన వేములుగా చుకయుండు రిప్పుడే
దిక్కన నొక్కవార సుదతీమణిగల్గక యుండు టెంతయు
న్నిక్కిలి భోధ్య ముంచు మదినిల్పక దిగ్గన లేచియుత్తరిన్
౯౩ నల్లని శాలు ముసుంగిడి యెల్లజనంబులను డించి యుంపాందమహా
వల్లభుడు తానె చనియె మహోల్లసమున వేశ్యవాటు కున్నతలీలన్
౯౪ ధీరుడు భూవరుండిటుల తీవ్రగతిం జనితద్గృహంబులన్
సారణగల్ల పద్ధతుల జూడదాణంగె విచిత్రలీలలన్

గేరుచు కోరికన్ మదనకేళుల దేలుచు నుండువారలన్
భూరిసుగంధపుష్పమణిభూషణధాముల నిర్పువారలన్
౯౫ మంజీరకింకిణీమణికంకణాధ్వనుల ఘల్లు ఘల్లున పెక్కగతుల ప్రాయ
క్రమనియ్యనూత్న ముక్తాహారజాలముల్ జిగిగుబ్బదోయిపై బిందులాడ
సురరాజనీలభా సురశిరోజంబులు ముద్దునెమ్మోముపై ముసరికొనగ
నాశికాభరణరత్నవ్రాతముతజాల బింబాధరంబుతో బెనగులాడ
౯౬ విరులు జదరంగ కమ్మలు వీరవిగదల బూని నటియించు బంగరుబొమ్మయనగ
నుపరిసురతంబు శేయు మహోత్పలాక్షి గనియెనొకయింటధారుణీకాంతుడపుడు
౯౭ ఘనమొప్పం బృషభాస్యతిం ప్రియుడు బొక్కించా కటుల్ రాఢుడై
దనరంగూరిమితోన ధామముఖియున్ పాదన్యస్తహస్తాబ్జయై
జనితోద గ్రవిలాసలాలసయుక్తై స్వవృద్ధతిం దైనుకం
బను బంధంబున గూడుచెడిగని గోత్రాధీశ్వరుండొక్కెడన్
౯౮ పానుపుమీద మస్తకము బాహువులున్ ముఖమున్ గుచంబులున్
బ్రాణికెమీర మోపికటు పొందలరారగ మీదికెత్తియున్
దానవశింపదంతి క్రియ బాణడు పాణి విస్పష్టమోహనుం
డైనెరిపైభవముల్ గవయు నవ్విభుడొక్కెడ జూచె నిమ్ముగన్
౯౯ చరణములుం గరంబులును సయ్యన జూపుచు రొమ్ము మోపుచున్
చిరముగ శయ్యమీద సొరదంగడియించికటుస్తలంబుదా
నురుగతి నెత్తుచున్ ప్రియుని నాప్పబిడా లపుబంధలీలలన్
బిరిదికొ గూడు వేమగని పృథ్వితలేశుడొకింటలోపలన్
౧౦౦ తిరముగ గూర్చున్న హృదీశ్వరు తొడలపయిం నొకింత వాల్గంటుతొడ
ల్మరియెత్తియు నిచిగ్రాహ్యల కరణంబానరింప నృపుడుగనె నెమ్కింటన్
౧౦౧ మోముననోమునుంచి గుచముల్ చరణంబులు దోర్యుగంబులున్

॥రాజశేఖరవిలాసం॥ ---- ఆ--౩---

భామినియుం హృదీశుడు నుభక్త్యగతిన్ గదియించి యంతయున్
బ్రేమజలంగు కౌశ్యమను పేరిటి బంధము గూడుచున్నన
ధ్భూమివరుండు గన్గొనియె పొందుగనొక్కనికేతనంబునన్
౧౦౨ సరవినొకపిక్క హృదయేశు శిరము నందు\పొందుగా నిడియొకపిక్క కిందజేర్చి
తవిలి శూలచితాఖ్యబంధంబుగూడు\సఖియగనె నొక్కయుక్తన జ్ఞనవరుండు
౧౦౩ పదములు వంచి నాయకుని భాసురనాభితలంబునందుస
మ్మదమున నుంచి యంతయును మక్షవకర్కటుయుంసమాఖ్యచే
బాదవిన బంధలీల్తిను ఫుప్పుశిలీముఖకేళిగూడు సమ్మద
మ్మదవతి జూచె భూవిభుడు మానుగ నొక్క గృహాంతరంబునన్
౧౦౪ రమణుని వెన్ను మీఁద రమణాంనొక పాదము జాచి యొక్కపా
దము బ్రియ కాళ్లకింద బ్రమదంబలరారగ నుంచి జెల్వచే తా
గ్రమమున నప్పుడప్పుడుక గ్రమ్మర వీక్షడ వేణుధారణం
బమరగ గూడుచున్న సఖియుంగనె మానవభర్తయొక్కెడన్
౧౦౫ ఝమ్మగయంతియూరుయుగమెత్తకయుండ నటుల్ బ్రియుండుపా
దమ్ముల బిగ్గబట్టి విదితమ్ముగ వీడితనామధేయబం
ధమ్మున మన్మథాహవము దానొనరింపగ నొక్కచబ్బనే
హమ్మున జూచె భూమివరుడబ్బురపాటు మదింజనింపగన్
౧౦౬ నెరియొకతోడయడ్డంబిడి\మరియొకతొడయెత్తియును బమదగజయానన్
పురుషుడొ కింటంజృంభిత\కరణంబున గవయు నవని కాంతుడు జూచెన్
౧౦౭ యులమితో బ్రియునిదో యిటనుద్రికంబిడి\గురుతుగా నొకగోడదరికి జేర్చి
కరయుగంబున మనోహరుని కంఠము బట్టి\తగగనవ్వుల తన్నితన్న పట్టు
పొలుపొంద గళరవంబులు మీరబెలగంగ\సారెకు నూర్పులీను సందడింప
తనరగు హృదంతర దండము తగబూని\వెలవేని కొర్కెలు విస్తరిల్లి

మానినీమణి జాణయై మరుని కేళిదవిలియ వలంబితాఖ్యబంధంబొనర్ప
ధారుణీనాథుడొకనికేతనమునందు జూచెనవ్వేళ నంతయు బోధ్యమలర
౧౦౮॥ యిట్లు చతురశీతి బంధన ఖదంత క్షతపరిరంభణాద్యనేక కామశాస్త్ర
ప్రకారంబుల్ జవి విక్రీడించుచున్నం గని\శివశివేతి మంత్రంబులు పఠియిం
పుచు\విఫల ప్రయత్నుండై ధాత్రీవల్లభుండు తనమనంబున నిట్లని వితర్కించె॥
౧౦౯ చార్వులు జెప్పిన విధమిది\డారయ తథ్యంబయయ్యె నప్పటు నకునిం
కేరతి నొసగగలుగును\వారవధూమణిని బ్రతముపడి నిల్పుటకున్
౧౧౦ వెలపొలతిగలగనందుల\కేలయు పెడిరాజునంచు నెప్పుడె సైనం
బలిమిని దెప్పించిన నది\కలుషంబులకెల్ల మొదలు గాదే తలపన్
౧౧౧ కడునడురాతిరయ్యెనని కల్లరి జంగము క్రోధచిత్తుడై
వడినదలించి పల్కునొకవంచన మీర వ్రతంబు మీఁదటన్
విడుపగజాలునో భువిని విశ్రుతవైనొప కీర్తి నొందగా
బడునకొ నీలకంధరుని భాగ్యద నుగ్రహమెట్లుయున్నదో
౧౧౨ వేశ్యానొసగెద నని మున్న విశ్వసింప\బలికి యిట్లుదెట్లు బొంకుదు పాటుదప్పి
మహిని సత్యంబు కన్న కల్మషము గలదె\నెట్లు శాయంగమానవ కోటులకును
౧౧౩ ముసుహరిశ్చంద్రముఖ్యులౌ మనుజపతులు
నిత్యసత్యవ్రతాచార నిపుణులగుట
గాదె చిరకీర్తి సకలజగంబులందు
జెందిని ర్యాణరాజ్యాభిషేకులైరి
౧౧౪ కరిహయభటశిబికనకాంబరధనమణిభూషణాదిబహువస్తువులి
ధ్ధర నెన్నగ సతతంబువెత్తిరముగ సత్కీర్తిదక్కదీ రాత్ములకున్
౧౧౫ మును దీక్షయొసగు వేళల\ఘనుడగు గురునాథుడెంతగాదని యున్నన్
విననొల్లక వ్రతభంగం\బొనరింపదలంచుటుప్పుడుచితంబగునే

౧౧౬ ఆవిగాళ్లన నెచ్చెటునకు । నాడుగక పట్టంబు దెవి నాసగి ధరిత్రిన్
విదితంబుగ శపథము కో । విధుపెన్నెగ నిలుప్రకొనుట విహితంబనుచున్

౧౧౭ ఆవనిత పెన్(ద్రు)డెంతయు రయంబె గృహంబున కేగి సంతత
ప్రవిమలశీలి యైనతన భామిని నాయ్యన బార బిల్చియో
ధవళసరోజనేత్రి విను ధర్మయుతంబగు నొక్క వాక్యమున్
తవిలినభక్తి తోడ విశదంబుగ నీకు నెరుంగ జెప్పెదన్

౧౧౮ సరసము మీర నొక్క విటజంగము ధూర్జటి బోలి నేడు దా
నురుతర వీల నెయ్యడల నుండియొ వేగమ జేరి స్నసజ్ఞాం
త్రరమున జూచి యంతయు ముదమ్మునదేవన లిజ్జికేరుచున్
గు రుతుగ నొక్కవారసతి కోర్కె నొసంగుమటంచు బల్కినన్

౧౧౯ యియ్యకొని భటుని చేతికి । నెయ్యంబున ధనము సంగి నెరినొక పదఫ్రం
వాం ఇయ్యవి దెమ్మని పనిచియు । నయ్యడవారలను నమ్మ కతి శీఘ్రమునన్

౧౨౦ చని వేశ్యవాటి తరుల్లను గ్రమక్రమమున । వెదుకంగ నందు నెప్పెలదు వెల్లి
పల్లవ సహితమ్మె పరిపరి విధములు । గురుతుగా మరుకేళి గూడుచున్న
గనుగొని వ్రత భంగమునకు నెమ్మది బాల । వెరచి యంతయును వివేకివనుచు
నీకు నిష్పిధమెల్ల ప్రాకటంబుగ లకార । దెలుపవచ్చితి నతి తీవ్ర ఘణిత

౧౨౧ నిందుముఖి యన్న డు నెరుంగ మిట్టు బోళ్ళ । మభపుబలు మాయగా బోలు నైన నీదు
బుద్ధితోడుత నూహించి పాసగ నొక్క । వాక్యమిట్లని పల్కు పిమ్మపలను మీర

౧౨౨ అనుమను జాధీశ్వరుగని । ఘనవృదు మధురోక్తులలర కాంతామణియు
న్ననుహృదయాధీశ్వర మున్ను । విన వేశితి గళుని కధలు విబుధుల వలనన్

౧౨౩ చిరతర వేల భక్తతతి చిత్తములారయు గౌరియీశ్వరుం
డరుదుగ బెక్కురాకలలన హర్నిశము జరియించి తొల్లియున్
దురిత విదూరుడైన చిరితొండని నిశ్చలభక్తి జూడత
ద్ధరసుతు కూరడగా నడిగి వానికి నిచ్చెదె మనోరథార్థమున్

1/8 3
1/8-3-23
రాజశేఖరవిలాసము
[illegible]
[illegible]

౧౫౦ భక్తిచెడకయుండి భల్లాణయి ప్పోళ| మదిదృఢంబు విహారమట్లు పరచి
చేయుకార్యమిక నుచింతింపవలవదు| నాకునైకడుప్పిన ప్రగతిని
౧౫౧ అనఘున జఘునగన్నాని యను జేపతికి| విను విను తాంగిళో భనతదనర
నీచిత్తమరయంగ నీచందమునవార్తి| జూచితి నిజమిది చోద్యమలర
నిరువురి హృదయంబు నేకమైయుండిన| కోర్కెలన్నియు నానగూడగలవు
మొనసి నిన్నీ వేషమున నాసగినయప్పు| డప్పటివరుడు క్రోధాత్ముడగుచు
౧౫౨ వారకామిని దేకిటులూరిలోన| వరుని నెడబాసియొంటుమ్మైసర వినున్న
యట్టి మగనాలి దెబ్బతీ వనుచు నొల్ల| క్రాజ్ఞమెనరింప గలడ మిత్రాగ్రహమున
౧౫౩ కావున నిన్నీరూపము| తోవిటశేఖరుని కడకు దోడ్కొని చనగా
దీవేళ వేశ్యకామిని| వేవేగమరమ్మటంచు ననిచిన యంతన్
౧౫౪ అంతపురి కరిగి యుంవ్యాళి| కుంతలి వెలయింతియగుట కున్ జలగుచును
స్వాంతంగనియుంతే నియు| సంతసమున మల్లికాంబ సవతికి ననియెన్
౧౫౫ కల్లరగాదు విరాళిగొన్నవిటు జంగంబంగనంగోరుచో
నుల్లంబెల్లను పల్లవింపననుసీ వాఫ్పింప కోనల్లవా
భల్లాణక్షితిపాలశేఖరున కున్ పట్టంపుభోగిన్నై
చల్లంబోనిటు వంటిచుల్కని పనుల్ చేయంగ నీకర్హమే
౧౫౬ పోయక్క వారకామిని| గాయిప్పుడు లంకరించె కరమొప్పమనో
నాయకునికడకుబోవ| త్వానేయరు గదమ్మనన్నవికచాబ్జముఖీ
౧౫౭ అనుడు గూరిమిసవతి నెంతైన గరుణ| మీరవారిజాక్షిత్వాగారవించి
పలుకు నిట్లని యో ముద్దు కలికి మేలు| చెలగినే బుద్ధి వేవేలు శాయుజాలి
౧౫౮ నీరజగంధి నీవనుచు నేననుచున్ స్మరిభేదమెట్టియు
వారికతంబు నంత్రత ము వంచన నొందకయుండి భక్తియొ
ప్పారిన జాలు నీవచనమాత్మగ్రహించి వడట్టులంపగా
నేరవు కామశాస్త్రగతి నిక్కము బాలవుగోలవారయన్
౧౫౯ యుభరాజంగానము నునీ| విభుగానిపు మెలగుచుండు విధమింతయుగా

దభినవవిలాససుమశరు| నిభుడంచ్యుతి రతిరహస్య నిపుణుడు సుమ్మా
౧౬౦ చొక్కులదక్కులం మిగులసొంపగు తేటమిటారి చూపులున్
జక్కని మందహాసముల చారువిలాసములన్ సలీలచెం
పెక్కుడు దివ్యవాసనల నింపగు తియ్యని ముద్దుబల్కులం
నిక్కపువారకాంత కరణిన్ వలపింపవలెన్ భుజంగునిన్
౧౬౧ మరియును సమాక్రశాస్త్రప్రమాణసరణి|
దవిలి పురుషాయితాది బంధములయందు
ప్రౌఢయ్యైకూడవలయు నేర్పున జలంగి
పల్లవుని యుల్లమల్లన పల్లవింప

* పల్లవింప అనిపుం [illegible]

౧౬౨ అటుగాక హృదీశ్వరుచెం| గటనే నియ్యకొని వజ్రక్రమ్మర నిలుడా
కటులాలక నిన్నంపిన| పటుశేఖరి నలుగ వేశ్యపాలుడు చెలుమా
౧౬౩ అని సవతి నూరడిలి బలికి యక్షణంబు| చల్ల మాదవి తుదివేని సంతసంబు
దనరపతిహితమునకున్నై తానె వేగ| ముననలంకృతియొనరించుకొనదొణంగె
౧౬౪ సుందరులు గొందరు ఝుడిందు ముఖికి| కుందనపు కిందియలయందు పొందు మిగుల
నెంచగలిగిన పన్నీరు నించి చాల| నంద మొప్పార జలకంబులాడ్చిరి సెగెని
౧౬౫ ఓడరాజవదనయొక్కతె| తడియొత్తెను రాజసతికి ధౌతాంబరముల్
వడిదాల్పునాపనె సొగసుగ| కడు వేడుకతో నొకర్తు కాంతామణికిన్
౧౬౬ సొంపుగనింద్రనీల మణిశోభల నేలగజాలి సోగకై
పెంపెసలారు నున్నగురులు పెద్దయు క్రొమ్ముడి దిద్దె కూర్మిలం
సొంపుచు చెంపమీరెడు సమున్నత దివ్య సుగంధయుక్తమై
సంపెగ దండ జుట్టె నొక సారసనేత్ర నృపాల పత్నికిన్
౧౬౭ ముద్దులగుమ్మ మోముతెలి ముందర గాపు మెరుంగుటద్దమున్
తద్దయు నిల్పె నొక్క వనితామణి కస్తురిబొట్టు మోమునం
దిద్దె పడంతి యొక్కతె సారది మ్మకరీ మకరులేఖ వెంతయున్

ముద్దియతళ్కు చెక్కులను మోహనలీలలు ఖించె నేర్పునన్
౧౬౮ కలువలనేరు చంద్రముఖి కన్గవ నొక్క వధూలలామ చె
ల్వలరగ కజ్జలంబిడియె నజ్జనిభాననయోర్తు వేడ్కరం
జిల నలనీలవేణి జిగి శిఖైపగుబ్బలమైని జొబ్బిలన్
కలపములందనంచిత సుగంధయుతంబుగ చిత్రవైఖరిన్
౧౬౯ బారుముక్తాహారవారముల్ గళమున నిడ్పెవేడుక నొక్కవింతుబోడి
స్వావర్ణ కర్ణభూషణములందముమీరధరియించె నొక్కశీతధామవదన
ఘనమైనపచ్చల కడియంబులిరవుగా బెట్టె చేతులనొక బిసరుహాక్షి
కమనీయ్యరత్నసంఘటితమైచెలువొందు మొలనూలిడియె నొక్క మోహనాంగి
౧౭౦ పాదమున నందియలు గట్టె భామయొకతె నుదుటచెర్చుక్కయిడె నొక్క సుదతి మరియు
బేరుగల భూషణములెల్ల ప్రేమనిడిరి రమణులింపారనప్పుడా రాజసతికి
॥ఇట్లుగణ్యశృంగారధారణియైయనంతరంబు॥
౧౭౧ ఘనసారచందన కస్తూరికాముఖ్యదివ్యగంధంబులు దిశలుబర్వ
కింకిణీనూపురక్రేంకారనాదముల్ కడునింపు మీర నొక్కటుజలంగ
ఘనరత్ననికర సంఘటితమైదనరారు నవ్యకాంచన భూషణములు వెలుగ
భూరికుంతలబంధ భారంబుచే బోలె చందమై నడకలు సందడింప
౧౭౨ పీనకుచకుంభయుగళంబు పేర్మిబొదల లలితశృంగారలీలావిలాసములను
పాశవిభారంగనప్పుడా వరునికడకు నింతియరుదెంచె మదనుని దంతియనగ
౧౭౩ ఈరీతి నతులతరశృంగారముదనరార వారకాంతయు బోలెన్
జేరితనయెదుట నిలిచిన నారీమణి జూచి ధరణినాధుడు వేడ్కన్
౧౭౪ ఈలలనారత్నము యీ నీలాలకి యీ వెలంది నీరజముఖి యీ
లీలావతి దగు నాతని పాలిటి జంగమున కంచు బ్రణుతించి వేసన్
౧౭౫ భూవిభవరుడంత తనయంతిపురము వెడలి నెలతజో ప్రాణియురుగబోనినింగినుండి
చూచి సురకాంత వెంతయు బోధ్యమంది యెల్లవారును వినుచుండ నిట్లులనిరి

౧౭౬ ధారుణీశ్వరుబుద్ధి ప్రౌఢిమె సంశెచబో సరగనెందుండియో జంగమొకడు
జేరివారాంగన గోరినతరినిత్యు కానియది యుచ్చుటగాదు వయ్యైన
తనభక్తి జడకుండ బనివడి వెశ్యగా నిల్లాలి నొసగెడు నిట్టిచిత్ర
మెపుడైనను వాదలో కొందరును భళా బాన యెుక్తతియైన మానవేంద్ర
౧౭౭ డేటు కినొసగు ముద్దియ విద్ధరగుట జేశివారలుదమలోన చెలగిపోరు
చున్నగన్నాని యుపోచ్చుచున్నవాడు గాకనిక్కంపు భక్తిగా గలదె యుతుల
౧౭౮ యిచ్చిన నిరుపరి నొక్కట నచ్చంబగు భక్తితోడ నర్పింపకయీ
కుచ్చితములు దగదనుచున్ మెచ్చక యొక కొందరేమి మేలనువారల్
౧౭౯ పురములువాహనంబులును భూషణముల్ ధనధాన్యముల్ నవాం
బరములు పాడి బేరములు ప్రార్థనజేయక జంగమయ్యయే
తెరగున వేశ్యగోరెనవిధీరత నట్లు తడింతి గోరినం
ధరణిపుడెట్లిడి యియ్య కాని దానని బల్కెడు వాడుగొందరున్
౧౮౦ యియ్యకాని వార సుందరి యుదెడలం గళకున్ననిల్లాలినిటుల్
సయ్యన నొసగుట ఘనతయె యియ్యల వతికను చు గొందరెన్నెడు వారల్
౧౮౧ ఆసరోరుహ నేత్రియైనిగాదనకిట్లు పతివెంట వెశ్యయై భవ్యగతిని
జననెంత భక్తియో యనువారుగొందరు ఘట్టిగా భక్తిమార్గంబు ప్రౌని
నప్పుడే భక్తుండు నెఱిపిన విధమెల్ల జేశినయిల్లాలు జేయకున్న
నదియుబో చిత్తనియును వారు గొందరు సతికి భర్తకు నొక్కమతియునైన
౧౮౨ గల్గునబిమతమిది కల్లగాదు న్పలుదు లీలనీజంగమునకు నిల్లాలినొసగి
హరుని మెప్పించి బొందితో నరుగగలడు సరగ కైలాసమునకెల్ల జనులు నెరుగ
౧౮౩ అనుమానక కొందరున్నై కనుగొనన నపైశనృపతి కాంతామణిదొ
హ్రాని చనియలజంగమరా యునిసన్నిధినునిచి మెట్లులనియెన్ ప్రీతిన్
౧౮౪ తగుని గురుబోడి దెచ్చితి నొగిమీరు వరిగ్రహింపు డనో సామియనన్
నగుమొగము లలరగ నప్పుడు జగతీపతి తోడ యోగిచంద్రుడు బల్కెన్

౧౮౫ రమ్ము భల్లాణ నిక్షంప్రరాజ వనుచు। నెమ్మదిని బాల నీవాట నమ్మియుంటి
మెంతదడవయ్యె పడతికే నేగియుపుడు। పూని నీయోజయంత్రైన మాన గలదే
౧౮౬ రంగుగ జంగమవిటుడను। బుంగడు నిశ్శ్రంగిముల కజూచితా తలపన్
వెంగళి వీభ్రూపనికే। సంగతి నలరారు మానసము మానిపాదన్
౧౮౭ కామాంధకారినై క్షణకతమా నీరాక। గాచుచుండగ మూడుకన్నులయ్యె
తలయేరు బలువయ్యె తగమేను సగమయ్యె। గళమూలము నజెందు నిలుకడయ్యె
వలనొప్పుము నుపటువగదపై వలపును। విరిగెను నడుకేయి సిరవినయ్యె
నాకేమికికవెశ్యనీకేటి నిజభక్తి। బూటకంబులచాత ప్రాప్తుగడపి
౧౮౮ నాడ వింతేయె కాకభూనాధువెచటు। వ్రతము వెచ్చుట ఘనశైవమతము వెచటు
నెందుగారగాని పొలతుకనిటులదెచ్చి। యుందుకొమ్మను వారెందునైన గలరె
॥ అని వెండియు నిట్లనియె॥
౧౮౯ అనవలశి నిన్నుయిటువవే। నంటిగాక। తగునె వేశ్యలతో పొందు తాపసులకు
నలశితివి భ్రాష మాకునైయధిపమగను। దీనికై కొమ్మనీనైన బూనియికను
౧౯౦ అనువిటవర్యగన్గొని వినయోక్తినిట్లనుమను జాధీశుడనువిమార
నయ్యలు మీరిట్లు లాడిద గుంగాని। క్షితినయ్యల కుదెచ్చు బిగురుబోండ్ల
నప్పులగా జూడనర్హంబుమాకును। తవిలిమాడిప్లాడదగునె మమ్ము
నాకలినాగొన్నబోనన్న మెప్పురికైన। గలిగిన విడనాడగాదు సుమ్ము
౧౯౧ విమామదికి సంత సంపైన మానవే(త్రి)। నరయుచుండంగ దడవయ్యె నయ్యయింక
తపుమెన్న కనై కొమ్ము తరుణి నిపుడు। కరుణ నని భక్తి నడుగులకారగుటయును
౧౯౨ నృపతి కృపజూచి యిపుడా। కపటప్రవిటజంగమయ్య కడునప్పును నో
తపనకులవర్య కొమాయుగ। నిపుడాడితి గాక సాటియేరినేర్పున్
౧౯౩ కావలననమ్మా(త్ర)మున కౌతుకముం జలువార వారకా
జేవదశాక్షి తెజ్జితి విచెన్నలరన్ బదివేలు శయ్యనా
భావజు చేతి మేలి ననుబంగరు బామ్మను ముద్దుగుమ్మన
జ్జేలనకుం విధాత కును శేషునకున్ దరమె నుతింపంగన్

౧౯౪ ముదమొదవగ నరచందురు। గదుమును పరియుపిదను దురుగడు బాదవెడుతు
మ్మెదకొదమకదుప్రబెదరగ। నదరించును సుదతి ప్పుదుప్రులగుపెన్నేరుల్
౧౯౫ వాసిగనీ సుదతీమణి। నాసము నాసమమెయుంచు నవగంధఫలిన్
భాసురగతిగన్గొని పరిహాసంబానరించు సంతతాంచితలీలన్
౧౯౬ చెలగి జగములు నెలువంగదలచియుడిన। మరుని బలుశింగిణీ పింఛ్లు తరుణి బొమలు
కడగి నప్పింఛ్ల బూచిన కలువతూపు। లీపయోజానన మిటారి చూపులరయు
౧౯౭ చిగురాకు తెంపుబింబము। పగడంబును జెందిరమును బంధూక మునిని
మ్మగువరుల మోవితో దుత। దగునే తులయ నగ నెట్టితా ప్రులనైనన్
౧౯౮ పలువరుస మల్లెమొగ్గల। పలువరసల నెల్బజాలు భామిని నునుజె
క్కలు తళుకుటద్దములతో। గలహించుం దమ్ముడులను గర్లము లెంచన్
౧౯౯ చెలువపలుకులు గండుగోయిలలనేలు। నెలతచిరునవ్వు లేతవెన్నెలలనవ్వు
కలికి కంఠంబు (క)ముకంబు నలరబిక్షు। ముల నుగా వించునెంతయు వలమువిూర
౨౦౦ పరువడి నంచితంబులుగ బాహు వృణాళ్ములొప్పు గొప్పనై
అరుతను ప్రేలవెత్తికర(ప్ర)హారములంచులచీరమీరగా
గురుతుగు నప్పెలంది కుచకుంభయుగంబుల రత్న నసరో
వరమున నుద్భవించె చెలువంబగు తామర మొగ్గలోయనన్
౨౦౧ నును నల్లచీమబారున గేరు నూగారు। వళులజ్జి వీచికావళులనేలు
నిసుకదిన్నెయులతో వెసబారు పిరుదులు। కరితుండముల నెగ్గులరయు తొడలు
మొరయు కాహాళులతోడి రమొప్పు జంఘలు। పాదయుగ్మము కచ్ఛపముల దోలు
నఖపంక్తి బలుమారు నగుతారకంబుల। నడలు రాయంచల దొడరించుంచు
౨౦౨ మేవిమెపశిండిబాయల గెలిచేయు। బూని నిక్కంబు గాదీని మేని కాంతి
అమెందునికువంటు చెలుపైన నిందువదన। కలదె పరికింప మార్తాండకులవరేణ్య
౨౦౩ అనివనిత నెంచియరాగురుడను మోజనసాధనీ గృహము నకుమముదో
త్తాకనిచను ముపేగనీకత। క్కినతాపుల వలదు సమ్మొగిన్నాకనుడుల్

౨౦౪ నరపతియు వేగ నపుడా। గురునకు సైదండ యిడుచు కొమరొప్పగనా
యురు పురదోష్ఠానితనమం। దిరమునకును దెచ్చియునిచి తిరముగ భక్తిన్

౨౦౫ అర్ఘ్యపాద్యాదులొసగి ప్రహర్ష జేసి। యిలు వెడలి మచ్చిక గతన వెలది కనియె
కలికి యిన్నాళ్లనీవు నస్తాగళించు। వరుస నీ జంగమయ్యకే వలయు జుమ్ము

౨౦౬ కాదేని తుని యులుగవడి। మోదెద నని చేత ఖడ్గమును బూని మహా
హ్లాదమున నుండెనొకదరి। నాదిత్యకులాంబునిధి శశాంకుడు పేర్మిన్

౨౦౭ అరవిరెడ్డ బల్లమాంబ విభుని నాతిని కైకొనివాడి చూపులా
యెయ్యెయ్యన మారవేనగవు లొప్పుగ జెక్కులు బారతి విష్ణై
పయ్యెద జారముడ్డు నును బల్కులు చెల్వలరారన ప్పటుల్
సయ్యన జేరి మ్రొక్కి నెరజాణగు పెల్లనెరింగి రంగుగన్

౨౦౮ చెరకుకులు గొజ్జైరియును శర్కరయును బాలును ఘృతంబు కలపంబులు నన్
నేరిఫలసాన్నములు గ్రా। ఖిరులున్ కడునాసగి యంత వేట్కలు మారన్

౨౦౯ పండుటాకులు కప్పురంపు భాగములు ను। ముత్తియపు చూర్ణమును గూర్చి ముగుదవిడెము
జుట్టి యొసగుచు బవళించి శుభగతిల। నుండు నద్దేవుపాదంబు లొత్తుచుండె

౨౧౦ పరిభాషింపగ జూచిన। మరియా విటుడించుకైన మారాడక సు
స్థిరముగనుండిన నవ్వుద। కరిగామిని నతని తోడ కడువడి ననియెన్

౨౧౧ యే విచారము వేకయిటులున్న నీవయ్య। జేరినమే లేమి వారసతికి
పలుకరించిన మారు బలుకవు మూగలా। గునరతి శాయంగ గోరవిరుడు
శిగ్గున బారయుంగశిశువవింతయు గావు। కడు విరాగియున్నావు గండువిరారి
యిత్తరి నీకింత మెత్తతనం బేల। జాగు మాను పుప్రాజ్ఞు బాలనరిగె

౨౧౨ పురుషుడాగి చెయ్యి చెయ్యక పోలతి చెయ్యి చెయ్యరాదని చూచిన చెలగినన్ను
కొరవ వెన్న దలంచి యెవోగుట్టుతో డనున్నవాడవు నీకిది యొప్పదనఘ

౨౧౩ సరసము మీరగ రుచును శయ్యకు డాప్రిక పుంగలించి సు
స్థిరముగ మోవియాని నును జెక్కుల గోరుల నొత్తి లీలబ

మ్మరురతికేళి గూడి చెలి మానసమున్ గరగింప కున్నెనె
వ్వైరులకు నెంతయున్ మగతనంబని ప్రాణిభోజంగు జంగమా

౨౧౪ ఆగుగాని లెమ్ము టంచును। జిగురాకుం బోడి యుతని జనకిని తాని
మ్ముగలేవక స్థాణువనం। దగియున్న మహాత్ము జూచి తనలోననియెన్

౨౧౫ శివశివ శేవయుంతయును జేశిన నైకొనుగాని యీావిట Daybreak
ప్రవరుని కించుకే నియును బారద్ధు వెరాహము నెమ్మనంబునన్
దవిలి పడెంత వెమ్మనుచు తాబతి మాలిన నుంగరంగడి జాతి
భువి జలికూటి నైనిడిన పొందలరారెడు వెన్న క్రైవడిన్

౨౧౬ నిక్కువంబుగ తూర్పుదిక్కు వెళ్ళెల జారె। చక్కనొక్కట వేగు జుక్క బొడిచె
తామ్రచూడంబులు తవిలి కూయదొణంగె। చెదలు ననుడులు తైజంబు దప్పె
జారచోరాదుల సంచారములు మానె। కమలాప్తుడుదయించు సమయమయ్యె
నిపుడైన మరుకేళి కిచ్చ శేయడు మంకు। జంగమవిటు చిష్టాచను నెయుంచు

౨౧౭ నీశ్వరాయి ట్టి చిత్రంబు విని యటంచు। తత్తరించక విభుని చిత్తంబు కొను
బలిమినైనను గావింతు నలరనితని। ననుచు విరి పాన్పు పైనెక్కి న ప్పుడాటు

౨౧౮ ఘనతరంబగు దీపకళికెలు నల్లడ। తైలుగక ప్రఫ్ధూపములు వెలుంగ
కాంచిసమంచిత ఘంటనినాదములు। మెరయ పుష్పాడి భూతి కరణిదనర
పరిమళాదులు వింతబాగుగ జలపేర। సొగసు బల్కులు శివస్తోత్రములు గ
నలరు సన్నగి గణంబులు హారములు లలిత నలరంగ ఫలరసాన్నములు బాల

౨౧౯ లింగనైవేద్యముల భంగి వండుమీర। నతి వశివరాత్రి జేశటి గతి నితనదు
దేహము భవునకర్పింప తివిరియపుడు। కరయుగము సాచి తుదివేణి కౌతుకమున

౨౨౦ ఆలింగని నొనరగ ధారా। నాలింగమున కస్సు ది విీయ నమ్ముద్దుల ప్రా
యమ్మాలింగని మెచ్చి హారుం। తాలోనెల్లాంక్ష బాలుకై తగ నిష్ఠన్

౨౨౧ శంభుడా బల్లమాంబ హస్తములలోన। నిస్థిరంబున బాలుడై నిప్పటున్న
యు ప్పైలం దుక మరి గష్టి దనుచు సోలి। చంఢ్ల చేప్రార వాపోయె చన్నుగుడుప

౨౨౨ అదివిని బాలున నొదిగియున్న నృపాలు డనె సతి కష్టిత స్వాంతుడగుచు
పాలతిరో యిదియేమి పుట్టుగాత్రాళిపై యున్నదానికి బొధ్యమొ ప్పనిట్లు
శిశువు పాపోయెడిదె ప్పుమటంబుదా లోపలి కేగక లోతు దెలియు
నడిగిననిట్లను నవనీశ కంటివా మెచ్చుగా మిండడై వచ్చినట్టి
౨౨౩ యెుడయుడి ఘుడు బాలుడై యుండి పోరుబున్నవాడన గ్రమ్మరను విదతోడ
తరణివంశాంబు నిధిశీతకిరణుడైన ఘనుడు భల్లాణ ధారుణీకాంతుడనియె
౨౨౪ బాలునకి వ్రేటు పడ్డము వేలా వద్దనుచు జెక్క విరుగడ నొనరగ్
ప్రేలుము నుప్పైకి ఖ్యాతమును పాలును బోయుము జలంగె బాపెందుముఖి
౨౨౫ నావుడ బజ్జాస్యయుట్లను భూవరేణ్య పాలుత్రావడు కొట్టంగ కేలురాడు
మూడు గన్నుల నలరియున్నాడు వాడు నితరులకు జల్ల నీవింతయుత మైన
౨౨౬ అనుడు నృపుడింతవాడితె మ్మావాడయని నిజులికి కంట్లమూడైన నీశ్వరుండు
వెత్రి గుత్రిగ జేశనగ్ వెళ్ళనడిగి కొనియెమన భక్తి దెలియంగ కోరియుటుల
౨౨౭ అనుటయు బాలుని దోత్తాని వనితారత్నంబు వేగ దాచ్చరము వెడలగ్
ఘనుడా శంకరుడంతట మునుపటుత నచిరు తచంద ముల వానివెసగ్
౨౨౮ జడలలో మిన్నేరు జాబిల్లి శికపుఖు ప్రవితోలు నుసుశాలు ప్రనుక సరులు
చేత ముమ్మొనవాలు బిలువ సూతిగములు నొసల మిక్కిలి కన్ను విసపుకుతుక
వెలిమిడి పై ఫూతతెవిగ బ్జిత త్తిడి సగ మేనగట్టుల సామి పట్టి
మొగవున చిరునవ్వు మిగులగూరిమి చూపు వన్నె మీరెడు పాపజన్నిదములు
౨౨౯ నలరనలువయు వెన్నుండు నఖిల సురలు మునులు ప్రముదులు గొలువ సమ్మోదమునను
బ్రవుడు సాక్షాత్కరించె నృపాసముగ్రుడు గుబు భల్లాణు నెదుర నత్యద్భుతముగ
౨౩౦ అవ్విధంబు ప్రత్యక్షమైనయట్టి యుష్ఠిరూపాక్షు గాంచి సాష్టాంగమొరగి
ముదముతోడుత కెల్గోయి మొగిచియువని నాయకుని విష్టులని నుతి శేయుదాడగె
౨౩౧ జయజయ నీలకంఠ పురశాసన శంకర నిర్భయంకరా
జయజయ శాంభవీరమణ చంద్రవిభూషణ భక్తపోషణా
జయ జయ దేవదేవ మదసామజ భంజన యోగిరంజనా

జయజయ ఫాలనేత్ర విలసద్గుణ మండన దైత్యఖండనా
౨౩౨ నారద తుషార శరపారదపటీర వరశారద విశాలత నీరద నిభాంగా
వారణ సురాహిత విదారణ జగద్భరణ కారణ మహాభయ నివారణ భృతైణా
ఘోర గణ నాథ శ్రుతి పారగ జగన్నత ఘనోరగ విభూషధరి క్రుహార గరళానా
సారస భవార్చిత సుధీరస ముదంచిత కృపారస సముగ్రఘున సారస మహాసా
౨౩౩ జయగిరీశ సురేశ ముఖ్యామరస్తోమ వెతాళి స్మిత స్త్రీ కబ్బాహ్వాక రోద గ్ర రత్న ప్రయు
క్తావతంస ప్రభా సంచయా త్రుంచ ళృదారంభోరుహా భక్తలోకామరోర్వీరుహా
హార నీహార కర్పూర డిండీర మందార గోక్షీర హారా వళీ చారుకీర్తి ప్రకాశా మ
హేశా కపర్దాంచి తేందు ప్రభామండల ప్రస్ఫుటద్దివ్య కల్లోలినీ కైర వెందీవరా
౨౩౪ దీవరా గ్రావరా ట్కన్యకా చారు వక్షోరు హాద్వంద్వ విప్తాంగ రాగ ప్రదీప్తోరుదో
రంతరానంత దోర్వృత్త రోమా జాత జాతాండ భాండోదరా సాదరా భూరి వేదండ
చర్మాంబరా తాండవాడంబరా జంబజి ద్రత్న శోభావిడంబోజ్జ్వల త్కంఠ హాలా
హాలా వాలఖిల్యాదియోగీంద్ర హృత్పంక జేందిందిరా సుందరాకారలోకైక
౨౩౫ వీరా సువర్ణాద్రి ధీరా భుజంగేంద్రహారా మహోదార వారాశి గంభీర నారాయ
ణాస్త్ర త్రిపాత్రా చిదానంద చారిత్ర నీదివ్య చారిత్ర ముత్ శ్రీశ నేక భోగేశ
దేవేశులుర్ వర్ణనల్ శాయగా జాలరే నెంతవాడగ్ మహా మూఢుడగ్ నీ లుకారుణ్య
౨౩౬ భావంబుతో నన్ను రక్షింప నాహీనంబియా రీతి ప్రత్యక్షమై నిల్చి బ్రోవుమా దుర్గ్ శిక్ష
యోగీంద్రులుగ్ గానలే కుందునీ పాదకంజాతయుగ్మంబు వీక్షింపగా జేయుటగ్ జే
శినే ధన్యతం జెందితిగ్ బూనిలోకంబులుం గాందరజ్ఞ నిజంబా ప్రఫేం జేకటుర్ స
ద్బుధా క్షంబుగా నంగ లేకుండు చందాన నత్యంత మాయాంధ కారంబు చేజిక్కి నిగ్ గానె
౨౩౭ గా లేక కైవంబులంచుగ్ వడిగ్ రాలనె ల్లం నెరంగా ప్రియంబేమియుర్ మేలు నొందంగ
లే కుండు రెంచగ్ ఘనుల్గాంద రిమ్మేన సుజ్ఞాన దీపంబు దీపింపగా జేశి తత్త్వంబు నింగాం
చి వాంచార్థ ముల్గాందు రానంద లీలం చిదానంద నిష్ఠా ప్రముఖు న్మత్తి కాంతామ
గ్గీంజెందిశ శ్వ ద్విభూతిం బ్రకాశింప్రచున్నట్టి సద్భక్త సంఘుంబులం బోలెనే నన్నుం
౨౩౮ గృపా దృష్టి నీక్షించి రక్షింపుము మహేశా విరుత్రేశ పాపౌఘనాశా నమస్తే నమస్తే న

॥రాజశేఖరవిలాసము॥ ---- ఆ ---- ౩ ----

మత్తేభము॥

॥అని వినుతించి సనత్కుమారుండు॥

౨౩౯ యిట్టిద నేవరమైనను హెచ్చుగ బ్రార్థింపుమి కిప్పుడిమ్ముగ వితో

నెచ్చుటనైనం తులయైన వచ్చుని జంగమైన భక్తవరులి కెగలకే

౨౪౦ అదినివేదటంచు విడనాడక నీదగు భక్తిచక్కగా

కడుకడముట్టజేశితి వికౌతుకమ్ముర్ జలువారమేలునే

వడతినివారకాంతగను ప్రాడినాసంగితి నన్నసంశయం

బుడుగమద్ధారుణీతలవరోత్తము నిక్కము మానసంబునన్

౨౪౧ సతుడనైయుంటి నీకుపుడతుతీతముగ జనకుడవునే ప్రసతి జననవాకు

తిరమువిారంగ బెజ్జమహాదేవితోటి సాటియమ్మదరిత్రిశనేటిశేయ

౨౪౨ అనినృపజేశి శంభుడలడంబిక కిబ్లను నోవెలందియా

జ్ఞానకుల నాధుచందమిపుడిమ్ములర్ గనుగొంటి నేనువే

ఘనువెస గోరనియ్యకొని సద్గణి కాంగనగల్గకున్నబో

తనకులకాంత నేయొసగెతద్యము గావెలయింతిబాగుగన్

౨౪౩ యితడింత భక్తవరదుండిత నికి మనలోకమిప్పుడీవవెయనిన్

పతిబల్కులు వగవిని పార్వతిదా నిట్లనియెమికుల ప్రమదముతోడన్

౨౪౪ యిందుకిరీట నీకేభక్తవరుడైన ప్రాణముబాసంగును భాగ్యమొసగు

తలరెంబియొసగు సులలితనూజునిగూడిగావంఢియొసగునుగానియిటుల

మానంబు దిగనాడిమానినినీరాడు మానమిచ్చుటజేశిమానవేశు

డధికనిశ్చలభక్తుడత్యంత సజ్జనుండితనికి మనలోకమియ్యవలయు

౨౪౫ ననిన శర్వాణిపలుకులకలరినచ్చెవుడంత మునులు బ్రంహాదులభినుతింప

దాగలు ముకుళించి పద్మములదెగహాశింప తరణియుదయాద్రిపైదోచె తక్షణంబ

౨౪౬ దివిన పురోజనులతవివి నృత్యంబాడ కరమొప్పగంధర్వ వరులుబాడ

సకలదేవతులును ప్రకటించి పొగడంగ శుభవేలది వ్యదుందుభులుమ్రోయ

ప్రడమి నెల్లెడలను పుష్పవర్షంబాపు నరులెల్ల తలయెత్తి నరశిచూడ

భల్లాణ ధరణీశు భామలనిరువుర పశిడివిమానంబుపైనివేక్కి

౨౪౭ దనరనెక్కించుకొనికడు ఘనతమీర బూని భల్లాణుతో జగంబులును తింప

దగిన శృంగబైం(ద్రు) నెక్కి భూతలము నుండి భవుడు వెంచేశెకైలాసభవనమునకు

౨౪౮ అంతనయీశ్వరుడానందచిత్తుడై గౌరియు నుండాను ఘనతమీర

భల్లాణుభూపాలు ప్రమధులలోపెద్ద గాజేశి పట్టంబు గట్టిమిగుల

మంగళగీతములంగనల్సైసబాడ శంఖాదిరవములు సరవిమ్రోయ

నిరుగడ బ్రంహాది సురలు శేవింపంగ ప్రమధగణంబులు బలశికొలువ

౨౪౯ రమణతోడావెదగపర బ్రంహమగుచు జగములన్నియు నేలుచు శాశ్వతముగ

రత్నశింహాసనస్థుడై రాజసమున నవిరళంబుగ సుఖలీలదవిలియుండె

౨౫౦ అనుచుసూతుండు నైమిశారణ్యవాసులైయలరుచుండెడు శౌనకాదులకును

రమణియ్యబసవపురాణోక్తమైనయీ భల్లాణరాయభూపాలుచరిత

వినుతింపక్రమమున బనిబూని నాపేర్మి విధమునరచియించి విమలభక్తి

వనరమీకొసగితి దగవిారవిందులు తప్పులు క్షమచేశి దయదలిర్ప

౨౫౧ నిమ్మహాకావ్యమెప్పుడు నిద్ధరిత్రి నేప్రతుపొవిస్తరిల్లి బుధేంద్రులెల్ల

బొగడ నాచంద్రతారార్కమగుచునుండు నటులనానరించి మముబ్రోవవయ్యశర్వ

౨౫౨ నరవరులకు గృతులొసగి ధరణిగ్ కవివరులు సంపదలబాదలుదురుకా

నెరినిహపరసుఖములకై యురుబుద్ధినీకుకావ్యమొసగితి నభవా

౨౫౩ యీకథ వ్రాశిన జదివిన ప్రాకటముగవినినయట్టి భవ్యులకెల్లన్

శ్రీకరముగ నభిమతములు చేకురుగా జేసుకరుణ జేయుమనంతా

॥అనియుపద్యంబున విన్నవించి॥

౨౫౪ కరతలభరితకురంగా నిరతరకరుణాంతరంగసింధునిషంగా

కరిదనుజమదవిభంగా గురుతరహృత్పద్మభృంగకుక్కుటలింగా

॥రాజశేఖరవిలాసం॥ ----- ఆ---౩----

మురహర శరవర ముని జన శరణా సురవర వరద కుసుమశర హరణా

చిరతర గుణ విలసిత కరిహరిణా పరమపురుష నిరుపమ శశిభరణా

సదమల తరరూపా। సర్వలోకప్రదీపా

ముదిత బుధకలాపా। ముఖ్యసత్యానులాపా

విదళిత ఘనతాపా। విశ్రుతోద్యత్ప్రతాపా

కదనతలసకోపా। సాంబనాహార్యచాపా

గద్య॥ ఇతి శ్రీమత్కుక్కుటేశ్వర వరప్రసాద లబ్ధ కవితా సామ్రాజ్యధురంధర (ఘనయశోబంధుర) కౌండిన్యస గోత్ర పవిత్ర కూచిమంచి గంగనామాత్య పుత్ర బుధజన విధేయ తిమ్మయ నామధేయ ప్రణీతంబైన రాజశేఖర విలాసంబను శృంగార కావ్యంబునందు సర్వంబును తృతీయాశ్వాసము॥ శ్రీరామ॥

మాతృకతో సరిచూడబడినది

86